

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

FAKULTA BEZPEČNOSTNĚ PRÁVNÍ

Katedra kriminální policie

**Nelegální obchodování s padělanými, jinými generickými léky a anaboliky
prostřednictvím internetu.**

Diplomová práce

**The illegal trading of counterfeit and other generic drugs and anabolics
through the internet network.**

VEDOUCÍ PRÁCE:
doc. JUDr. Ladislav POKORNÝ, Ph.D.

AUTOR PRÁCE:
Bc. Jaromír KOŽEŠNÍK

PRAHA
2022

Čestné prohlášení:

Prohlašuji, že diplomová práce na zvolené téma „Nelegální obchodování s padělanými, jinými generickými léky a anaboliky prostřednictvím internetu“ je mým původním dílem, vypracovaným samostatně, pod vedením svého školitele a s použitím literatury a pramenů, které jsou v práci řádně citovány. Předmětná práce doposud nebyla užita pro získání jiného titulu.

V Praze dne: 15. 03. 2022

Podpis

.....
Bc. Jaromír Kožešník

Poděkování:

Rád bych poděkoval doc. JUDr. Ladislavu Pokornému, Ph.D. za odborné vedení, cenné rady a poskytnuté materiály, které mi významně pomohly při vyhotovení mé diplomové práce.

Za poskytnutá data a spolupráci bych rád poděkoval Mgr. Jaroslavě Doležalové, ze Státního ústavu pro kontrolu léčiv v Praze.

Poděkování také patří pplk. Mgr. Zdeňkovi Polanskému z Europolu za poskytnutá data.

Poděkování také náleží mjr. Ing. Jaroslavu Vaňkovi z Policie ČR OKTE Plzeň.

Za poskytnutá data bych rád také poděkoval plk. Mgr. Alešovi Gorčíkovi, vedoucímu oddělení CPJ – Přeshraniční boj proti drogové kriminalitě.

V neposlední řadě bych rád poděkoval kolektivu Odboru analýzy a informací podpory GŘC Praha.

Abstrakt

Tématem této diplomové práce je nelegální obchodování s padělanými, jinými generickými léky a anaboliky prostřednictvím internetu. V teoretické části je zpracována obecná analýza problematiky nelegálního obchodování s padělanými, jinými neregistrovanými léky a anabolickými steroidy prostřednictvím internetu, včetně jiných okolností, které souvisí s předmětnou problematikou. Bylo vyhotoveno orientační srovnání boje proti nelegálnímu obchodování s padělanými a jinými neregistrovanými léky, jak v České republice, tak ze strany mezinárodního společenství z pohledu období uplynulých cca deseti let. Teoretické srovnání vychází z dostupných hlášení o záchytech a z teoretických hypotéz. Vysvětleny jsou základní pojmy k padělání, k počítačové kriminalitě, k léčivům, k neoprávněné osobě a další. Cílem praktické části bylo vytyčení zdrojů a pramenů, ze kterých je, na základě vlastních praktických zkušeností, nezbytné vycházet, aby bylo možné dospět k řádnému objasnění předmětné trestné činnosti.

Cílem praktické části je definovat spolupráci jednotlivých složek a resortů a spolupráci jiných osob (fyzických a právnických) při odhalování předmětné trestné činnosti. Budou představeny postupy vyplývající z trestního práva hmotného - zákon č. 40/2009 Sb. i z trestního práva procesního - zákon č. 141/ 1961 Sb., ale také z dalších odborných pramenů. Bude provedena rešerše dostupné domácí a zahraniční literatury k danému tématu.

Abstract

The aim of this diploma thesis is to prepare a general analysis of the illegal trade in counterfeit, other unregistered drugs and anabolic steroids via the Internet, including other circumstances related to the issue.

In this thesis will be an indicative comparison of the fight against illicit trafficking in counterfeit commodities and other unregistered medicines in the Czech Republic in terms of the past ten years.

The theoretical comparison will be based on available seizure reports and hypotheses and information from the available literature. The basic concepts of counterfeiting, cybercrime, medicines, unauthorized persons and others will be explained. Also a search of available domestic and foreign literature on the topic will be performed.

The aim of the practical part is to identify the sources, based on author's own practical experience, and experience of his colleagues to be able to proceed a proper clarification of this type of crime.

The aim of the practical part is also to define the cooperation of individual units and ministries and the cooperation of other persons (natural and legal) in detecting the crime in question. Procedures arising from substantive criminal law will be introduced, but also from other professional sources.

As an equally important part of the work, research will be conducted into the current situation in the field of illegal trade in counterfeit and other unauthorized generic drugs and anabolics on the black market.

Author will also present search and operational activities in a specific case. This case study and analysis will be performed in this thesis. The method of work was chosen the data analysis and it will be also published on the website of the State Institute for Drug Control for the defined period from June 2, 2006 to November 14, 2017.

Klíčová slova

padělaný lék, ochranná známka, poškozování spotřebitele, neoprávněné podnikání, podvod, výnos z trestné činnosti, padělané peníze, offshore bankovní účet, dohoda o vině a trestu.

Keywords

Counterfeit medicine, trademark, consumer harm, illegal business, fraud, Proceeds of crime, counterfeit money, offshore bank account, guilt and punishment agreement.

Obsah

1. ÚVOD	9
2. METODIKA A CÍL PRÁCE	13
3. TEORETICKÁ ČÁST	14
3.1 Vymezení pojmů farmaka, léky, léčivé přípravky, nelegální přípravky – doplňky stravy.....	16
3.2 Vymezení ustanovení v zákonech, se kterými se v rámci prověřované trestní věci lze setkat.....	16
3.3 Počítačová kriminalita.....	18
3.3.1 Pachatelé počítačové kriminality.....	19
3.3.2 Jak chápat pojem počítačová kriminalita.....	20
3.3.3 Formy a způsoby páchaní počítačových podvodů.....	21
3.3.4 Formy a způsoby neoprávněného nakládání s osob. údaji...22	
3.3.5 Další perspektivy boje proti počítačové kriminalitě.....	23
3.4 Farmaceutická kriminalita.....	23
3.4.1 Nabídka léčiv na internetu.....	26
3.4.2 Podmínky prodeje léků na internetu.....	26
3.4.3 Padělání léků.....	27
3.4.4 Historie padělání.....	28
3.4.5 Výroba padělaných léků.....	33
3.4.6 Výskyt padělků ve světě.....	36
3.5 Anabolické steroidy – úvod do problematiky.....	41
3.5.1 Rozdělení anabolických steroidů.....	43
3.5.2 Kontr. orgány a legislativa ve vztahu k doping.problematice..45	
3.5.3 Mezinárodní úmluvy v oblasti dopingu.....	45
3.5.4 Záchyt AAS a látek s hormon. účinkem.....	45
3.5.5 Problémy, které souvisí s odlišnou legislativou v různých státech v rámci potírání trestné činnosti.....	46
3.6 Nové psychoaktivní látky – úvod do problematiky.....	46
3.6.1 Dicociativní anestetika.....	49
3.6.2 Syntetické kanabinoidy.....	50

3.6.3 Syntetické kationy.....	52
3.6.4 Syntetické fenetylaminy.....	52
3.7 Činnost organizací a institucí v boji proti padělání léčiv.....	55
3.7.1 Situace v Evropské unii.....	55
3.7.2 OML a její úloha v mezinárodní síti.....	55
3.7.3 Situace v ČR.....	56
3.7.4 SÚKL bojuje prevencí.....	56
3.7.5 Represe vůči padělatelům léčiv.....	57
4 PRAKTICKÁ ČÁST	61
4.1 Internetový obchod s drogovou komoditou.....	61
4.2 Internetový obchod s nelegálními léky.....	66
4.3 Popis případové studie.....	67
4.3.1 Akce „Zametač“	69
4.3.2 Akce „Zametač“ – První pachatel.....	83
A. Potrestání prvního pachatele.....	103
4.3.3 Akce Zametač – Druhý pachatel.....	104
B. Potrestání druhého pachatele.....	109
4.3.4 Akce Zametač – Třetí pachatel	110
C. Potrestání třetího pachatele.....	115
5 ZÁVĚR A DISKUZE	116
6 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	120
7 SEZNAM ZKRATEK	123
8 SEZNAM TABULEK A GRAFŮ	124
9 SEZNAM OBRÁZKŮ	124

1 ÚVOD

S trestnou činností padělání, která je celosvětovým rozšířeným problémem, se můžeme setkávat téměř ve všech odvětvích obchodního, ale i administrativního styku.

Padělatelství provází lidstvo od jeho počátku až po současnost. Je pomyslnou výbušnou směsí zločinu, v mnoha případech skryté geniality či touhy po odplatě svému okolí a vydobytí si své vlastní slávy sloužící pro ukojení touhy po vysněné moci a také po penězích. Ačkoli jsou padělatelé společností na jedné straně zavrhováni zejména pro svou prolhanost, nepoctivost a hamižnost, na straně druhé budí u mnohých až magnetickou přitažlivost a obdiv. Toto tkví ve fascinující podobnosti padělku s originálním dílem. Může se ve své podstatě jednat o cokoli, co se padělat dá, například léky, peníze, umělecké předměty, historické artefakty, dokumenty, případně o padělanou totožnost¹. Ačkoliv se veškeré vyjmenované oblasti možného padělaní mohou k vybranému tématu této diplomové práce jevit jako irelevantní, opak je pravdou. V závěrečné kazuistice této práce budou zmíněny také padělané peníze a padělaná totožnost. Samo padělatelství je velice rozmanité, kreativní a flexibilní, schopné ve své podstatě zajistit doplnění jakéhokoli nedostatku na trhu, či módou vytvořené poptávky. Padělatelství je faktor významně ohrožující jednotlivce i společnost. Může negativně ovlivnit bezpečnost, zdraví občanů, zaměstnanost, konkurenceschopnost, ale také národní a ekonomické zájmy státu a jeho hospodářské výsledky.

Celní správy členských států EU v boji proti padělkům mají svoji nezastupitelnou roli při plnění Nařízení Rady (ES) č. 1383/2003 Sb. o přijímání opatření celních orgánů proti zboží podezřelému z porušení určitých práv duševního vlastnictví a o opatřeních, která mají být přijata proti zboží, o kterém bylo zjištěno, že tato práva porušilo².

Dozor nad oblastí duševního vlastnictví dlouhodobě vykonává Světová organizace duševního vlastnictví (WIPO - World Intellectual Property Organization), která byla založena v roce 1967, ve Stockholmu. Od roku 1974 je

¹ INNES, Brians. FALZA A PADĚLKY. vyd. Praha, 2006. s. 155, 195, ISBN 80-242-1706-6.

² EUR-lex_ Přístup k právu Evropské unie. Dokument 32003R138 [online]. [cit. 6.12.2021]. Dostupné z <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/cs/TXT/?uri=CELEX:32003R1383>.

WIPO jednou ze specializovaných agentur OSN. Sídlo má ve Švýcarsku, v Ženevě. Sdružuje 193 členských států. Generálním ředitelem je v současné době Daren Tang³.

S ohledem na nikdy nekončící problém padělatelství, které trápí většinu zemí světa od rozvojových, až po ty vyspělé, došlo v reakci na tento stupňující se mezinárodní problém k uzavření vícestranné mezinárodní Obchodní dohody s trestně právními prvky proti padělatelství, pod označením „ACTA“ (Anti-Counterfeiting Trade Agreement), kterou Česká republika podepsala prostřednictvím zplnomocněné velvyslankyně v Japonsku, Kateřiny Fialkové, v Tokiu 26. ledna 2012. Záměrem zmíněné dohody byl zájem na vytvoření tolik potřebných pravidel, která povedou k dodržování práv ve vztahu k duševnímu vlastnictví a umožní lépe bojovat proti množícím se padělkům všeho druhu, od farmaceutických produktů (léků), luxusních značkových textilních, galanterních výrobků a obuvi, značkové kosmetiky, pracovního nářadí, stavebních materiálů, autodílů, šperků, puncovních značek, hudebních či filmových děl, softwaru a mnoha jiných produktů, protože co je možné vyrobit, je možné také padělat. Přes dobrou myšlenku centralizovat boj více států proti padělatelství a jiné formě pirátství, šířící se zejména z Číny, Indie, Brazílie nebo také Ruska, se dohodu nepodařilo prosadit, zejména z obav veřejnosti, že předmětná dohoda může ohrozit občanské svobody. V České republice proti předmětné smlouvě nejvíce vystupovala Česká pirátská strana, vedená Ivanem Bartošem⁴. Evropským parlamentem byla protipirátská smlouva v roce 2012 s konečnou platností odmítnuta. Zamítnutí dokumentu europoslanci znamená, že v Evropské unii nemůže smlouva vejít v platnost⁵.

Čína nadále zůstává největším producentem všech světových padělků v předpokládaném objemu 86% proobchodovaného padělaného zboží. Americká obchodní komora odhaduje hodnotu prodaných padělaných výrobků všeho druhu

³ Co je WIPO. [online]. <https://www.wipo.int/> [cit. 22.12.2021]. Dostupné z www: https://www-wipo-int.translate.google/about-wipo/en/?_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=cs&_x_tr_hl=cs&_x_tr_pto=sc.

⁴ Evropský parlament: Vše co potřebujete vědět o ACTA - [online]. [cit.22.12.2021]. Dostupné z www: <https://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+IM-PRESS+20120220FCS38611+0+DOC+XML+V0//CS>.

⁵ TELEČ, I. POLITICKÁ SVOBODA A PRÁVO DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ: STŘED HODNOT. PRÁVNÍK [online]. 2013, roč.3, s. 209 až 221 [cit. 22.12.2021]. Dostupné z www: https://www.ilaw.cas.cz/upload/web/files/pravnik/issues/2013/3/%20PRAVNIK_komplet_3_2013.pdf.

na 397 miliard dolarů. Dříve pro většinu zhotovených padělků byla charakteristickým znakem špatná kvalita a nízká pořizovací cena. V současné době je již čím dál obtížnější, rozeznat originál od padělku, přičemž i jejich ceny soustavně letí vzhůru. Podstatným problémem při uvádění stále většího množství padělaných výrobků všeho druhu do oběhu je zejména internetový prodej. Dohledat zdroj padělků a jeho obchodní strukturu je u většiny případů téměř nereálné, ne však nemožné⁶.

Důvodů obtížného rozkrývání kriminality, páchané prostřednictvím internetu, je několik. Mohou to být například různé smyšlené údaje, které užívá prodejce ve zveřejněné nabídce (v on-line v inzerci, v e-shopu nebo v jiné formě nabídky, např. na Dark Net). Není zde jménem uveden, jindy se prezentuje pod smyšleným jménem, nebo pod přezdívkou. V některých případech může vystupovat i pod falešnou identitou, kterou odcizil jiné fyzicky existující osobě. Podobně to může být i u bankovního spojení, kdy pachatelé čteně využívají duševně nemocné osoby a bezdomovce, jako tzv. „bílé koně“. Vytvoří na jejich jméno bankovní účet k soustředování výnosů pocházejících z páchané trestné činnosti. Tyto účty ve většině případů ovládají vzdáleným přístupem. Stále čteněji přechází mnozí pachatelé na platby v kryptoměnách nebo zřizují bankovní účty v zahraničí. Zejména se jedná o země, které jsou označovány jako daňové ráje, pověstně obtížnější nebo plnou nevstřícností k orgánům činným v trestním řízení. Se sídlem internetového prodejce to zpravidla také není jednoduché. Může jednat o zcela smyšlený P.O.BOX, v některých případech shodně, jako u bankovního účtu, registrovaný na tzv. „bílého koně“. Může se také jednat o tzv. konspirační adresu, ke které má pachatel zpravidla nějaký vztah, ale jeho výskyt je, na takových místech, značně sporadický a nejistý. Někteří zejména začínající prodejci s padělanou komoditou si vytvoří u České pošty, s.p. službu „Poste restante“ v naivní představě, že pokud není komunikace s kupujícím doručována na jejich bydliště, jsou nedohledatelní a nepostižitelní. Značně problematické může být také ustanovení místa výskytu prodejce padělků podle užívané IP adresy, to zejména

⁶ EGLER, Oli. ELLE. FAKE IS NEW BLACK aneb kde se vzaly padělky [online]. 25.11.2021, [cit.6.12.2021] Dostupné z www: <https://www.elle.cz/moda/navrhari/fake-new-black-aneb-kde-se-vzaly-padelky>.

proto, že pachatelé neradi užívají tzv. statické IP adresy, ale dynamické (tj. proměnlivé), což komplikuje, ale zcela nevylučuje jejich možné dohledání. Zkušení a nepoctiví prodejci, zejména ti, kteří byli již v minulosti odhaleni, a ze svých chyb se náležitě poučili, s oblibou užívají software umožňující skrytí identity přegenerováním skutečné IP adresy na adresu jinou. Poměrně často v jiné zemi nebo na jiném kontinentu. Mnohé takové programy jsou i u nás volně dostupné, tj. zdarma ke ztažení (např. UltraSurf 15, CyberGhost Free VPN 5, Mask My IP 2.5, Steganos Online Shield VPN 1.1, Hotspot Shield 5 a mnohé další)⁷. Dochází tak k paradoxům, že se mnohý kupující domnívá, alespoň podle IP adresy protistrany, že je v kontaktu s prodejcem z Velké Británie, USA či Indie, ale ve skutečnosti se může jednat o blízkého souseda, ze stejného města. Prodejci padělaného zboží vyhledávají s oblibou za účelem zachování anonymity k obchodní komunikaci i různá veřejná připojení v knihovnách, v obchodních centrech, na velkých stadionech, na místech s vysokou kumulací jiných osob, s jinými připojeními do sítě ve shodnou dobu. Pachatelé, porušující práva duševního vlastnictví, se skrývají, jak jen mohou, a za tímto účelem často mění platformy, web. hostingy, registrují si stále nové domény. Sofistikované jednání při páchání trestné činnosti je často měněno. V určité symbióze také probíhá dynamické zvyšování kvality produkovaných padělků ve spojení se stále sofistikovanější ochranou padělatelů, a na ně napojené distribuční sítě proti nežádoucímu odhalení. Při různých podezřeních na možné odhalení, se osoby, zainteresované na tomto byznysu, okamžitě vzájemně informují a přijímají blesková opatření za účelem možného vyvinění z trestné činnosti. Podstatným problémem u odhalování prodejců padělaných a jiných nelegálních léčiv je časová náročnost na rozkrytí sítě pachatelů i soustředění dostatečného množství důkazních prostředků. Pochopitelně bývá problematická i subjektivní stránka věci. Zda konkrétní osoba a v konkrétní dobu byla skutečně za pomyslnou klávesnicí a úmyslně se dopouštěla předmětné trestné činnosti. Pokud se někdo naivně domnívá, že odhalení pachatelů je významným mezníkem v boji proti padělatelství, je zde na

⁷ DVOŘÁK. J. Programy skrývají vaši identitu a geografickou polohu v PC i tabletu. www.idnes.cz. [online]. 24.11.2015. [cit.12.12.2021]. Dostupné z www: https://www.idnes.cz/technet/software/jak-se-schovat-na-internetu.A151103_194525_software_dvr.

místě s politováním konstatovat, a to v pozici bývalého zpracovatele případu s celorepublikovou a mezinárodní aktivitou, že tresty i sankce jsou v mnoha případech velice nízké, dokonce by se to dalo nazvat termínem „trapné“.

Nepromítá se do nich úsilí osob zainteresovaných na rozkrytí trestné činnosti, ale udělenými tresty (většinou tzv. podmínkou) se také bagatelizuje skutečné riziko možného ohrožení zdraví a života spotřebitelů.

Co dodat, o šířeném padělaném alkoholu se také poměrně dlouho vědělo. Exemplární tresty byly udělovány až v době, kdy zemřelo několik otrávených lidí. Je opravdu nezbytně nutné čekat na něčí smrt, aby se spotřebitel na trhu opět mohl cítit bezpečně?

2 Metodika a cíl práce

Cílem této diplomové práce je zpracování obecné analýzy problematiky nelegálního obchodování s padělanými, jinými neregistrovanými léky a anabolickými steroidy prostřednictvím internetu, včetně jiných okolností, které souvisí s předmětnou problematikou.

Bude vyhotoveno orientační srovnání boje proti nelegálnímu obchodování s padělanou komoditou a jinými neregistrovanými léky, jak v České republice, tak ze strany mezinárodního společenství z pohledu období uplynulých deseti let. Teoretické srovnání bude vycházet z dostupných hlášení o záchytech a z teoretických hypotéz. Vysvětleny budou základní pojmy k padělání, k počítačové kriminalitě, k léčivům, k neoprávněné osobě a další. Cílem praktické části bylo vytyčení zdrojů a pramenů, ze kterých je, na základě vlastních praktických zkušeností, nezbytné vycházet, aby bylo možné dospět k řádnému objasnění předmětné trestné činnosti. S ohledem na sofistikované jednání osob, zainteresovaných v předmětné trestné činnosti, ovšem ani maximální úsilí nezaručuje vždy úspěšné zakončení případu. Poměrně často končí odložením věci ad. acta. Cílem praktické části je definovat spolupráci jednotlivých složek a resortů a spolupráci jiných osob (fyzických a právnických) při odhalování předmětné trestné činnosti. Budou představeny postupy vyplývající z trestního práva hmotného - zákon č. 40/2009 Sb. i z trestního práva procesního - zákon č.

141/ 1961 Sb., ale také z dalších odborných pramenů. Bude provedena rešerše dostupné domácí a zahraniční literatury k danému tématu.

Zde je možné uvést Nařízení vlády č. 454/2009 Sb., Zákon o ochranných známkách č. 441/2003 Sb., Zákon o léčivech č. 378/2007 Sb., Živnostenský zákon č. 455/1991 Sb., Zákon o poštovních službách č. 29/ 2000 Sb., a jiné řádně citované odborné prameny. Bude použita odborná literatura k danému tématu.

Jako neméně významnou částí práce bude proveden výzkum současné situace v oblasti nelegálního obchodování s padělanými a jinými nepovolenými generickými léky a anaboliky na černém trhu. V praktické části budou také zhodnoceny operativně-pátrací činnosti při řešení konkrétního případu. Bude vyžádán spis k realizovanému případu a provedena jeho kazuistika a rozbor.

Jako metoda práce byla zvolena analýza dat v rámci hlášení výskytu padělků léčivých přípravků zveřejněných na stránkách Státního ústavu pro kontrolu léčiv za definované období leden až červen 2019, 2020, 2021. Představeny budou také informace z médií, které jsou důležitým faktorem při informování veřejnosti a varování před nebezpečnými padělkami a hazardu se zdravím či dokonce se životem při jejich koupi a užívání. Ze získaných dat budou vytvořeny grafy a porovnány jednotlivé roky za definované období.

V závěrečné části práce bude shrnuta problematika neoprávněného obchodování s padělanými, jinými generickými léky a anaboliky, způsoby páchaní trestných činnů a vytvořeny grafy pro přehled.

3 TEORETICKÁ ČÁST

3.1 Vymezení pojmů farmaka, léky, generické léky, léčivé látky, léčivé přípravky, nelegální přípravky, nelegální přípravky – doplňky stravy

- **Farmaka** „Jsou jakékoli substance (látky) nebo produkty, které jsou užívány nebo zamýšleny k použití za účelem modifikace nebo zkoumání fyziologických systémů nebo patologických stavů, a to ve prospěch toho, kdo tu látku dostává“⁸.

⁸ HYNIE, S. Farmakologie v kostce. vyd. Praha: TRITON, 1999. s. 33. ISBN 80-85875-96-9.

- **Léčivé látky** „Jsou látky nebo směsi látek (suroviny jakéhokoli původu, s definovanou i nedefinovanou chemickou strukturou), které jsou určeny pro přípravu dalších typů léčiv⁹“.
- **Léčivé přípravky** „Jsou léčivé látky upravené do určité lékové formy, mohou být použity v terapii i v prevenci, jako prostředky diagnostické apod“.
- **Léky** „Jsou léčivé látky a léčivé přípravky upravené k použití a vydávané nemocnému. Setkáváme se s nimi především jako s hromadně vyráběnými léčivými přípravky (HVLP), které jsou vyráběny různými farmaceutickými firmami“¹⁰.
- **Generický lék** má shodnou hodnotu jako originální léčivý přípravek. Obsahuje shodné léčivo, ve stejném množství. Poměr určitých pomocných látek (barviva, plniva, pojiva apod.) se může od originálu lišit. Často je nazýván jako generikum. Zpravidla je vyráběn ve shodné lékové formě (tj. tobolky, tablety). Na trh může být vpuštěn až po uplynutí patentové ochrany originálního výrobku. Jeho vývoj, výroba a posuzování bezpečnosti prochází obdobnými kritérii hodnocení jako u originálního výrobku. Generické léky se na trhu vyskytují pod vlastní ochrannou známkou (např. Ibalgin, případně užívají zjednodušený název účinné látky (např. Metformin). Výhodou generických léků je zejména jejich výrazně nižší pořizovací cena, což vytváří větší dostupnost i pro méně solventní pacienty. Generický lék také vytváří konkurenci vůči původnímu originálnímu výrobku¹¹.
- **Nelegální přípravky** jsou přípravky, které jsou v rozporu s legislativou příslušného státu. Do této kategorie se řadí přípravky ve světě neregistrované, případně zaregistrované, jako léčivý přípravek v jiné zemi, ale pro účel užití nejsou registrované v České republice. Identita přípravků zpravidla není úmyslně a podvodně zastírána. Většinou se jedná o přípravek s původním obchodním označením, který se žádným způsobem nesnaží o imitaci přípravku na trhu již existujícího. Zásadním problémem je

⁹ Tamtéž.

¹⁰ HYNIE, S. Farmakologie v kostce. vyd. Praha: TRITON, 1999. s. 33. ISBN 80-85875-96-9.

¹¹ Linka zdraví, slovníček lékařských pojmů. [online]. [cit.28.12.2021]. Dostupné z [www: https://www.zdravi.cz/linka-zdravi-slovnicek-lekarskych-pojmu](https://www.zdravi.cz/linka-zdravi-slovnicek-lekarskych-pojmu).

u těchto přípravků skutečnost, že kontrolním orgánem (SÚKL) u nich nebyla provedena registrace v České republice, a tudíž není známa jejich bezpečnost, účinnost, složení ani jakost přípravku. (Převážně se jedná o přípravky dovážené ze třetích zemí, které jsou nabízené neoprávněnou osobou)¹².

- **Nelegální přípravky** jsou některé **doplňky stravy**. Důvodem většinou bývá, že laboratorním rozborem mnohých doplňků stravy dochází ke zjištění účinné látky, která v těchto doplňcích být obsažena nesmí. Pověštinou se jedná o jinak účinné přípravky, které se neobejdou bez potřebného lékařského dohledu při jejich užívání. Bezpečnost, kvalitu a účinnost nelze u nelegálních přípravků zajistit. V poslední době bylo v České republice Státní zemědělskou a potravinářskou inspekcí zjištěno hned několik doplňků stravy v obchodní síti, které obsahovaly androgení anabolické steroidy. Inspekce například prokázala přítomnost 1-dehydroandrostendionu (boldion), a v několika případech také extrakty z rostliny *Tribulus terrestris*¹³.

Důvodné podezření na výskyt nelegálních léků je možné oznámit Státnímu ústavu pro kontrolu léčiv (SÚKL) také elektronicky, prostřednictvím k tomu vytvořených formulářů, které jsou zveřejněny na webových stránkách jmenované organizace: www.nebezpecneleky.cz nebo www.olecich.cz.

3.2 Vymezení ustanovení v zákonech, se kterými se v rámci prověřované trestní věci lze setkat.

3.2.1 Zákon č. 40/2009 Sb. Trestní zákoník^{14,15}

- § 22 - Pachatel
- § 23 – Spolupachatel
- § 135b - Výnos z trestné činnosti

¹² SÚKL Státní ústav pro kontrolu léčiv. [online]. Padělky léků a nelegální přípravky.

[cit.28.12.2021]. Dostupné z www: <https://www.sukl.cz/padelky-leku-a-nelegalni-pripravky>.

¹³ ŠUSTKOVÁ, Lucie. Padělané a nelegální léky. BULLETIN - NÁRODNÍ PROTIDROGOVÉ CENTRÁLY. 2014, č. 4, s.20.

¹⁴ Šámal, P. a kol. Trestní zákoník I. § 1 až 139. Komentář. 2. vydání. Praha: C.H.Beck, 2012, s. 1464.

¹⁵ Tamtéž. S.2150 .

- § 156 - Ohrožování zdraví závadnými potravinami a jinými předměty
- § 181 - Poškození cizích práv
- § 209 - Podvod
- § 216 - Legalizace výnosů z trestné činnosti
- § 233 - Padělání a pozměnění peněz
- § 234 - Neoprávněné opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku
- § 251 - Neoprávněné podnikání
- § 253 - Poškozování spotřebitele
- § 261 - Porušení předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou
- § 268 - Porušení práv k ochranné známce a jiným označením
- § 288 - Výroba a jiné nakládání s látkami s hormonálním účinkem

3.2.2 Zákon č. 141/1961 Sb. Trestní řád^{16, 17}

- § 7 - Vzájemná pomoc orgánů činných v trestním řízení
- § 8 odst.1,2,5 - Vyhovění dožádání orgánů činných v trestním řízení v požadovaném rozsahu
- § 23 - Vyloučení a spojení věci
- § 46 - Poučení o právech poškozeného, poskytnutí možnosti k jejich uplatnění
- § 53 - Dožádání o provedení úkonů trestního řízení mimo svůj obvod
- § 79a - Zajištění peněžních prostředků na účtu u banky
- § 86 - Zadržení zásilky
- § 87 - Otevření zásilky
- § 87a - Záměna zásilky
- § 87b - Sledování zásilky
- § 88 - Odposlech a záznam telekomunikačního provozu

¹⁶ Šámal, P. a kol. Trestní řád I. § 1 až 156. Komentář. 7 vydání. Praha: C.H.Beck, 2013, 1920 s.

¹⁷ Tamtéž. s.1844.

- § 105 - Odborné vyjádření
- § 158 odst. 3, 6 - Zahájení úkonů trestního řízení / Sepsání úředního záznamu o podaném vysvětlení
- § 158c - Předstíraný převod
- § 158d - Sledování osob a věcí
- § 160 - Návrh na zahájení stíhání
- § 175a - Dohoda o vině a trestu

3.3 Počítačová kriminalita

Počítače se u většiny obyvatelstva staly běžnou součástí života, v mnoha případech dokonce nezbytností. Počítač na jedné straně dokáže poskytnout neomezené možnosti jedinci i společnosti v prospěšném využití, například v komunikaci bez hranic, při platebním styku nebo jako výrobní prostředek. K páčání trestné činnosti dochází jak v reálném světě, tak i v kyberprostoru. Tento jev označujeme jako „počítačová kriminalita“, která je sice vedlejším produktem informačních technologií, avšak jedná se o nejrychleji vyvíjející se formu kriminality. Počátky počítačové kriminality se obecně připisují do období 60. a 70. let 20. století. Pochopitelně že byla počítačová kriminalita tehdy na zcela odlišné úrovni, než ji známe dnes. A to z několika podstatných důvodů, prvotní počítače byly dosti odlišné od těch současných. Dokázaly zaplnit celou místnost, která musela být vybavena speciálním klimatizačním systémem. Jejich pořizovací cena se pohybovala v miliónech dolarů. K tomu všemu bylo nezbytné zajistit IT specialistu, který bude garantem řádné obsluhy, údržby a chodu. Vlastníky počítačů v té době byly zejména velké podniky a banky. Počítače nebyly propojeny do široké sítě. Jednalo se většinou o sítě vnitropodnikové. Internetové připojení, byla hudba budoucnosti. V zločinný nástroj se počítač začal postupně měnit v souvislosti se zjištěním, jak jednoduché je páchat některé trestné činy s takovým neomylným a výkonným pomocníkem, kterému mnoho lidí zcela důvěřovalo. Prvopočátky popsané kriminality byly nakloněny zejména zaměstnancům bank, spořitelen apod., kteří se v bankách nebo dalších institucích cítili nedoceněni. Podváděli se zisky, měnili fakturační doklady, vytvářeli

imaginární služby k proplacení zaměstnavatelům, páchali zpronevěry. Pokud nadřizným předložili sestavu vytištěnou z počítače, nebylo potřeba ji zpochybňovat. Vše bylo v naprostém pořádku, protože počítač je neomylný. Dalším způsobem zneužívání počítačů byly různé sabotáže, motivované zejména z politických důvodů. Někdy šlo o pouhou pomstu zaměstnavatelů. Traduje se, že k prvnímu počítačovému trestnému činu spáchanému na území Československa mělo dojít v 80. letech 20. století na Úřadu důchodového zabezpečení, kdy pracovník tohoto úřadu poškozoval magnetem záznamy na počítačových páskách. Uvedený pracovník byl potrestán za sabotáž. Dále následovaly dokladové delikty, v rámci kterých se pozměňovaly a falšovaly údaje v běžných papírových dokladech, předkládaných ke zpracování do počítačů. Poté se začaly objevovat různé druhy účetních podvodů na mzdových účtárnách. Zde odhalený trestný čin byl zpravidla pojmenován jako „Rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví“. Dnes jsou obdobné skutky vyhodnoceny jako podvod či krádež. Zatímco v minulosti k páchání trestné činnosti pomocí počítače docházelo většinou ojediněle, dnes je situace naprosto odlišná. Počítače jsou dnes cenově přístupné, a zejména v mnoha vyspělých zemích naprosto samozřejmé. Navíc včetně připojení k internetu. Jak praví staré pořekadlo, „*příležitost dělá zloděje*“. V celosvětovém měřítku je odhadovaný počet obětí počítačové kriminality více než jeden milion denně. Počítačová kriminalita je vysoce zisková a s relativně nízkým rizikem. Je stále běžnější a více škodlivější. Prostor internetu je zcela bez hranic¹⁸.

3.3.1 Pachatelé počítačové kriminality

Jedná se převážně o muže ve věku mezi sedmnácti až třiceti lety. Nejde o dogma, nelze tedy předem vylučovat věk vyšší, ale zároveň ani nižší. Spektrum pachatelů u počítačové kriminality může být rozmanité, může pocházet ze všech sociálních vrstev. Od na první pohled bezúhonného IT specialisty, až po dlouhodobě nezaměstnaného, který se živí, jak mu situace dovolí. Prakticky se může jednat o jakoukoli osobu na světě. Ačkoli k páchání trestné činnosti počítačové kriminality

¹⁸ KLIMEK, L., ZÁHORA, J. a kol. Počítačová kriminalita v evropských súvislostiach. 1. vyd. Bratislava: Wolters Kluwer s.r.o., 2016. s.17, 18,19 . ISBN 978-80-8168-538-5.

jsou potřebné znalosti z oblasti informačních technologií, tak vzdělání není stěžejním faktorem. Mnozí úspěšně páchají trestnou činnost, ačkoli nikdy nestudovali informační technologie. Mezi pachateli se však poměrně často objevují i vysokoškolsky vzdělaní lidé, vysoce kvalifikovaní absolventi vysokých škol a univerzit v oborech zaměřených na informační technologie. Pro pachatele obou posaných skupin zpravidla bývá společným znakem naprůměrná či vysoká inteligence, touha po moci, bezohlednost a vytrvalost¹⁹. Mnozí pachatelé tohoto druhu trestné činnosti bývají neurotiky, často se sexuálními problémy, a poněkud nejistí bývají také v sociálním kontaktu. Pachatelé počítačových trestných činů nespátřují na svém jednání nic špatného, většinou netrpí ani pocitem viny. Laická veřejnost pachatelům počítačové kriminality přidává nálepku „Hacker“²⁰.

3.3.2 Jak chápat pojem počítačová kriminalita ve vztahu k trestné činnosti

Jedná se o páchání trestné činnosti, ve které má určitou roli, v pozici prostředku, počítač. A to jako celek vybavení technického i programového včetně dat, ale jednat se také může pouze o některé z jeho komponent nebo také o větší počet počítačů samostatných, případně propojených do počítačové sítě, a to například způsobem:

- jako předmět trestné činnosti, ale s výjimkou trestné činnosti, u které předmětem jsou zmíněná zařízení jako věci movité, anebo
- jako nástroj trestné činnosti²¹.

V trestním zákoníku č. 40/2009 Sb. „Nástroj trestné činnosti“ popisuje ustanovení § 135a.

¹⁹ KLIMEK, L., ZÁHORA, J. a kol. Počítačová kriminalita v evrópskych súvislostiach.1. vyd. Bratislava: Wolters Kluwer s.r.o., 2016. s. 53. ISBN 978-80-8168-538-5.

²⁰ PORADA, V. a kol. *Kriminalistika. Technické, forenzní a kybernetické aspekty*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016. s. 791 . ISBN 978-80-7380-589-0.

²¹ Tamtéž. s.786.

Česká technická norma uvádí, že počítačový zločin je „*zločin spáchaný pomocí systému zpracování dat nebo počítačové sítě nebo přímo s nimi spojený*“²². Evropská unie shledává kyberkriminalitu jako rozsáhlé pole odlišných druhů trestné činnosti, jejichž primárním nástrojem případně cíly jsou počítače a informační systémy.

Pod kybernetickou kriminalitu je možné zařadit běžné trestné činy (například padělání § 233 TrZ, krádež identity § 230, 231 TrZ či podvod § 209 TrZ), dále trestné činy na základě spojení s šířeným obsahem (jako je on-line podněcování k rasové nenávisti, případně šíření dětské pornografie) a konečně také trestné činy typické pro počítače a informační systémy, kde je možné uvést útoky proti informačním systémům, odepření služby – (Distibuted Denial of service, zkráceně DDoS) a také škodlivý software tzv. malware – (malicious software), který na sebe může vzít podobu trojského koně, viru, spywaru a dalších programů²³.

3.3.3 Formy a způsoby páchaní počítačových podvodů

K podstatnému zlomu při páchaní trestné činnosti došlo v rámci nově objevených možností pro páchaní podvodů pod smyšlenou identitou a vzdáleným způsobem. Záměrem takového počínání je zejména využít něčího omylu. Manipulace s počítačovými daty má ve srovnání s běžnými papírovými doklady pro pachatele mnoho výhod.

- Zákazník z psychologického hlediska výstupům z počítače více důvěřuje.
- Činnost, která se odehrává ve výpočetním systému, je pro laika značně složitá. Jen málokdo má potřebný přehled o všech procedurách, postupech, aspektech a mechanismech, které jsou užívány.
- Ustanovení stavu informačního systému v určitém časově vzdáleném okamžiku a prokázání odpovědnosti konkrétní osoby za

²² SMEJKAL, V. Kybernetická kriminalita. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2018. s.25. ISBN 978-80-7380-720-7.

²³ Tamtéž. s.25.

provedení operací v informačním systému je značně obtížné a v některých případech dokonce nemožné.

- Snadnost vykonávání operací s počítačovými daty je výrazně jednodušší v porovnání s reálným životem. Při fyzickém kontaktu by bylo zpravidla potřebné vynaložit více úsili.
- Ve virtuálním světě jsou zpravidla potlačené veškeré morální aspekty. Peníze jsou prioritou.
- Objevuje se zde i další podmínka při úspěchu počítačových zločinců. Zpravidla tímto bývá jejich kvalifikace k předmětnému druhu páchané trestné činnosti, případně se jedná o možnost si takovou kvalifikovanou podporu obstarat externě. Tato skutečnost se projevuje jako zvýšená neodhalitelná kriminalita tohoto druhu²⁴.

3.3.4 Formy a způsoby neoprávněného nakládání s osobními údaji ve vztahu k předmětné trestné činnosti

Středem zájmu mnoha pachatelů jsou osobní data občanů. Se zjištěnými osobními údaji, v mnohých případech bohužel i dobrovolně vydanými od podvodně zkontaktovaných zákazníků, mnozí pachatelé dále obchodují za účelem získání dalších nelegálních příjmů či jiného prospěchu formou prodeje či směny. Jedná se především o telefonní čísla, e-mailové adresy, korespondenční adresy, čísla bankovních účtů, čísla platebních karet. Osobní údaje může pachatel také neoprávněně použít pro uzavření různých smluv, a to právě zejména prostřednictvím internetu.

Velice sofistikované zneužití osobních údajů může nastat například při tzv. krádeži identity (identity theft). Podle zveřejněných údajů došlo v roce 2010 k takovým zneužitím osobních údajů v USA v počtu cca 10 miliónů případů. Pachatel v tomto případě vyláká od důvěřivé osoby tolik osobních údajů, že se pak za ni, alespoň po nějakou dobu, může ve virtuálním světě i vydávat. Tento způsob je například četně užívaný u obsluhy bankovních účtů, výhradně vytvořených pro soustředování výnosů pocházejících z předmětné trestné činnosti. Tyto účty

²⁴ SMEJKAL, V. Kybernetická kriminalita. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2018. s. 187. ISBN 978-80-7380-720-7.

bývají většinou založené na tzv. „bílých koně“ (duševně nemocní, bezdomovci, oběti jiných závislostí, např. alkoholici, gambleři). Od nich vyzískají pachatelé za příslib či za úplatu kompletní přístup k obsluze bankovního účtu v internetovém bankovníctví, aniž by samotný pachatel byl v bance registrován jako oprávněný disponent²⁵.

3.3.5 Další perspektivy boje proti počítačové kriminalitě

Jednou z podstatných výzev 21. století je boj proti počítačové kriminalitě. Za tímto účelem došlo k uzavření mnoha aktů o mezinárodní spolupraci v rámci EU, v rámci OBSE, OECD, NATO nebo G7. Definice skutkových podstat počítačové kriminality vychází z Úmluvy Rady Evropy o počítačové kriminalitě, která byla podepsána 23. listopadu 2001 a lze je nalézt v ustanoveních § 230 a § 231 zákona č. 40/2009 Sb. Trestní zákoník²⁶.

3.4 Farmaceutická kriminalita

Pod pojem farmaceutická kriminalita můžeme zahrnout veškeré zpracovatelské úkony. Pod tuto kategorii jsou řazeny výroba, obchod, ale i distribuce padělaných, nezákonných případně odcizených léků a jiných lékařských zařízení a farmaceutických výrobků. Farmaceutická kriminalita závažným způsobem poškozují dobré jméno citovaného odvětví, snižuje jeho důvěryhodnost a v mnoha případech může přivodit i odliv finančních investorů, kteří jsou významní pro inovace, výzkum a vývoj. Sofistikovaně zřizované ilegální farmaceutické výroby závažným způsobem poškozují životní prostředí likvidací vytvořeného chemického odpadu, který zpravidla probíhá v rozporu s právními předpisy. Zájmem legálních podejců farmaceutického zboží, v souvislosti s dynamickým

²⁵ SMEJKAL, V. Kybernetická kriminalita. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2018. s.255. ISBN 978-80-7380-720-7.

²⁶ Tamtéž.s.256.

nárustem distribuce, je zaměřen se z běžného fyzického způsobu obchodování na online způsob, včetně specializované platformy, kterou jsou online lékárny²⁷. Většina malospotřebitelského obchodování se však stále více orientuje na nákupy prostřednictvím internetu či jiných sociálních sítí. Odborný předpoklad je, že většina ilegálních obchodů s nelegálními a padělanými farmaceutickými výrobky probíhá zejména na tzv. povrchové síti internetu. Užívání padělaných a jiných nelegálních léčiv, obstaraných prostřednictvím nákupu přes internet, způsobuje jejich uživatelům okamžité nebo budoucí zdravotní problémy, případně smrt. Některé farmaceutické výrobky jsou, s ohledem na své složení nebo záměr jejich budoucího využití, téměř výhradně nabízeny v temné síti webových platform, tj. na Darknet. Stigmatem farmaceutické kriminality je její vysoká míra latentnosti. Ta znemožňuje objektivní monitorování ve vztahu k proobchodovanému zboží či možnému budoucímu vývoji v předmětné trestné činnosti. Většina publikovaných množstevních údajů vychází z odhadů, stanovených na základě určitých operativních zjištění, případně ze záchytů za stanovené období, což nejsou rozhodně údaje stoprocentní. Vyšší význam poznání přinášejí informace získané z operativně rozpracovaných případů, zejména proto, že mají konkrétnější podobu. Je možné z nich získat aktuální povědomí k proobchodovanému zboží, ke způsobu komunikace pachatelů se zákazníky, ale i samotných pachatelů mezi sebou. Dále lze získat povědomí o aktuálním způsobu plateb, o způsobech ukrývání proti odhalení. Je mnohem snazší detekovat aktuálně využívané trasy přepravy, shodně jako objem objednávaného, ale i přeprodávaného množství, způsoby deklarování předmětných zásilek na hranicích atd. Je tedy možné soustředit poznatky typické pouze pro tento druh trestné činnosti. Pochopitelně se způsob páčání farmaceutické kriminality může diametrálně lišit. Ve způsobu páčání mezi tzv. maloprodejci a ve způsobu páčání v rámci velkých organizovaných skupin s daleko vyšším množstvím přeprodávaného zboží. Zde může docházet k výrazným odlišnostem, například v přepravě. Velkoprodejce se jistě nespokojí s balíkem doručeným z Číny či Indie, jako je tomu u maloprodejců.

²⁷ EUROPOL – EU_ Posouzení hrozby závažného a organizovaného zločinu - [online]. s. 80. [cit. 1.12.2021]. Dostupné z www: <https://www.europol.europa.eu/activities-services/main-reports/european-union-serious-and-organised-crime-threat-assessment>.

Velkoobchodce kurýrního spojení bude zcela jistě hledat zejména v kontejnerové, kamiónové, lodní a vlakové přepravě. Letecká přeprava s ohledem na množství narůstajících bezpečnostních opatření a způsoby provádění kontrol se pro velkoobjemové zásilky jeví jako méně zajímavá, avšak nikoli zcela nevyužívaná. Obecně lze konstatovat, že v každém vyšetřovaném případě má rozsah dokazování převážně individuální charakter, což znamená, že prakticky není možné provést zevšeobecnění pro všechny případy. Na základě tohoto zjištění je potřebné přistupovat k vyšetřování farmaceutických trestných činů jako k celku, kde je potřeba trestnou činnost odhalit a procesně řádně zadokumentovat, se všemi okolnostmi konkrétního vyšetřovaného případu, se zvláštním důrazem na specifické až individuální zvláštnosti. Ignorování některé z možných verzí samotným vyšetřovatelem může přivodit negativní důsledky, které mohou zmařit veškeré vynaložené úsilí při objasňování trestné činnosti jako celku. Při tvorbě vyšetřovacích verzí je rovněž důležité vycházet z informací sumarizovaných v podnětu, dále z již vykonaných úkonů a jiných opatření, a to zejména v počátcích vyšetřování. Významnou roli při objasňování případů má bezpochyby odborná a znalecká činnost. V průběhu trestního prověření se jedná například o znalce při analýze nelegálního léčiva, které pochází od poškozeného spotřebitele (oznamovatele trestné činnosti). Může se jednat i o léčiva získaná formou kontrolních nákupů kompetentním orgánem, například SÚKL, a to přímo od pachatele. Také z těchto prvotních úkonů lze modelovat jisté teorie k možným vyšetřovacím verzím²⁸. K farmaceutické kriminalitě se mi nepodařilo nalézt žádnou podrobněji zpracovanou ucelenou metodiku. Studium podkladů ke zpracovávané tématice jsem ale zjistil, že se na Slovensku, přibližně před třemi lety, fenoménu „FARMACEUTICKÁ KRIMINALITA – HROZBA PRE EURÓPU“ věnovali dosti intenzivně, právě za účelem vyhotovení metodiky pro takto specifickou oblast, kterou je farmaceutická kriminalita. Na toto předmětné téma lze najít mnoho zajímavých článků ve zveřejněném „Zborníku príspevkov z vedeckej konferencie s mezinárodnou účasťou ze dňa 24.4.2018“²⁹.

²⁸ VIKTORYOVÁ, J. – DRUGA, J. eds., 2018. *Farmaceutická kriminalita – hrozba pre Európu*. Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislave. s. 110 až 123. ISBN 978-80-8054-777-1.

²⁹ EUROPOL – EU_ Posouzení hrozby závažného a organizovaného zločinu - [online]. s. 80. [cit. 1.12.2021]. Dostupné z www: <https://www.europol.europa.eu/activities-services/main-reports/european-union-serious-and-organised-crime-threat-assessment>.

3.4.1 Nabídka léčiv na internetu

Je možné nakoupit léky legálně i přes internet? Ano, je to možné. Schválené „kamenné“ lékárny mohou na webových stránkách internetu k prodeji nabízet, za zákonem stanovených podmínek, volně prodejné léky. Seznam těchto lékáren lze dohledat na webových stránkách SÚKL. Touto formou je možné praktikovat rozšířený tzv. zásilkový prodej pouze u registrovaných léků, které nejsou vázány na recept. Seznam léků je také dostupný na webových stránkách SÚKL. Uvedené podmínky mají zabránit nežádoucímu vniknutí padělků a nelegálních přípravků na český trh.

3.4.2 Podmínky prodeje léků na internetu

- lék nabízí výhradně schválená lékárna
- lék je v České republice registrovaný
- lék je volně prodejný, jeho výdej není vázaný na předložení receptu.

Každý spotřebitel, který upřednostňuje nákup léků prostřednictvím internetu, by měl zejména ve vlastním zájmu respektovat shora uvedená základní pravidla. Za účelem bezpečného nákupu léků prostřednictvím internetu vytvořil Státní ústav pro kontrolu léčiv (SÚKL) dvě významné databáze na webovém portálu pojmenovaném: „O lécích“, konkrétně

- databázi registrovaných léčiv,
- databázi schválených lékáren, kde se každý spotřebitel ještě před uskutečněným nákupem může v rozsahu svých potřeb informovat³⁰.

Je možné podezření na padělané nebo jiné nelegální léky ohlásit? Ano, je to možné. K ohlášení nelegální nabídky léčiv lze použít jednoduchý internetový formulář, který vytvořil SÚKL.

Webový portál www.nebezpecneleky.cz, vytvořený shodnou organizací, poskytuje spotřebitelské veřejnosti široké spektrum informací k padělaným lékům a jiným nelegálním přípravkům. Na těchto stránkách je možné se seznámit s postupem

³⁰ O lécích: Poznejte své léky - [online]. [cit.23.12.2021]. Dostupné z www: <http://www.olecich.cz/>.

správného nakupování léků prostřednictvím internetu. Je zde ale také možné dohledat informace k zachyceným padělaným léčivům.

3.4.3 Padělání léků

V našem právním řádu definici k padělku léčivého přípravku nenajdeme. Světová zdravotnická organizace (WHO) padělek definuje jako přípravek, jehož identita, případně i jeho původ jsou úmyslně a podvodně špatně označeny. Zhotovené padělky sice mohou obsahovat správnou nebo nesprávnou účinnou látku, ale nemusí ji obsahovat vůbec, případně se může deklarované množství látky reálně lišit. „*Padělkem je také originální přípravek, jehož obal je falešnou napodobeninou. (WHO: Guidelines for the development of measures to combat counterfeit drugs, Ženeva 1999)*“. Za padělek léčivého přípravku lze považovat nelegálně vyrobený přípravek, ke kterému někde na světě existuje originál, resp. originální registrované léčivo s totožným obchodním označením, totožnými jinými chráněnými prvky. Jedná se o nelegálně zhotovené kopie, k již existujícímu registrovanému léčivému přípravku³¹.

Černý trh, který si našel živnou půdu v internetu, je padělky přímo zamořen. Na legálním trhu se padělky doposud zachytily v ojedinělých případech, v množství přibližně 0,002 až 0,01 procent případů. Většinou se ovšem jednalo o originální léčivo v neoriginálním obalu³².

U padělaných léčivých přípravků je nutné rozlišovat mezi ochranou vyplývající z práva duševního vlastnictví (§ 268 zákona č. 40/2009 Sb. trestní zákoník), dále (§ 8 odst. 2, písm. a, b, c zákona č. 441/2003 Sb. zákon o ochranných známkách) a také ochranou léčivých přípravků v rámci zdravotní péče při jejich použití (§ 156 zákona č. 40/2009 Sb. trestní zákoník, dále (§ 7 odst. 1 písm. a, b) a odst. 2 zákona č. 378/2007 Sb. zákon o léčivech)³³.

SÚKL ve spolupráci i s dalšími institucemi jako je Policie ČR, Celní správa ČR, Státní zemědělská a potravinářská inspekce se již řadu let věnuje aktivnímu boji

³¹ Nebezpečné léky: Padělky léků - [online]. [cit.23.12.2021]. Dostupné z [www: http://www.nebezpecneleky.cz/nebezpecne-leky/padelky-leciv](http://www.nebezpecneleky.cz/nebezpecne-leky/padelky-leciv).

³² MIKŠÁTKOVÁ, P., KUCHAR, M. *Zdravotní rizika užívání anabolických steroidů*. BULLETIN - NÁRODNÍ PROTIDROGOVÉ CENTRÁLY. 2015, č. 3, s. 21 až 25.

³³ ŠUSTKOVÁ, L. *Padělané a nelegální léky*. BULLETIN - NÁRODNÍ PROTIDROGOVÉ CENTRÁLY. 2014, č. 4, s.17.

proti uvádění padělaných léčiv na trh v České republice. Za tímto účelem SÚKL začal zveřejňovat ustanovené webové stránky, které se aktivně věnují nabídce v ČR neschválených léčivých přípravků. Svoji aktivitu SÚKL neustále rozvíjí také na mezinárodní úrovni³⁴.

Obr. č. 1 Vlevo originál / vpravo padělek

Obr. č. 2 Vlevo originál /vpravo padělek.

Obrázek č. 1 a 2 Padělané a nelegální léky (zdroj: ŠUSTKOVÁ, Lucie. Padělané a nelegální léky. BULLETIN - NÁRODNÍ PROTIDROGOVÉ CENTRÁLY) roč. 2014, č. 4. [cit. 23.12.2021].

3.4.4 Historie padělání

V rámci studia podkladů pro tuto diplomovou práci jsem nastudoval několik publikací popisujících danou problematiku. Například odborný článek „Padělky léčiv stále více pronikají na evropský trh“ od autora Bc. Ondřeje Veselého z roku 2009, který informuje o způsobu ilegální výroby padělaných léčiv tímto způsobem: „Zadržené byly padělky distribuované do Afriky, které nejčastěji pochází z Indie nebo Pakistánu. Vyráběné jsou ve sklepích, kde se první den v míchačce na beton připravuje lék na erektilní disfunkci a druhý den pak antibiotika, což samozřejmě vede ke kontraindikacím a naprosto nepředvídatelným účinkům takových přípravků“. Předmětný článek plný zajímavého textu, ovšem k popsání výroby nezveřejnil žádné snímky. Na základě vlastní zvědavosti, jsem na internetu vyhledal několik ilustrativních snímků k primitivní výrobě padělaných léčiv,

³⁴ Léčiva. [online]. www.sukl.cz: Internetové stránky s nelegálními nabídkami neschválených přípravků- [cit.26.12.2021]. Dostupné z www: <https://www.sukl.cz/leciva/webove-stranky-s-nelegalnimi-nabidkami-leciv>.

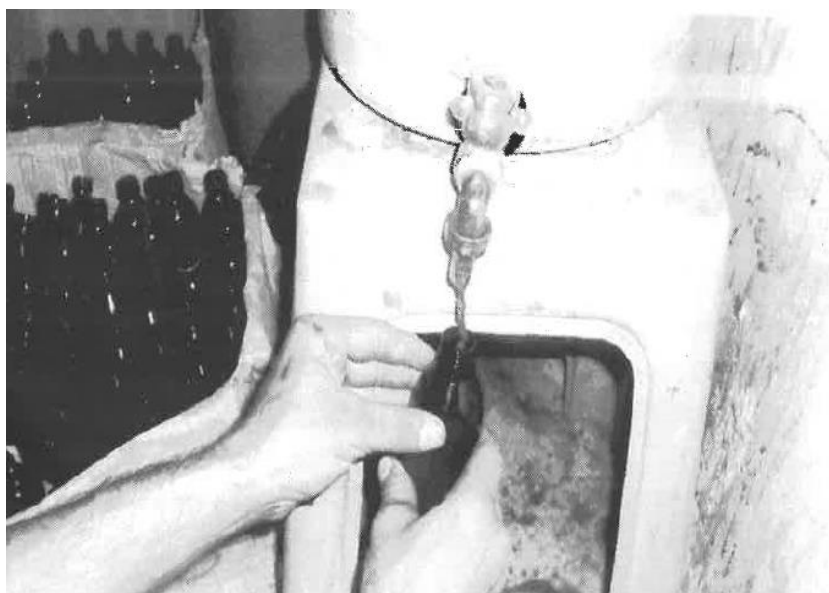
praktikované přibližně před 10 lety, zejména v rozvojových zemích, viz. níže uvedená prezentace³⁵.

Stav ilegální výroby padělaných léčiv v čase přibližně před 10 lety. (třetí země)

Obr.č.3 zdroj: Chatrč kdesi v Indii. Zdroj: www.vitalia.cz: Pozor na padělky: Výrobce léku? - [online]. [cit.27.12.2021]. Dostupné z: <https://www.vitalia.cz/clanky/pozor-na-padelky-vyrobce-leku-chatrc-kdesi-v-indii/>

Nevyhovující prostory pro výrobu falešných sirupů

Obr. č.4 Nevyhovující prostory pro výrobu falešných sirupů – (zdroj: VIKTORYOVÁ, J. – DRUGA, J. eds., 2018. *Farmaceutická kriminalita – hrozba pro Evropu*. Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislave. s. 95 (Cialis). ISBN 978-80-8054-777-1).

Ilegální výroba anabolických steroidů a jiných padělaných léčiv z období let 2017 / 2018. (Irsko)

³⁵ Padělky léků stále více pronikají na evropský trh – Tiskové a informační centrum SÚKL Praha, Bc. Ondřej Veselý - [online]. [cit.26.12.2021]. Dostupné z [www: <http://www.edukafarm.cz/soubory/medinews/2010-07/padelky.pdf>](http://www.edukafarm.cz/soubory/medinews/2010-07/padelky.pdf).

Obr.č. 5 Prezentace zpracovaná Úřadem pro kontrolu léčiv (HPRA) v Irsku

K odhalené výrobě anabolických steroidů a jiných padělaných léčiv byla použita prezentace zpracovaná Státním ústavem pro kontrolu léčiv v Praze, od Mgr. Jaroslavy Doležalové.

Podmínky ilegální výroby léčiv, shledané v rámci realizované akce SHILD II., v říjnu 2021. Předmětná mezinárodní akce byla organizována Europol.

Obr.č.6 zdroj: www.europol.europa.eu: 544 zatčení a zabavení falešných léčiv a jiných nelegálních dopingových látek za 63 miliónů eur - [online]. [cit. 28.12.2021]. Dostupné z: <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/544-arrests-and-%E2%82%AC63-million-of-fake-pharmaceuticals-and-illegal-doping-substances-seized>.

Vzhledem k tomu, že cílem diplomové práce je také zhodnocení vývoje výroby padělaných a jiných nelegálních léčiv, byla vyhledána data Europolu k realizované akci SCHILD II., na základě tohoto zjištění jsem oslovil styčného celního důstojníka u Europol pplk. Mgr. Zdeňka Polanského. Ten mi pro účel zpracovávání diplomové práce poskytl aktuální obrazové materiály, které

dokumentují vývoj, ale také způsob ilegální výroby léčiv, pro černý trh. Pplk. Mgr. Polanský mi sdělil, že zjistí, zda nějaké obrazové prezentace k možnému zveřejnění existují a dá mi vědět. Během relativně krátké doby jsem od jmenovaného důstojníka obdržel dva materiály, ke dvěma odlišným odhaleným výrobnám v rámci realizované akce SCHILD II., které se nacházely v Maďarsku. Za vstřícné jednání a pomoc při soustřeďování podkladů pro tuto práci děkuji pplk. Mgr. Zdeňku Polanskému.

Výrobna v Zsámbéku zaměřená na padělání drog, ve které bylo zjištěno téměř deset miliónů vyrobených sedativ. Krabička obsahující 100 tablet se prodávala za 4,5 až 5,5 Eur.

Obr.č.7 KR NNI Podezírání pět Maďarských a jednoho Syrského muže z padělání léků. zdroj: www.police.hu: - [online]. [cit.29.03.2021]. Dostupné z: [Öt magyar és egy szír férfit gyanúsít a KR NNI a hamis gyógyszergyártással | A Magyar Rendőrség hivatalos honlapja \(police.hu\)](https://www.police.hu/ot-magyar-es-egy-szir-ferfit-gyanusit-a-kr-nni-a-hamis-gyogyszergyartassal-a-magyar-rendorsseg-hivatalos-honlapja-police.hu).

Podzemní laboratoř na padělaný “RIVOTRIL“ 2mg, zhotovená konspiračním způsobem v bývalém vinném sklepě v Maďarsku. Tablety zde vyrobené (přibližně 1 milion), byly určeny pro černý trh ve Skandinávii, zejména do Norska a Švédska.

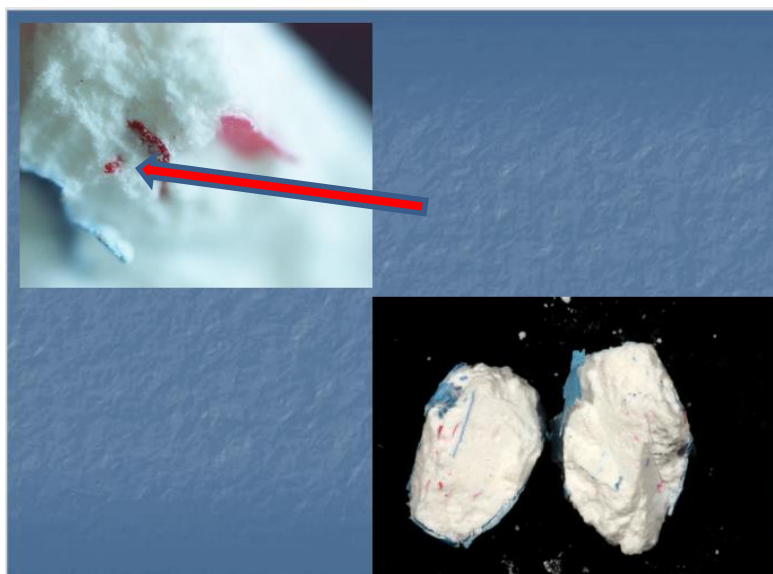

Obr.č.8 zdroj: Prezentace zpracovaná Maďarskými policisty k případu [“RIVOTRIL“](#).

Přibližně před deseti lety jsem pracoval na objasnění případu nelegálního obchodování s léčivou prostřednictvím internetu. Spolupracoval jsem s kolegou, který působil v SÚKL v Praze. Tento nejmenovaný kolega tenkrát konstatoval: *„Některé padělané léky jsou opravdu výsledkem lidové kreativity. Vezme se určité množství originálních tablet za účelem vyzískání potřebné účinné látky. Zmíněné tablety se nadrtí a v míchačkách spojí se s nejrůznějšími příměsemi a jinými neprozkoumanými odvozeninami od původních sloučenin. Množství předemtné účinné látky padělatelé až tak moc neřeší. Jednou jí přidají více, jindy méně, někdy*

zcela chybí, případně je někdy i zaměněna za účinnou látku patřící do zcela odlišného léčiva, než momentálně padělatelé vyrábí. Výsledkem je tableta, která při rozříznutí obsahuje mnoho úlomků různobarevných tablet původních, snad i originálních. Povrchová úprava padělaných tablet je v mnoha případech provedena různými druhy laků určených spíše pro průmyslové nežli vnitřní užití“. Tato informace mi zpočátku připadala poněkud nereálná, ale při mé další návštěvě na SÚKL, mi zmíněný pracovník ukázal několik nafocených tablet z provedených expertíz v řezu. Moje pochybnosti o přehánění byly rozptýleny.

Prísloví: „*Jednou sám vidět je lepší než stokrát slyšet*“ stále platí. Za tímto účelem jsem oslovil Odbor kriminalistické techniky a expertíz Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje. Na uvedeném pracovišti jsem vstoupil v jednání s velice vstřícným a ochotným mjr. Ing. Jaroslavem Vaňkem, současným zástupcem vedoucí jmenovaného odboru, ale také dlouholetým specialistou v oboru kriminalistika, odvětví chemie. Jmenovaný mjr. Ing. Vaněk vyslechl, o jaké podklady bych měl zájem a následně mi zapůjčil prezentaci, vyhotovenou v roce 2009 KŘP Plzeňského kraje – OKTE, která mimo jiné obsahuje i snímky k řezům tablet, ve kterých jsou patrné úlomky původních nadrcených tablet. Následující foto (obr.č. 9) pochází z poskytnuté prezentace: VANĚK, Jaroslav. 2009. Prezentace Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje OKTE Plzeň.

Obr.č. 9 Rozlomená tableta Viagry, ve které jsou vidět úlomky tablet potahovaných jiným barvivem - (zdroj: Zkoumání přípravků určených k odstranění erektilní str. 4, zdroj: (VANĚK, Jaroslav. 2009. Prezentace Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje OKTE Plzeň).

3.4.5 Výroba padělaných léků

Obecně lze padělané léky rozdělit do tří frekventovaných skupin:

- anabolika (zaměřena k podpoře růstu svalové hmoty)
- anorektika (využívaná k léčbě obezity)
- přípravky na podporu erekce (určené k léčbě erektilní disfunkce)

Shora uvedené skupiny nejsou konečné, jedná se o výčet nejběžněji padělaných. Pro konečného spotřebitele představují v posledních letech padělaná léčiva soustavně vzrůstající riziko. Padělání léků se stalo dobře organizovaným a výnosným obchodem, který cílí na oklamání spotřebitele. Výroba padělaných léčiv, zejména před několika málo léty, probíhala za velice primitivních podmínek, protože samotní padělatelé měli enormní zájem na maximálním zisku při minimálních nákladech. Stále dostupnější možnosti pořízení výrobního zázemí, ať po stránce finanční, tak i po stránce výrobně technologické, umožňují padělatelům neustálé zdokonalování padělané produkce léčivých přípravků, u kterých je alespoň pro běžného spotřebitele čím dál obtížnější rozeznat padělek od originálního výrobku. Padělatelé téměř neustále zdokonalují kvalitu obalového materiálu, jeho barevnost, která se stále více blíží originálnímu výrobku, snaží se dodržovat rozměry obalového materiálu, tablet i kapslí ve vztahu k originální produkci. Padělatelé stále více věnují pozornost i kvalitě blistrů, kvalitě tištěného či raženého označení šarže a expirace. Mnohé padělané obaly bývají dokonce opatřeny holografickými samolepkami za účelem sofistikovaného oklamání spotřebitele, které je pro padělatele prioritou. S účinnou látkou v padělaných léčivech to bývá dost diskutabilní, protože, někdy zcela chybí, někdy je zaměněna z odlišného léčivého přípravku, někdy obsahuje množství účinné látky pod předepsanou gramáž originálního výrobku a v jiných případech oproti originálnímu výrobku, ji značně překračuje. V mnoha případech padělaná léčiva obsahují i jiné nežádoucí příměsi (např. rozdrčenou křídou, laktózu, sůl, Dextrin, rozdrčené cihly, jed na krysy, kyselinu boritou, Benzopyren, nemrznoucí kapaliny, pesticidy, ředidla, leštidla na parkety, těžké kovy, jako je hliník, olovo, rtuť, arzen, kadmium, stroncium, selen, dále různé návykové látky, přičemž povrch tablet byl v mnoha případech opatřen lakem na podlahu nebo barvou na silnice). Padělek tak může

významně ohrozit případně i poškodit zdraví spotřebitelů, resp. pacientů. Vyjimečné nejsou ani případy, zadokumentované zejména v zahraničí, kdy došlo k úmrtí. V České republice naštěstí doposud nebyl žádný padělaný přípravek zachycen v legální lékárenské síti. Oproti tomu stále více nelegálních výrobků (padělků), proniká do distribuční sítě v Evropě, což představuje obrovské nebezpečí. Legální distribuční síť, ve spojení distributor léčiv a lékárna, podléhá v členských státech Evropské unie přísné kontrole, ze stran lékových agentur³⁶. Z dostupných poznatků vyplývá, že padělatelé se zejména zaměřují na léčiva časté spotřeby, tj. k léčbě vysokého tlaku, k léčbě psychických onemocnění na cytostatika, antibiotika, ale stranou zájmu padělatelů nezůstaly ani léky k léčbě erektilní disfunkce s různě přímíchanými účinnými látkami (Sildenafil, Tadalafil, Vardenafil), dále anabolické steroidy či biotechnologické přípravky, které sice nejsou četně užívané, ale jednotlivá balení jsou značně drahá a užívaná výhradně na specializovaných pracovištích³⁷. Padělané jsou mnohé další léčivé přípravky, které vytvoří poptávku na trhu. Pandemie Covid -19 poskytla padělatelům nové příležitosti k zaplavení mezinárodního trhu padělanými vakcínami (viz. obr. č.). Skutečný výrobce vakcíny COVID 19 BNT 162b2 potvrdil, že produkt nevyrobil. Zfalšované je číslo šarže i datum expirace. Štítek i lahvička vykazují odlišnosti od originálních vakcín COVID-19 BNT162b2)³⁸.

Na základě informací dostupných v otevřených zdrojích internetu se falešné vakcíny v jarních měsících roku 2021 na „dark web“ nabízely za částky: AstraZeneca (za cca 500 USD / přibližně 11.000 Kč za vakcínu), Johnson & Johnson (za cca 600 USD / přibližně 13.200 Kč za vakcínu), Sputnik V (za cca 600 USD / přibližně 13.200 Kč za vakcínu) a Sinopharm (za cca 500 USD / přibližně 11.000 Kč za vakcínu). Některé vakcíny se ovšem blížily prodejní ceně 1000 USD / přibližně 22.000 Kč za vakcínu s tendencí dalšího růstu ceny³⁹. Pandemie Covid-19 přála mimo uvedení na trh nejen falešným vakcínám, ale i

³⁶ ŠUSTKOVÁ, L. Padělané a nelegální léky. BULLETIN - NÁRODNÍ PROTIDROGOVÉ CENTRÁLY. 2014, č. 4, s.17.

³⁷ Tamtéž. s.17.

³⁸ Informace o výskytu padělku léčivého přípravku COVID-19 Vaccine BNT162b2 – (SÚKL). [online]. [cit.25.12.2021]. Dostupné z [www: https://www.kurzy.cz/zpravy/585942-informace-o-vyskytu-padelku-leciveho-pripravku-covid-19-vaccine-bnt162b2](https://www.kurzy.cz/zpravy/585942-informace-o-vyskytu-padelku-leciveho-pripravku-covid-19-vaccine-bnt162b2).

³⁹ Vakcíny proti covidu se prodávají na černém trhu. Jedna dávka stojí minimálně 11 000 korun - [online]. [cit.25.12.2021]. Dostupné z [www: https://zoommagazin.iprima.cz/zajimavosti/koronavirus-cerny-trh-vakciny-prukazy-testy](https://zoommagazin.iprima.cz/zajimavosti/koronavirus-cerny-trh-vakciny-prukazy-testy).

lékům, ochranným maskám a různým zdravotním prostředkům, jejichž výrobu a distribuci, ať z důvodu výrobní kapacity nebo personální kapacity nebyli legální producenti schopni zajistit. SÚKL zaznamenal několik opakovaných nabídek uskutečněných prostřednictvím inzerce na různých webových inzertních portálech. V těchto případech se jednalo například o lék „IVERMEKTIN“, případně jiné přípravky s invermektinem. Jedná se o léčivo původně vynalezené zejména pro odčervení hospodářských zvířat. Tímto lékem mnozí v Česku tak i v zahraničí léčili sebe i osoby blízké podle pochybného dávkování dohledaného na internetu. Samoléčitelé, kteří si pokoutně lék přes internet obstarávali, ani netrápilo, že se jedná o lék vydávaný výhradně na lékařský předpis, přičemž jeho prodej prostřednictvím internetu porušuje zákon⁴⁰.

Obr.č.10 Padělané vakcíny – (zdroj: <https://www.who.int/news/item/26-03-2021-medical-product-alert-n-2-2021-falsified-covid-19-vaccine-bnt162b2>).

Tabulka 1: Produkty, které jsou předmětem výstrahy WHO o lékařském produktu č. 2/2021

Product Name	COVID-19 Vaccine BNT162b2
Stated manufacturer	Pfizer BIONTECH
Lot number	783201
Exp date	AUG 24
Packaging language	English
Identified in	Mexico

Obr.č. 11 Produkty, které jsou předmětem výstrahy WHO (zdroj: Obr.č. Padělané vakcíny – (zdroj: <https://www.who.int/news/item/26-03-2021-medical-product-alert-n-2-2021-falsified-covid-19-vaccine-bnt162b2>).

⁴⁰ Několik Čechů se v souvislosti s covidem předávkovalo ivermektinem, uvedl lékový ústav [online]. [cit.23.12.2021]. Dostupné z www: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/statni-ustav-pro-kontrolu-leciv-ivermektin-predavkovani-sukl_2107100631_jgr.

3.4.6 Výskyt padělků ve světě

Značné potíže s padělanými léky v současné době mají zejména rozvojové země. Předpokládáných až 38 % antimalarik distribuovaných v lékárnách států jihovýchodní Asie neobsahuje potřebnou účinnou látku. Až 50 % padělků a léčiv nestandardní jakosti bylo zjištěno v distribuční síti některých států Afriky, přičemž se jednalo zejména o léky na HIV a antibiotika.

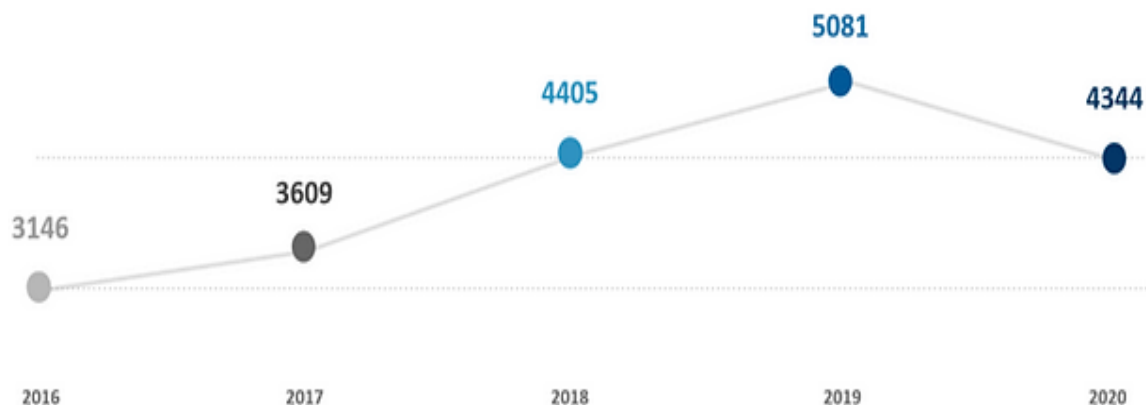
V Evropě byl zjištěn nejčastější výskyt padělků a jiných nelegálních přípravků, které nesou značná zdravotní rizika, jedná se o tzv. „life-style“ přípravky užívané například pro hubnutí, dále rostlinné přípravky s nedeklarovaným množstvím účinné látky, přípravky s obsahem toxických látek (přírodních nebo syntetických). Významnou padělanou komoditou jsou, zejména mezi mnohými kulturisty, žádané anabolické steroidy, růstové hormony a jeho deriváty. Oblastí původu padělků je ve většině případů Asie, zejména Čína, Thajsko, Indie, Nigérie, Singapur a Pákistán, ale také mnohé země bývalého Sovětského svazu⁴¹.

Světový monitoring padělaných léčiv zajišťuje Pharmaceutical Security Institute (PSI) se sídlem na adrese: 8100 Boone Blvd Ste. 220, Vienna, VA 22182, USA. V současné době je celkem třicet sedm farmaceutických výrobců členy PSI. V rámci lepší obslužnosti byla vybudována kontaktní místa v Miami na Floridě, v Singapuru a ve Švédském Stockholmu. Neustále se rozvíjí spolupráce s národními a mezinárodními organizacemi v boji proti padělatelství a jinému nelegálnímu nakládání s léčivy za účelem shromažďování objektivních statistických údajů. PSI se snaží aktivně spolupracovat s Interpolem, Europolem, Světovou celní organizací, Radou Evropy a jinými partnery. PSI působí celosvětově a klade důraz na sdílení informací a neformální spolupráci soukromého i veřejného sektoru. PSI, neustále inovuje systémy k možné identifikaci, účastní se na koordinaci v rámci mezinárodních šetření ohledně padělaných léků.

⁴¹ Léčiva. [online]. www.sukl.cz. Internetové stránky s nelegálními nabídkami neschválených přípravků- [cit.26.12.2021]. Dostupné z [www: https://www.sukl.cz/leciva/webove-stranky-s-nelegalnimi-nabidkami-leciv](https://www.sukl.cz/leciva/webove-stranky-s-nelegalnimi-nabidkami-leciv).

PSI se již, přibližně, dvacet let věnuje shromažďování údajů o padělání, nezákonném zneužívání a o krádežích ve vztahu k léčivům. Níže uvedený spojnicový graf demonstruje roční součty za posledních pět let⁴².

Obr.č. 12 – Graf trendy incidentů. zdroj: www.psi-inc.org. *Trendy incidentů* - graf - [online]. [cit.15.01.2022]. Dostupné z: <https://www.psi-inc.org/incident-trends>

Graf znázorňuje:

- 4.344 případů farmaceutické trestné činnosti.
- Incidenty se oproti roku 2019 snížily o 15 %, což představuje první roční pokles za posledních 10 let.
- Pokles nových incidentů je možné připočíst celosvětové pandemii Covid-19⁴³.

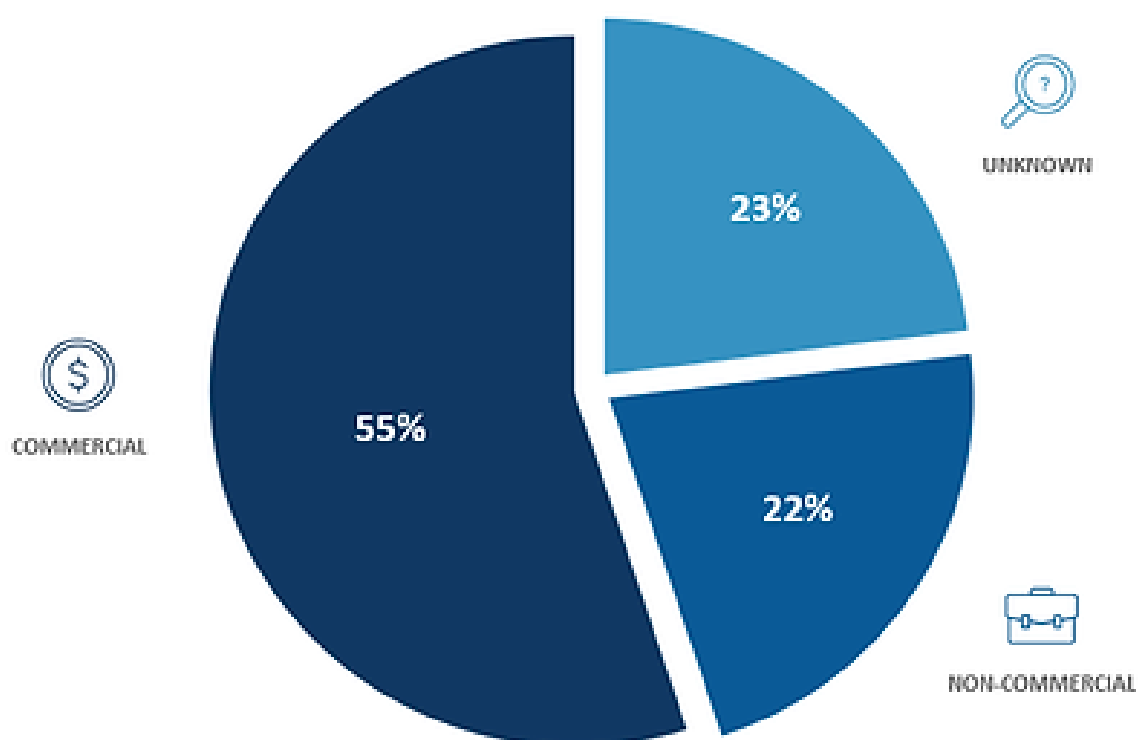
⁴² *Trendy incidentů* . [online]. www.psi-inc.org. [cit.15.01.2022]. Dostupné z [www: https://www.psi-inc.org/incident-trends](https://www.psi-inc.org/incident-trends).

⁴³ Tamtéž.

PSI detekovala celkem 276 případů padělání, které měly vztah k zajištění celními orgány, případně k razím provedeným policií nebo zdravotními inspektory.

- Záchyty se snížily o 22% oproti předešlému roku.
- Komerční záchyty představovaly z celkového počtu 55%
- 22% bylo nekomerčních záchytů⁴⁴.

Obr.č.13 – Graf: *Trendy incidentů* - zdroj: [online]. [cit.15.01.2022]. Dostupné z: <https://www.psi-inc.org/incident-trends>.

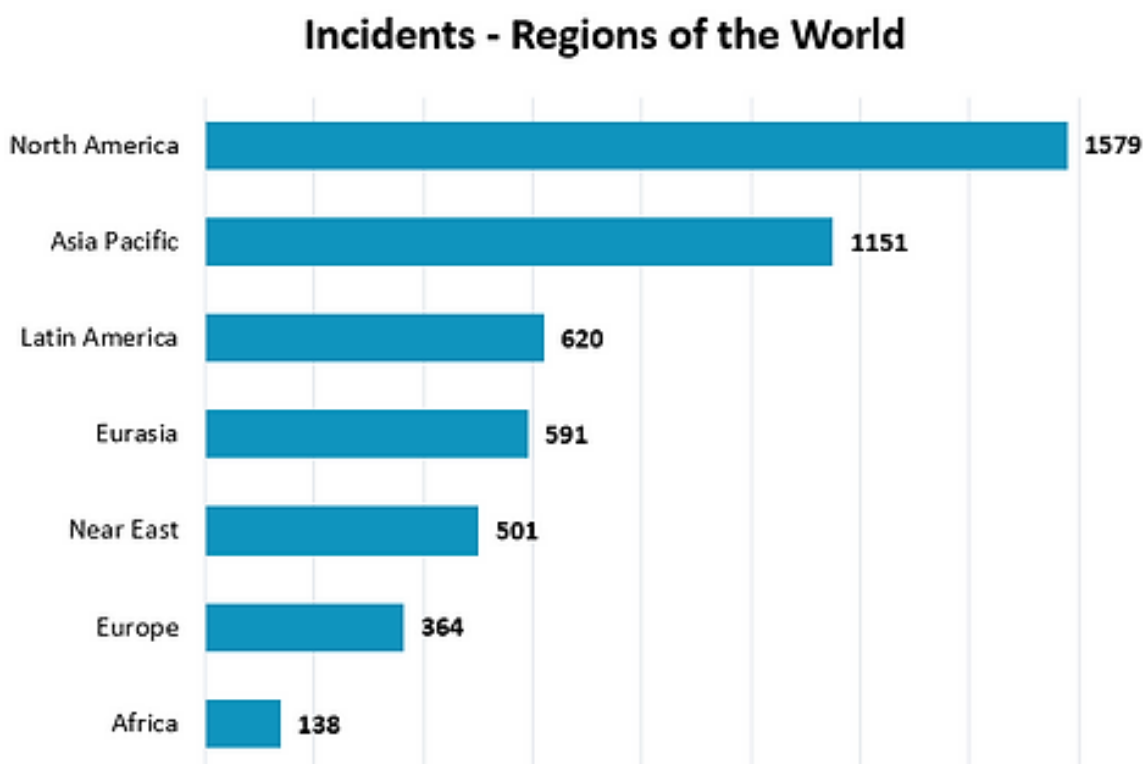

⁴⁴ *The Pharmaceutical Security Institute* - [online]. www.psi-inc.org. [cit.15.01.2022]. Dostupné z [www: https://www.psi-inc.org/](http://www.psi-inc.org/).

PSI za významné pomoci amerického ministerstva zahraničí identifikovala 4.344 případů farmaceutické trestné činnosti.

- Zjištěn byl 15% pokles v celkovém počtu celosvětových incidentů.
- Blízký vchod a Latinská Amerika byly jedinými regiony, kde v roce 2020 byl zaznamenán nárůst nové farmaceutické trestné činnosti.
- Farmaceutická kriminalita již zasáhla 137 zemí⁴⁵.

Obr.č. 14 Graf *Geografické rozšíření*. Zdroj: www.psi-inc.org. - graf - [online]. [cit.15.01.2022]. Dostupné z: <https://www.psi-inc.org/geographic-distribution>.

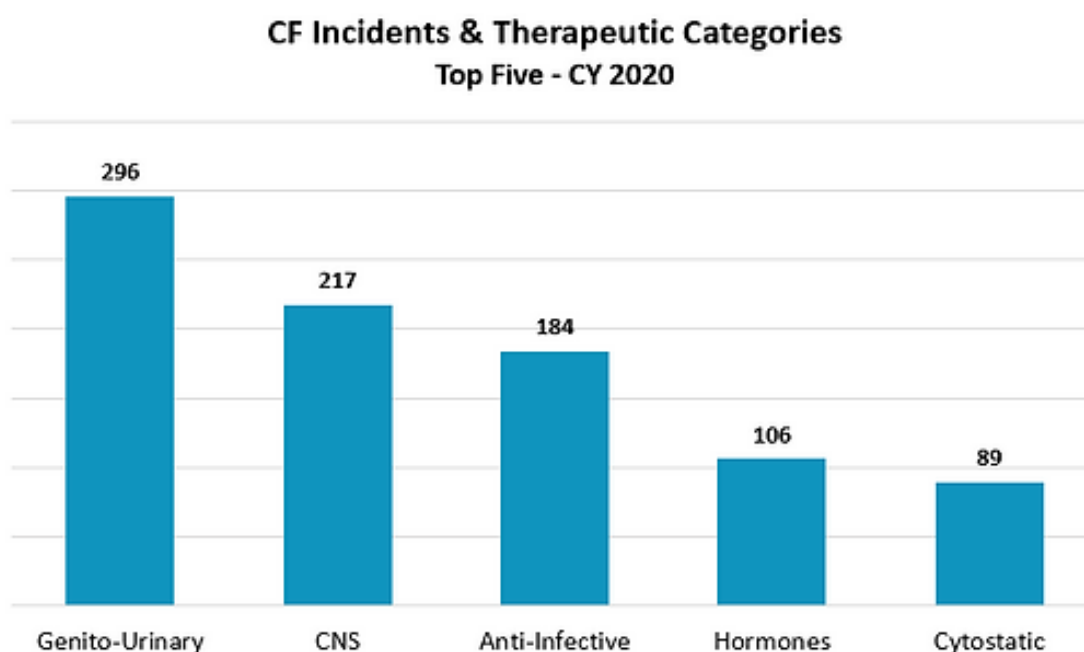
Totals exceed 4,344 incidents because a region is included if it is the "origin, point of seizure or transit, or destination" of illegal pharmaceuticals.

⁴⁵ *The Pharmaceutical Security Institute* - [online]. www.psi-inc.org. [cit.15.01.2022]. Dostupné z [www: https://www.psi-inc.org/](https://www.psi-inc.org/).

PSI v roce 2020 odhalila celkem 4.344 incidentů.

- Cílem zločinců byla léčiva v každé terapeutické kategorii.
- V uvedených incidentech je zahrnuto 2.451 různých léků.
- Ve srovnání s rokem 2019 došlo k nárůstu o 23%.
- Při jediném incidentu bylo na místě odhaleno 73 různých druhů léků⁴⁶.

Obr.č. 15 Graf *Terapeutické kategorie - graf* - [online]. [cit.15.01.2022]. Dostupné z: <https://www.psi-inc.org/therapeutic-categories>.

⁴⁶ *The Pharmaceutical Security Institute* - [online]. www.psi-inc.org. [cit.15.01.2022]. Dostupné z [www: https://www.psi-inc.org/](http://www.psi-inc.org/).

PSI na základě zpráv svých členů a jiných spolupracujících subjektů dále zjistila.

- Za padělání, nelegální nakládání případně za krádež léků bylo zatčeno 2.547 osob.
- Oproti celosvětovému zatýkání v průběhu roku 2019 došlo k 1% nárůstu.
- Procentuálně největší počet zatčení byl uskutečněn v asijskopacifistické oblasti⁴⁷.

Obr.č. 16 Data zatčení – zdroj: [online]. [cit.15.01.2022]. Dostupné z: <https://www.psi-inc.org/arrest-data>.

3.5 Anabolické steroidy – úvod do problematiky

Způsob výroby syntetického testosteronu zveřejnili holandsští chemici již roce 1935. V prvopočátcích byly předmětné látky vyvinuty zejména k léčbě dlouhodobě nemocných, upoutaných na lůžko, a to z důvodu, že pomohou udržet objem

⁴⁷The Pharmaceutical Security Institute - [online]. www.psi-inc.org. [cit.15.01.2022]. Dostupné z [www: https://www.psi-inc.org/](https://www.psi-inc.org/).

svalové tkáně. Pomáhat měly také při hojení popálenin. Jedná se o látky na bázi mužského pohlavního hormonu testosteronu⁴⁸.

Již v průběhu druhé světové války začalo docházet ke zneužívání testostorenu. Následně, a to zejména v druhé polovině 50. let a 60. let (např. olympiáda v Melbourne 1956), syntetický testosteron zneužívali zejména Sověťští a Američtí vzpěrači. Ze zjištěných důvodů byl syntetický testosteron v roce 1975 připojen na seznam zakázaných látek Mezinárodním olympijským výborem⁴⁹.

I přes tuto skutečnost jeho zneužívání ve vrcholovém sportu nadále vzrůstalo. Centrálně řízený doping vešel do podvědomí zejména v bývalé NDR a také v Čínských internátních táborech. Osobnost sportovce byla potlačována, přičemž úspěchy se zneužívaly zejména k politickým účelům. Sport se přeměnil v zaměstnání. Úspěchy na závodech přinášely další možnosti výhodných kontraktů. S tím pochopitelně souvisel příliv obrovských zisků. Odpovědnost sportovce vůči trenérovi, vůči týmu, ale také stále narůstajícímu očekávání fanoušků a médií vytvářel v mnoha sportovcích nutkavou potřebu předemtné očekávání uspokojit. Dopovaný sport se stále více odvracel od své přirozenosti. Ve sportu „doping“ je označován jako jev, kterým dochází k porušování antidopingových pravidel. Za uživatele anabolických steroidů byli, na základě doposud provedených výzkumů, označeni zejména heterosexuální muži střední třídy, ve věku okolo 25 let, neatleti, soutěžní i nesoutěžní kulturisté. Jejich aplikace nelegálních látek směřuje zvláště ke kosmetickým účelům, resp. ke zatraktivnění těla. Místem pro možné nelegální obstarání anabolických steroidů jsou zejména různá fitcentra, kde je zpravidla prodej těchto látek nedílnou součástí podnikatelských aktivit. K masivní nabídce popsanych nelegálních látek ovšem dochází na internetu. Právě na tomto místě padělatelé steroidy zaměňují za mnohé jiné, zdraví a životu škodlivé látky. V dřívějších dobách padělatelé

⁴⁸ STRAUS, J., BRUNA, E. eds, 2018. *Trestně právní aspekty dokazování*, 1. vydání. Praha: Vysoká škola finanční a správní, s. 309. ISBN 978-80-7408-172-9.

⁴⁹ STARKA, L. Mužský hypogonadizmus indukovaný steroidními anaboliky: přehled poznatků a kazuistika [online]. s.598 – 602. [cit.23.12.2021]. Dostupné z [www: https://www.casipisvnitnikarstvi.cz/pdfs/vnl/2017/09/10.pdf](https://www.casipisvnitnikarstvi.cz/pdfs/vnl/2017/09/10.pdf).

například do ampulí údajných anabolických steroidů, vtačovali zcela obyčejný rostlinný olej⁵⁰.

Následky falešných steroidů mohou vyústit až v tragický konec, jako se tomu stalo u kulturisty Deana Wharmbyho, který si pouze přál být nejlepším kulturistou světa⁵¹.

Obr.č. 17. Změna stavu Deana Wharmbyho, v průběhu užívání falešných steroidů (zdroj: „Dean Wharmby“ (zdroj: https://www.expres.cz/svet/muz-zemrel-na-rakovinu-jater-kvuli-steroidum.A151215_184111_dx-viral_kho).

3.5.1 Rozdělení anabolických steroidů

„Nařízení vlády č. 454/2009 Sb. kterým se pro účely trestního zákoníku stanoví, co se považuje za látky s anabolickým a jiným hormonálním účinkem

- ANABOLICKÉ LÁTKY - Androgenní anabolické steroidy (ASS), které se dále dělí na další tři chemické podskupiny s velice podobnými účinky na organismus.
- HORMONY A PŘÍBUZNÉ LÁTKY - Erytrooetin, inzulin, růstový hormon atd. (Podvěsek mozkový, Slinivka, žlázy s vnitřní sekrecí)

⁵⁰ TEPLÁREK, P. 2009. *Trestní zákoník versus anabolika* – prezentace Národní protidrogová centrála. s. 2 až 26.

⁵¹ *Z hory svalů věchýtek: Kulturista zemřel na rakovinu, mohly za to steroidy* – „Dean Wharmby“ - [online]. [cit.12.1.2021]. Dostupné z www: https://www.expres.cz/svet/muz-zemrel-na-rakovinu-jater-kvuli-steroidum.A151215_184111_dx-viral_khor.

- **ANTAGONISTÉ A MODULÁTORY HORMONŮ** – opačně působící. Aplikace probíhá orální nebo injekční formou⁵².
 - **Orální steroidy** – v krvi po několika hodinách dosahují maximální koncentrace a poté se z těla vylučují. Z uvedeného důvodu se musí aplikovat několikrát denně, nejlépe alespoň třikrát. Nevýhodou orální aplikace je negativní zátěž na játra, kdy dochází až k jejich 95% deaktivaci. Tablety následně metabolizují celou dávku najednou⁵³.
 - **Injekční steroidy** z místa vpichu se naopak uvolňují přímo do krve, viz shora uvedený obrázek. Jsou tedy relativně méně škodlivé, protože k jejich uvolňování dochází poměrně dlouhou dobou, z čehož vyplývá, že působí ještě několik týdnů od aplikace poslední injekce. Mohou se tedy podávat nižší dávky. Jedná se o vodní nebo olejovou bázi.
- U obou shora uvedených aplikací je záměrem, aby předmětné látky v těle vyvolaly anabolické reakce⁵⁴.

Anabolický účinek: Látky s anabolickým účinkem podněcují některé enzymové systémy ke zvyšování syntézy bílkovin⁵⁵.

Hormonální účinek: Hormóny působí na určité ohraničené tkáni.

Všeobecné vedlejší účinky. Kromě vlivu na výkon sportovce přivozují anabolika také mnoho negativních důsledků, od kterých zpravidla už není cesty zpět. Ovlivňují kardiovaskulární systém, mají vliv na změny tuků v metabolismu, shodně i na zadržování vody v tkáních. Užívání anabolik ovlivňuje významně také psychiku sportovce. Dochází k výrazným výkyvům nálad. V tom kladném případě se dostaví motivace a euforie. V tom negativním případě nastupuje výrazná podrážděnost, emoční nestabilita a sklony k násilí, depresy a máni. Popsané změny v chování zpravidla začnou působit problémy také v soukromém životě. Riziko spojené s nárustem zdravotních komplikací souvisí zvláště s absencí zdravotního dohledu⁵⁶.

⁵² VIKTORYOVÁ, J. – DRUGA, J. eds., 2018. *Farmaceutická kriminalita – hrozba pre Európu*. Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislave. s. 89 (Účinky anabolik). ISBN 978-80-8054-777-1.

⁵³ Tamtéž. s.89.

⁵⁴ Tamtéž. s.89.

⁵⁵ Tamtéž. s.89.

⁵⁶ Tamtéž. s. 89.

3.5.2 Kontrolní orgány a legislativa ve vztahu k dopingové problematice

- Světovou institucí v boji proti dopingů je World Anti_Doping Agency (WDA).
- Lékařská komise MOV (Nejvyšší světový kontrolní orgán).
- Antidopingový výbor ČR (ČR – MŠMT) Jeho výkonnou složkou je Exekutiva pro kontrolu dopingů, která organizuje nezávislé, zpravidla neavizované dopingové kontroly v ČR i zahraničí.
- Trestní zákoník č. 40/2009 Sb.
 § 288 Výroba a jiné nakládání s látkami s hormonálním účinkem.
 Podle ustanovení § 289 odst. 4 trestního zákoníku vláda nařízením stanoví, co se považuje za látky s anabolickým a jiným hormonálním účinkem a jaké je větší množství ve smyslu § 288 TrZ.
- Nařízení vlády č. 454/2009 Sb. uvádí mimo jiné, že větším množstvím se rozumí více jak jeden blistr, injekce nebo podobné obvykle nedělitelné balení léku obsahujícího anabolické látky.
- Státní zemědělská a potravinářská inspekce, případně jiné represivní složky monitorují nabídku na trhu s výživovými doplňky, které by mohly porušovat shora uvedené.

3.5.3 Mezinárodní úmluvy v oblasti dopingů

- Mezinárodní olympijská charta proti dopingů, která byla vydána Mezinárodním olympijským výborem v roce 1988.
 - Antidopingová úmluva. Byla vydána Radou Evropy v roce 1989, pověřuje bojem s dopingem organizace a vládní instituce odpovědné za sport.
 - Světový antidopingový kodex. Sjednocuje pravidla všech sportovních institucí a organizací ve světě. Jedná se o základní dokument.
 - Mezinárodní úmluva proti dopingů ve sportu UNESCO. Generální konference byla přijata v říjnu 2005, vládou v ČR v červnu 2006 a jako mezinárodní smlouva byla ratifikovaná v únoru 2007 po souhlasu obou komor Parlamentu ČR.
-

3.5.4 Záchyt AAS a látek s hormonálním účinkem

- Orientační narkotest neexistuje.
- Vysoká škola Chemická a technologická v Praze, případně jiní odborníci umí detekovat růstové hormony.
- Kriminalistický ústav Praha (KÚP) a Celně technická laboratoř (CTL), dokáží odzkoumat pouze běžné typy AAS.
- V rámci EU převládají nekoordinované postupy v boji proti AS.

3.5.5 Problémy, které souvisí s odlišnou legislativou v různých státech v rámci potírání trestné činnosti

- Velká Británie praktikuje zákaz jakékoli distribuce. Držení je možné výhradně pro vlastní potřebu, avšak pokud někdo nakládá s falzifikáty i pro vlastní potřebu, dopouští se trestného činu.
- Slovensko - § 176 trestného zákona: organizovaná sportovní činnost, mladší 18 let, mimo léčebné účely.
- Belgie - zákaz fitness center na 4 roky při pozitivním testu a pokuta.
- Ukrajina, Turecko, Řecko, ve vztahu k AAS téměř úplná absence zákonů.
- Norsko, Švédsko, Dánsko, trestný je i proces získávání, pokus. Policie je oprávněna vyzvat osobu nadměrně osvalenou k odběru moči. V případě pozitivního nálezu následuje trest.
- USA – Federální zákon o kontrole anabolických steroidů z roku 2004. Trestné je držení i distribuce⁵⁷.

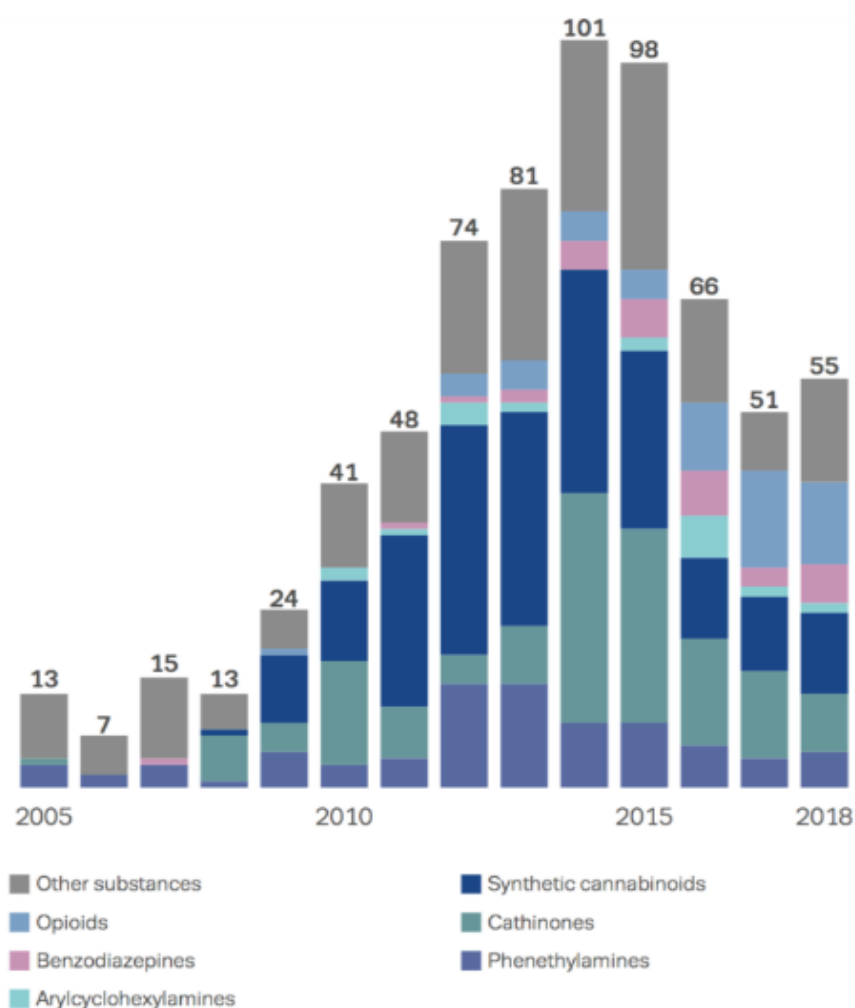
3.6 Nové psychoaktivní látky – úvod do problematiky

Ačkoli mnohý může nabýt dojmu, že tímto tématem již dosti odbíháním od zvolené problematiky, není tomu tak. Mnohé léky, určené ke zcela odlišným účelům využití, jsou poměrně často zneužívané jako prekurzory k výrobě drog. V této souvislosti

⁵⁷ TEPLÁREK, P. 2009. *Trestní zákoník versus anabolika* – prezentace Národní protidrogová centrála. s. 2 až 26.

je na místě upřesnit, že pro výrobu drog nejsou užívané pouze různé druhy léčiv, nýbrž čím dál četněji se obchodují tzv. čisté účinné látky, případně jejich syntetické náhražky. S ohledem na skutečnost, že se jedná o vysoce výdělečný byznys, mnozí ilegální obchodníci vymýšlí stále nové metody, jak se vyhnout represivním nařízením výkonu státní moci. Jednou z několika možných cest je pozměnění chemické struktury legislativou regulované drogy, čímž dochází k získání látky nové, která dle zákona regulaci už nepodléhá. Přesto, že jsou v ní zachovány obdobné účinky jako u drogy původní, tak v některých případech jsou účinky ještě znásobeny. Na drogovém trhu se těmto látkám začalo říkat „desiger drugs“ a nebo také „nové psychoaktivní látky, zkráceně (NPS).

Obr.č.18 Graf Počet a kategorie nových psychoaktivních látek poprvé oznámených systému včasného varování EU, 2005 -18 <https://www.emcdda.europa.eu>. Infografika: - [online]. [cit.15.1.2021]. Dostupné z: https://www.emcdda.europa.eu/media-library/infographic-number-and-categories-new-psychoactive-substances-notified-to%20A0-eu-early-warning-system-first-time-2005-18_en.

Tyto, v mnohých případech nepratrně a čistě účelově pozmeněné chemické látky, se díky snadno dostupnému internetu staly doslova fenoménem a jejich zobchodovaný objem neustále narůstá v návaznosti na stále se rozšiřující nabídku výrobců, kteří sídlí zejména v Asii, Rusku a Polsku. Přičemž jejich pomyslnou provozovnou se stal internet bez hranic. Evropské monitorovací centrum pro drogy a závislost (EMCDDA) v současné době již eviduje více než 620 (NPS), přičemž přibližně o 2 sloučeniny týdně uvedené číslo dále narůstá. (EMCDDA) dělí (NPS) do několika skupin a to: fenetylaminy, syntetické kanabionoidy, syntetické katinony, benzodiazepiny arylcyklohexylami (disociativní anestetika), piperidiny a pyrrolidiny, tryptaminy, piperaziny, arylalkylaminy, opioidy, rostliné extrakty a samotné rostliny, aminoindany a další. (EMCDDA) soustřeďuje z různých evropských států relevantní informace od zdravotnických zařízení, zejména ve vztahu k intoxikacím a dále od policejních a celních složek ve vztahu k záchytům různých látek, a to pomocí systému včasného varování (warning systém, EWS, early). Poměrná část (NPS) nemá syntetickou ani farmaceutickou minulost z čehož lze dovozovat, že byla vymyšlena a zhotovena jako analoga již zakázaných drog. Ilegálně vyrobené, ale nikdy neodzkoumané syntetické látky, představují pro uživatele vysoký stupeň nebezpečí pro zdraví i pro ohrožení života⁵⁸.

Snahou (NPS) je imitovat legislativou regulované látky. U mnohých (NPS) nejsou pak známé účinky, není známa toxicita, mnohdy není stanoveno odborné dávkování, a tak ve své podstatě k prvotnímu testování je využit samotný uživatel. Značnou nejistotou pro uživatele je nahodilá záměna aktivních látek. Například zaznamenaný prodej disociativního anestetika ketamínu obsahoval namísto ketamínu deschlorketamin, který je mnohem účinnější. Obdobné případy byly zjištěné ve směsích určených ke kouření, což zapříčinilo řadu úmrtí. Důvodem byla záměna syntetických kanabinoidů. Ve své podstatě se jedná o nová xenobiotika s nedozkoumanou toxicitou, tedy i důsledky pro lidský organismus. Výsledkem je dokumentované množství osob intoxikovaných, ale i zemřelých. Určitá řada (NPS) ovšem byla původně vyrobena různými farmaceutickými

⁵⁸ STRAUS, J., BRUNA, E. eds, 2018. *Trestně právní aspekty dokazování – Úvod do problematiky nových psychoaktivních látek*, 1. vydání. Praha: Vysoká škola finanční a správní, s. 97 -105.

firmami pro různá zamýšlená léčiva, která ovšem nenašla uplatnění. Z uvedeného důvodu se mnohé, i původně legálně vyrobené látky, objevují na drogovém trhu. Předmětné látky bývají čím dál častěji zneužívány jako náhražka zakázaných drog. Pochopitelně mohou také mít účinky, které v budoucnu přivedí jejich užití ve farmaceutickém průmyslu. (NPS) se zpravidla prodávají jako pevné krystalické látky. Přičemž mnohé takové látky jsou označovány jako koupelové soli případně hnojiva. Nabídka zmíněné produkce je uskutečňována zejména v ilegálních internetových obchodech (e-shopech), v soukromé inzerci, na diskusních fórech, ale i přímým prodejem. Mnohé látky ze skupiny (NPS) a klasických drog zažívají v posledních letech renesanci, hned v několika lékařských oborech, ale zejména v oboru psychiatrie. Nový pohled na věc nastal po zjištění, které souviselo s antidepressivními účinky ketaminu, případně s kompletní skupinou disociálních anestetik a psilocybinu. Před několika málo lety v Národním Ústavu duševního zdraví probíhala na dobrovolnících klinická studie psilocybinu, za účelem zjištění jeho možného využití v rámci léčby různých psychologických onemocnění, ale také při léčbě depresí. Například MDMA obecně známá jako "Extáze" v rámci předběžných výzkumů přinesla relativně pozitivní výsledky pro budoucí možnou léčbu PTSD případně sociálních fobií u osob s autismem⁵⁹.

3.6.1 Disociativní anestetika

Poměrně malou skupinou (NPS) jsou disociativní anestetika, alespoň ve srovnání s ostatními skupinami. Uživatelé jsou zneužívána zejména pro řadu doprovodných efektů. Jako nejvýraznější je možné uvést přivozený „disociativní stav“. Výzkumem zjištěné skutečnosti budí pozornost u mnoha odborníků ve vztahu ke skupině disociativních anestetik, kam ostatně patří i ketamin jinak také arylcyklohexylamin, dále methoxetamin, fluordeschlorketamin, deschlorketamin a eticyclidon. Předmětné látky díky svému působení mají určité ambice jako neuroprotektivní agens. Vědecké studie zpracované před relativně krátkou dobou naznačily určitý směr pro využití disociativních anestetik k léčbě depresí. Zejména obor psychiatrie se intenzivně zabývá výzkumem skupiny jmenovaných látek. Pro

⁵⁹ STRAUS, J., BRUNA, E. eds, 2018. *Trestně právní aspekty dokazování – Úvod do problematiky nových psychoaktivních látek*, 1. vydání. Praha: Vysoká škola finanční a správní, s. 97 -105.

vývoj léčiv s antiepileptickým účinkem byl dříve NMDA receptor považován jako způsobilý target. Následný výzkum a negativní výsledky směřovaly ke zjištění, že za přivozování epileptické aktivity může být příčinou AMPA receptor. Zvláště závažné nežádoucí účinky stále brání masivnějšímu nasazení do klinické praxe. Nadměrné užívání zmíněných látek vyvolává záněty močového měchýře, kdy účinek byl prokázán u methoxetaminu a ketaminu. Disociativní anestetika představují sociopatologické riziko pro společnost, nezanedbatelná jsou zdravotní rizika a mnohá připisovaná úmrtí⁶⁰.

3.6.2 Syntetické kanabinoidy

EMCDDA skupina syntetických kanabinoidů patří mezi nejčtenější v oblasti skupin (NPS). Do řady syntetických kanabinoidů patří například ADBICA, JWH-018, AB-CHFUPYCA, AM-694 a AB-FUBINICA. Jedná se svou strukturou o rozmanité látky, působící jako agonisté kanabinoidních receptorů. Psychotropní účinek se odehrává zejména v centrální nervové soustavě a imunitní odpověď organismu CB2 vzniká zejména v buňkách imunitního systému a ve slezině.

Obr.č. 19 Uliční oběti tzv. "zombie drogy". (zdroj:ww.blesk.cz) v Česku poprvé zabíjela zombie droga! Bojí se experti. Muž zemřel, dítě v bžzvědomí. [online]. [cit. Z [www: https://www.blesk.cz/clanek/regiony-ostrava/564133/v-cesku-poprve-zabijela-zombie-droga-boji-se-experti-muz-zemrel-](https://www.blesk.cz/clanek/regiony-ostrava/564133/v-cesku-poprve-zabijela-zombie-droga-boji-se-experti-muz-zemrel-)

⁶⁰ STRAUS, J., BRUNA, E. eds, 2018. *Trestně právní aspekty dokazování – Úvod do problematiky nových psychoaktivních látek*, 1. vydání. Praha: Vysoká škola finanční a správní, s. 97 -105.

Ve srovnání s THC, mají zmíněné látky zejména vyšší afinitu k CB1. Pro ilustraci lze uvést například SCB (synthetic cannabinoids) jinak také známý jako *Modrý drak*, *Black Mamba*, *K2*, *Spice* či *zombi droga*, ale prakticky se jedná o syntetickou marihuanu. Nežádoucí vlastností je značné množství intoxikací, v mnoha případech završených i úmrtím.

V roce 2017 decimovalo užívání této látky Velkou Británii, uživatelé pocházející zejména z řad bezdomovců dostali nálepku „*chodící mrtvoly*“. O rok později, tedy v roce 2018, tzv. syntetická marihuana předvedla svá negativa také v České republice, konkrétně na Ostravsku, kde rovněž zabíjela a ničila zdraví, což se stalo značně diskutovaným tématem médií⁶¹.

Aby látka vůbec mohla být zakázána, je potřeba vyhotovit tzv. risk assessment, jinak také dokument o hodnocení rizik, který by musel obsahovat značné množství relevantních informací k předmětné látce, například k metabolismu. V případě, že během krátké doby nedojde k legislativní regulaci, lze jen předpokládat jak negativní a tragické důsledky to přivodí v komunitě uživatelů, ale i ve společnosti, která bude v budoucnosti vynakládat značné částky na léčení osob poškozených látkami, přitom ale tak zákeřnými (NSP).

V roce 2019 National Drug Strategy Household Survey, v rámci provedeného průzkumu zjistil u Australanů ve věku 14 a více let, že 0,7 % z nich již nějakou, z nově se objevujících psychoaktivních látek, vyzkoušelo. S ohledem na rozsah problematiky týkající se psychoaktivních látek, který značně překračuje rámec zamýšlené struktury této diplomové práce, lze pouze případným zájemcům o dané téma doporučit nedávno publikovaný materiál pod názvem: „*Zpráva o problematice užívání psychoaktivních léků v České republice 2021*“. Předmětná publikace mimo jiné i prostřednictvím mnoha grafů uvádí dokumentovaný nárůst uživatelů různých látek za více jak patnáct let. Osobně jsem na tento zdroj nových, a velice poutavých informací byl upozorněn kolegou Generálního ředitelství cel, Odboru analýzy a informační podpory při sběru podkladů pro tuto práci.

⁶¹ STRAUS, J., BRUNA, E. eds, 2018. *Trestně právní aspekty dokazování – Úvod do problematiky nových psychoaktivních látek*, 1. vydání. Praha: Vysoká škola finanční a správní, s. 97 -105.

3.6.3 Syntetické kationy

Tento druh (NPS) patří v Evropě mezi nejčteněji zachytávané. V drogové komunitě bývají prodávány jako koupelové soli, přičemž tvoří legální alternativu vůči stimulantům jako je MDMA, kokain nebo amfetamin. Do této skupiny syntetických kationů přiřazujeme například *Mefedron*, *MDPV*, *Pentylon*, *DL-4662* a *Flepheron*. Předmětná skupina svůj název obržela dle látky přírodní, pojmenované Kathion. Přírodní látka je obsažena v keři dorůstajícím až do výše 6 m, pojmenovaném katha jedlá (*catha edulis*). Uvedený keř v přírodě lze objevit například na Arabském poloostrově (Jemen), ale také např. v Keni, v Severní a Východní Africe.

3.6.4 Syntetické fenetylaminy

Představují pro uživatele velmi vysoké riziko předávkování díky extrémně vysoké aktivitě a velice úzkému terapeutickému oknu, tj. rozdíl mezi dávkou terapeuticky působící a toxickou látkou. Do skupiny syntetických opioidů například řadíme: *U-47700*, *fentanyl*, *3-methylbutyrfentanyl*, *Furanylfentanyl*, *acetylfentanyl*. O syntetické opioidy v průběhu posledních let narůstá zájem z řad uživatelů. EMCDDA od roku 2009 eviduje už 25 látek, přičemž 9 z nich bylo poprvé zaevidováno v roce 2016. Pro porovnání, v roce 2014 bylo zabaveno přibližně 240 ml a v roce následujícím, tedy 2015 byly zabaveny téměř 2 litry. Z vyhodnocených 600 záchytů za rok 2015 představovaly deriváty fentanylu přibližně 60 % zabavených látek. Příčinou četných úmrtí jsou analoga fentanylu, prodávána na nelegálním trhu zpravidla jako heroin. Acetylfentanyl má dávku velmi nízkou, avšak více než 15x potentnější při srovnání s Morfinem. Jen pro orientaci, syntetický analog fentanylu acetylfentanyl má přisuzováno zavinění, pouze za rok 2015, zavinění na 50 úmrtích v USA a 32 úmrtích v Evropě.

K tématu „nové psychoaktivní látky (NSP)“, existuje případ z vlastní praxe pověřeného celního orgánu k provádění úkonů trestního řízení v rozsahu uvedeném v § 12 odst. 2 písm. d) trestního řádu. Jako pověřený policejní orgán bývám přivolán příslušníky Celního úřadu pro Karlovarský kraj na Českou poštu,

s.p. v Chebu, která je jednou z pošt v ČR, kudy do země vstupují listovní a balíkové zásilky především ze západní Evropy. Na tomto místě naši kolegové za asistence služebních psů, vycvičených pro různé komodity, provádí pravidelné kontroly, které jsou zaměřeny na různou nelegální přepravu zbraní, CITES, tabáku, padělaných léků a jiné. Mimo uvedených oblastí nadále zůstává středem zájmu nelegální přeprava omamných a psychotropních látek, zkráceně (OPL). Vynalézavost odesílatelů je skutečně obrovská. Drogy jsou ukryty v přání k narozeninám, jindy v obalech na CD/DVD nosiče, v dóze od sušenek, v deskách knih atd. Ve vztahu k projednávaným drogám se setkáváme s jejich různým skupenstvím, např. krystalickým, gelovým, v sypké podobě, v tabletové podobě, ale i jiných formách, jako tomu bývá například u LSD, ve formě tzv. tripů. Stále častěji se ovšem začínají objevovat „nové psychoaktivní látky (NSP)“, které vlastně nejsou ilegální, ačkoli přesahují v mnoha případech svoji koncentrací a toxicitou drogy tradiční. V září roku 2018, při jednom z mnoha našich výjezdů na Českou poštu do Chebu, došlo k zadržení zásilky, přepravované na trase NL/Amsterdam-Praha /CZ. Předmětná zásilka obsahovala 104 ks tablet modré barvy, kulatého tvaru, reagujících na zkoušku provedenou narkotestem NIK jako amfetamin a na zkoušku provedenou narkotestem Drug Wipe 5A jako amfetamin. Na základě tohoto zjištění pověřený celní orgán zahájil úkony trestního řízení podle § 158 odst. 3 tr. řádu.

Citace z Usnesení státní zástupkyně, vyhotoveného pod sp. zn. 4 ZN [REDACTED]/2018-15, ze dne 13.6.2019:

„Uvedené tablety byly následně předloženy k odbornému zkoumání, z jehož závěrů plyne, že v nich byla zjištěna přítomnost clonazolam, která je zařazena mezi psychoaktivní látky dle EMCDDA (evropské monitorovací centrum pro drogy a drogové závislosti za účelem rychlé výměny informací týkající se „nových drog“. Databáze není veřejná. Jak již bylo uvedeno v předchozím usnesení státní zástupkyně, přečinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 293 odst. 1 trestního zákoníku se dopustí ten, kdo neoprávněně vyrobí, doveze, vyveze, proveze, nabídne, zprostředkuje, prodá nebo jinak jinému opatří nebo pro jiného přechovává omamnou nebo psychotropní látku, prekursor nebo jed. Za omamnou či psychotropní látku

(souhrně pod pojmem návykové látky) pak zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách (dále jen „zákon o návykových látkách“) považuje látky uvedené v přílohách nařízení vlády o seznamech návykových látek (č. 463/2013 Sb.). Tyto látky patří mezi návykové látky, které jsou definovány v § 130 tr. zákoníku.

V přílohách uvedeného nařízení vlády však látka clonazolam uvedena není. Tato látka není uvedena ani v nařízení vlády č. 467/2009 Sb., kterým se pro účely trestního zákoníku stanoví, co se považuje za jedy a jaké množství větší než malé u omamných látek, psychotropních látek, přípravků je obsahujících a jedů. Uvedená látka pak není ani prekursorem na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 273/2004 ze dne 11.2.2004, o prekursorech drog, ve znění pozdějších novelizací. Uvedená látka pak nemůže být ani přípravkem obsahujícím omamnou nebo psychotropní látku, kdy přípravkem se podle § 2 písmeno b) zákona o návykových látkách rozumí roztok nebo směs v jakémkoli fyzikálním stavu obsahující návykovou látku nebo návykovou látku a uvedenou látku kategorie 1 nebo léčivý přípravek podle zákona o léčivech obsující uvedenou látku kategorie 1. Jelikož látka clonazolam není dle zákonů České republiky ani jedním předmětem ve smyslu § 283 odst. 1 tr. zákoníku, pachatel se dovozem této látky nemohl dopustit přečinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1 trestního zákoníku. Na uvedeném závěru nemůže změnit to, že tato látka je zařazena mezi psychoaktivní látky dle EMCDDA (evropského monitorovacího centra OPL), neboť tento neveřejný seznam slouží pouze pro účely včasného varování před novými drogami, ale je bez právní vymahatelnosti. Pokud by tedy celní orgán došel k závěru, že byl spáchán přečin podle § 283 odst. 1 trestního zákoníku (byť nebyl zjištěn pachatel), je tento závěr chybný⁶².

Uvedená citace vytváří jasný obraz skutečnosti, jak je při poměrně bagatelní změně chemického vzorce možné dosáhnout beztrestnosti a zároveň i zvýšeného odbytu. A to i přes skutečnost, že mnohé nové psychoaktivní látky jsou mnohem nebezpečnější nežli drogy tradiční, za které však trest následuje.

⁶² PECKOVÁ, H. Usnesení. Cheb, 2019. Dostupné u: Okresní státní zastupitelství v Chebu pod spis. zn. 4 ZN 1024/2018-15.

3.7 Činnost organizací a institucí v boji proti padělání léčiv

3.7.1 Situace v Evropské unii

Problematikou padělaných léků se členské státy Evropské unie zabývají intenzivně od roku 1999, kdy vznikly první skupiny při Radě Evropy, které aktivně začaly poukazovat na nárůst činnosti padělatelů a s tím spojeného rostoucího rizika, které přímo souviselo s šířícími se padělky léčiv konečným spotřebitelům, zejména prostřednictvím stále dostupnějšího přístupu k internetu a online nákupům. Jednalo se o dobu, ve které byly ambice padělatelů, pronikat do legálních distribučních řetězců, v počátcích. Přístup do zmíněných obchodních sfér by padělatelům zajistil zcela jiné, a lepší možnosti než umožňuje ilegální distribuční síť. Proniknutí do legálních distribučních řetězců by pro ně znamenalo razantní a trvalejší zvýšení odbytu, ale také bezpečnější způsob pro jimi páchanou trestnou činnost. Z iniciativy Velké Británie a Irska vznikla v průběhu roku 2005 samostatná pracovní skupina pod názvem „*Working group of enforcement officers*“ zaštitěná „*Heads of Medicines Agencies*“. Jmenovaná skupina se začala systematicky a kvalifikovaně věnovat boji, na mezinárodní úrovni, proti padělatelům léčiv. V současné době zmíněná skupina zahrnuje veškeré státy Evropské unie, ale i některé další spolupracující státy jako je Norsko a Švýcarsko. Pod hlavičkou „IMPACT“ jednotlivé státy spolupracují na celosvětové úrovni (pracovní skupina podléhá WHO), která spoluvytváří základní celosvětovou strategii pro boj s padělateli léčiv i díky skutečnosti, že zahrnuje stěžejní země světové hospodářské soustavy. V Evropě se podařilo vybudovat velice kvalitní a intenzivní spolupráci při vyhledávání padělků a shodně způsob vzájemného varování při jejich zjištěném výskytu.

3.7.2 OML a její úloha v mezinárodní síti

Evropské ústředí pro jakost léčiv (EDQM), se sídlem ve Štrasburku, řídí mezinárodní síť Oficiálních laboratoří pro kontrolu léčiv (OMCL). Jmenované instituce spolupracují formou vzájemné výměny informací o zjištěných padělcích.

Vyměňují si informace o přípravku, o metodách jeho rozboru, o jeho vzhledu, včetně vzhledu obalového materiálu.

3.7.3 Situace v České republice

Na rozdíl od Velké Británie, Irska, Německa a Francie, jako i některých dalších států, je situace v České republice ve vztahu k padělaným léčivům o mnoho klidnější. Nelegální přípravky a padělky léčivých přípravků se v ČR vyskytují pouze v nabídkách na internetu, případně v ilegálních distribučních sítích. Tato skutečnost je funkční díky velmi propracovanému systému kontroly subjektů, které s léčivými obchodují. Kontrolu v České republice zajišťuje Státní ústav pro kontrolu léčiv. Jmenovaná instituce kontroluje výrobce, distributory, lékárny a zdravotnická zařízení, kde s léčivými jakýmkoliv způsobem manipulují. Pro Českou republiku je velice významná soustavná spolupráce s pracovními skupinami zabývajícími se padělkami, evropskými agenturami, Radou Evropy a také dalšími světovými institucemi zainteresovanými v předmětné oblasti.

3.7.4 SÚKL bojuje prevencí

V březnu 2010 SÚKL zahájil informační kampaň zaměřenou proti nelegálním léčivým přípravkům a padělkům léčiv. Vytvořené webové stránky pro tento účel, nesou označení „*Nebezpečné léky*“ (www.nebezpecneleky.cz). Touto formou kampaně má SÚKL zájem preventivně působit na širokou veřejnost, ve snaze poukázat na mnohá nebezpečí, která s nakupováním léků prostřednictvím internetu souvisí. Na jmenovaném portále zájemci mohou dohledat veškeré potřebné informace⁶³.

⁶³ SMEJKAL, V. Kybernetická kriminalita. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2018. s.763 .

Obr.č. 20 Snímky z realizace případu. Zdroj 5 snímků SHILD II: [https://www.europol.europa.eu.544-zatcení, zabavení 63 miliónů eur, padělaných léčiv a nelegálních dopingových látek](https://www.europol.europa.eu.544-zatcení,-zabavení-63-miliónů-eur,-padělaných-léčiv-a-nelegálních-dopingových-látek). [online]. [cit. 18.11.2021]. Dostupné z: <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/544-arrests-and-%E2%82%AC63-million-of-fake-pharmaceuticals-and-illegal-doping-substances-seized>.

3.7.5 Represe vůči padělatelům léčiv

544 zatčení, zabavení 63 miliónů eur, padělaných léčiv a nelegálních dopingových látek.

Na základě dynamického nárůstu obchodu online prostřednictvím internetu, v čase pandemie koronaviru, organizoval Europol v čele s výkonou ředitelkou Catherine De Bolle operaci pod krycím označením SHILD II (v překladu “štit”), za účelem potlačení trestné činnosti v rámci nelegálního obchodování s padělanými léky, jinými nelegálními léky, dopingovými prostředky, nelegálními doplňky stravy a padělanými zdravotnickými pomůckami a jinými prostředky (jako jsou masky, respirátory, roušky, dezinfekční prostředky, ale i vakcíny proti Covidu-19). Naplánovaná a důsledně utajovaná operace započala 1. dubna 2021 a k jejímu zdárnému zakončení s obrovskou realizací došlo 15. října 2021. Řízením operace byli pověřeni policisté z Francie ve spojení s celníky, přičemž na řádném objasnění dále spolupracovali policisté a celníci z Itálie, Finska a Řecka. Zapojen do rozsáhlé operace byl také Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF), který již na základě podnětů z několika členských zemí disponoval poznatky k různým podezřelým nabídkám vakcín nebo respirátorů. S ohledem na prověřované dopingové prostředky se k operaci připojila i Světová antidopingová agentura a mnohé další subjekty ze soukromého sektoru. Na úspěšné operaci se podílelo celkem 27 států (z toho 20 členských států EU a 7 tzv. ze třetích zemí).

V čase pandémie COVID-19 vzniklo tisíce webů nabízejících různá zázračná řešení na vše možné i nemožné. Prodával se dokonce rybí tuk, jako zázračná pilulka proti nové a neznámé nemoci. Nelegální spotřeba léků odtržená od lékařsky regulovaného řetězce zpravidla vytvoří poptávku, jejíž uspokojení zhojí obchod s nelegálně získanými léky pravými, případně jinými padělanými farmaceutickými produkty. K nežádoucímu zneužívání léků dochází z různých důvodů. Léky mohou být zneužívány pro jejich psychotropní účinky, nebo aby umožnily zvýšení výkonu. V této souvislosti i neinjekční produkty, tj. léky, si mnozí uživatelé aplikují injekčně, využití hledají také v náplastech, či v různých látkách, například z očních kapek. Pochopitelně bez lékařského dohledu a bez předpisu. Od samého počátku pandémie COVID-19 zločinci znásobili svoje úsilí ve výrobě padělaných léků, protože po nich byla značná poptávka. Ve snaze svoje zisky několikanásobně zvýšit, zaměřili se padělatelé na výrobu falešných „*koronových léků*“, ale také do nedostatkových zdravotnických prostředků a pomůcek, které bylo možné s ohledem na šířící nákazu obchodovat online, tj. přes internet. V průběhu operce „SHILD II“ strážci zákona měli v hledáčku různé zločinecké skupiny, které obchodovaly s dopingovými látkami, ale i mnoha dalšími padělanými léky například proti rakovině, proti bolesti, na erektilní disfunkci, dále s pseudoefedrinem, antivirotyky, hypnotiky, antiestrogeny, antihistaminiky a anxiolytiky. Zmíněné produkty se zpravidla vyrábí v laboratořích. Zhotovené padělky pak často obsahují různé škodlivé příměsi. V těchto prostorách zpravidla absentují i základní hygienické podmínky. Užívání takto zhotovených padělaných léčiv je velkým nebezpečím pro jejich uživatele.

V rámci realizace operace „SHILD II“ došlo k:

- zajištění 63 miliónů EUR (v přepočtu 1,6 miliardy korun)
- zajištění více než 25 miliónů kusů léků a různých dopingových látek
- zatčeno bylo 544 podezřelých
- soudním orgánům se přihlásilo 634 osob
- bylo vyšetřováno 33 skupin organizovaného zločinu
- prověřováno bylo 37 obchodních společností
- odhaleno bylo 5 tajných výrobních laboratoří
- došlo ke zrušení 283 webových stránek

- v průběhu trestního prověřování bylo sledováno 1029 webových stránek
- otevřeno bylo 1397 soudních projednání
- zkontrolováno bylo 2809 soutěžních sportovců, přičemž 28 bylo pozitivních
- zkontrolováno bylo 3919 sportovců mimo soutěž, přičemž 4 byli pozitivní

Zátah odhalil:

- 3 milióny vakcín na COVID-19
- 3,5 miliónů balení léků
- 18,5 miliónů tablet
- 600.000 ampulí
- 2.500 litrů tekutého materiálu k výrobě
- 47 tun ostatního materiálu k výrobě

Doping a „korona-léky“ středem zájmu při realizaci:

Zjištěno bylo, že dealeři zcela účelově cílili na neprofesionální sportovce, kterým prostřednictvím sociálních sítí, ale i vrámci osobních schůzek nabízeli a prodávali různé dopingové látky. Poměrně značná část sportovců se o dopingové látky aktivně zajímalo, přičemž opomíjeli, že u různých druhů sportů existují odlišnosti, a to v závislosti na požadovaném zesilujícím účinku.

Orgány činné v trestním řízení zaznamenaly v průběhu předmětné operace i několik pokusů o podvody, které byly cíleny na různé státní orgány, jež zajišťovaly v průběhu pandemie potřebné léky a zdravotnické pomůcky, například obličejové masky, roušky, respirátory, dezinfekční prostředky, ale i vakcíny proti COVID-19.

Flexibilní a rozsáhlá dostupnost vakcín v rámci legálních dodavatelských řetězců však zmařila padělatelům záměr se trestnou činností na utrpení druhých. Zatímco objem obchodu s léky na COVID-19 se v průběhu doby a dostatku léčiv na legálním trhu výrazně snížil, tak nelegální trh s léky zvyšujícími výkonnost relativně zůstal beze změn.

Priority operace byly:

- **Falešné doplňky stravy z trhu**

V rámci realizace se podařilo v Itálii a ve Španělsku zabavit 2.500 balení nelegálních doplňků stravy.

- **Podzemní laboratoř skončila:**

Španělské úřady se podílely na odhalení a zlikvidování podzemní laboratoře. Laboratoř disponovala kapacitou na 1000 kg léků ročně, přičemž se věnovala výrobě dvou značek s 30 dílčími produkty. Zatčeno bylo 21 osob. Na 20 místech, v rámci uskutečněných razíí policisté zajistili více než 3 milióny dávek léků a 65 kg různých účinných látek

- **Nelegální výroba sedativ:**

Spolupráce maďarských a norských úřadů, podporovaných Eurojustem vedla k rozkrytí zločinecké sítě vyrábějící padělané léky v Maďarsku, s jejich konečným prodejem v Norsku. V rámci této oblasti došlo k zajištění 9 miliónů padělaných tablet, dvou tabletovacích strojů, více než sto tisíc lahviček na léky a deset tisíc polepových etiket k označení lahviček. Zatčeno bylo 5 osob.

- **V rámci vyhodnocení operace “SHILD II“, výkonná ředitelka Europolu uvedla:**

Menší počet zachycených léčiv souvisejících s COVID-19 během operace “SHILD II“ dokládá, že úkony rychlé analýzy a proaktivní přístup od začátku pandemie značně omezily šíření potenciálně nebezpečných padělků. Na straně druhé pokračující obchodování a užívání nelegálních dopingových látek představuje značné nebezpečí pro společnost i pro zdraví sportovců. Operace “SHILD II“ prokázala příkladnou spolupráci orgánů činných v trestním řízení s orgány a institucemi jinými, ve snaze o zajištění zdravého a bezpečného sportu⁶⁴.

⁶⁴ *Zatčení a zabavení 63 miliónů eur, padělaných léčiv a nelegálních dopingových látek.* - [online]. [cit. 16.01.2022]. Dostupné z www: <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/544-arrests-and-%E2%82%AC63-million-of-fake-pharmaceuticals-and-illegal-doping-substances-seized>.

4 PRAKTICKÁ ČÁST

4.1 Internetový obchod s drogovou komoditou

Obchod s touto komoditou je opředen různými zkušenostmi. Existuje názor, že obstarat drogu není zcela jednoduché. Zároveň ale existuje i názor, že je možné obstarat drogu bez obtíží. Dalším názorem je, že droga je k dostání pouze v tzv. „*tmavé vrstvě internetu*“, resp. na Darknet a pouze za kryptoměnu. Zajímalo mne, jak to tedy v praxi funguje, a jak složité je obstarání drogy prostřednictvím otevřené sítě internetu. Zdůrazňuji, že úkon směřoval k pouhému zmapování nabídky, nikoli dokonanému nákupu.

Ještě v době, kdy jsem aktivně pracoval na objasnění nelegálního obchodování s padělanými a jinými neregistrovanými léky a anaboliky, jsem měl v podvědomí, že nelegální obchodníci pro nabídku vyhledávají zejména malé webové inzertní portály. Důvodem je, že velké portály četné inzerce vyřazují jako inzerci podnikatelskou a ta je poté možná pouze za zaplacení poplatku. Mají nastaveny blokace proti nežádoucímu obsahu, které zachytí fultextové zadání. Tento obchod s ohledem na značně vysoké zisky je nabalován i na drogovou problematiku, a to z důvodu, že mnohé účinné látky z legálních léčiv lze dále zneužívat také jako prekursory pro výrobu drog. Pro příklad lze uvést výchozí účinnou látku efedrin nebo pseudoefedrin využívaný pro ilegální výrobu drogy „Pervitin“, v závadovém prostředí také „*slangově*“ označované jako: „*andělský prach, czech speed, české zlato, droga chudých, matro, metanfetamin, parno, pardubický perník, péčko, pedro, pergo, perník, pardubický perník, peří, piko, smah, velká pardubická, zlato, zrní, zob*“. V anglickém pojmenování se můžeme setkat s označením pro Pervitin: „*speed, crystal, meth, crystal meth, rocket, glass, shards, ice případně crank*“. V sousedním Německu a Rakousku se Pervitin slangově označuje jako: „*crystal, crystal speed nebo také tschecho*“⁶⁵.

Pro názornost byly vytvořeny následující tabulky „*Záchytů OPL a prekurzorů drog od ledna do června 2019, 2020, 2021 Celní správou ČR*“. Zdrojem dat byly

⁶⁵ Wikipedia. [online]. Pervitin. [cit.16.01.2022]. Dostupné z [www: https://cs.wikipedia.org/wiki/Metamfetamin](https://cs.wikipedia.org/wiki/Metamfetamin).

poskytnuté materiály z výroční zprávy od Odboru analýzy a informační podpory GŘC –OKTE Plzeň.

Tabulka č. 1 - Záchyty OPL a prekurzorů drog v lednu 2019 na letišti v Praze Celní správou ČR

Název OPL, prekurzoru, pre-prekurzoru	Počet záchytů	Množství		
		g	ks	
Konopí	63	779,67	0	-
Metamfetamin	9	65,95	0	-
Hašiš	9	44,84	0	-
LSD	10	1,00	130	-
Extáze	17	51,75	277	-
Amfetamin	8	107,55	0	-
Lysohlávky (psylocybin galindoi)	4	94,30	0	-
Heroin	3	6 355,65	0	-
Kokain	3	15,10	0	-
Chloromethcathynone hydrochloride	3	2,55	0	-
Kata jedlá	2	48 100,00	0	-
Ketamin	2	6,35	0	-
Neznámá krystalická látka (CTL)	1	570,00	0	-
ORAMORPH morfinesulfaatpentahydraat	1	7,30	0	-
4-CMC (4-chlormetakathinon - chlorid chloridu)	1	1,60	0	-
3MMC (3-methylmethcatinon)	1	1,55	0	-
S-0043 (alfa-PBP)	1	0,95	0	-
S-0022 (N-propylpentedrone)	1	0,80	0	-
S-0021 (N-ethylpentedrone)	1	0,80	0	-
MPHM Hydrochloride	1	0,75	0	-
Zolpidem	1	0,00	100	-
25I-NBOH	1	0,00	50	-
Flunitrazolam blotter	1	0,00	25	-
Fluctotizolam blotter	1	0,00	10	-
Oxycodon HCl	1	0,00	2	-
Etizolam	1	0,00	2	-
Efedrin	1	0,00	10	-
Prekurzory	3	0,00	542	-
Ostatní	1	4,80	0	-
Celkem	152	56 213,26	1148	-

Tabulka č. 2 - Záchyty OPL a prekurzorů drog v lednu 2020 na území ČR Celní správou ČR

<i>Druh</i>	<i>Počet záchytů</i>	<i>Množství v g</i>	<i>Množství ks</i>	
amfetamin	2	2,30	98	tbl
"extáze" (MDMA)	3	-	112	tbl
hašiš	10	54,30	-	-
kokain	2	5,50	-	-
LSD	8	-	287	ks
konopí (včetně rostlin a sazenic)	52	2 458,40	3	ks
metamfetamin	8	318,47	-	-
alprazolam	1	-	15	tbl
klonazepam	1	-	60	tbl
anandenanthera colubrina	1	33,40	-	-
kata jedlá	1	94 000,00	-	-
				ks
listy koky	1		8	
Léky s obsahem "pse"	1	-	348	-
ostatní syntetické látky bez bližšího určení	14	1591,4	5	ks
Celkový součet	104	98 463,77	933	tbl/ks

Tabulka č. 3 - Záchyty OPL a prekurzorů drog v lednu 2021 na území ČR Celní správou ČR

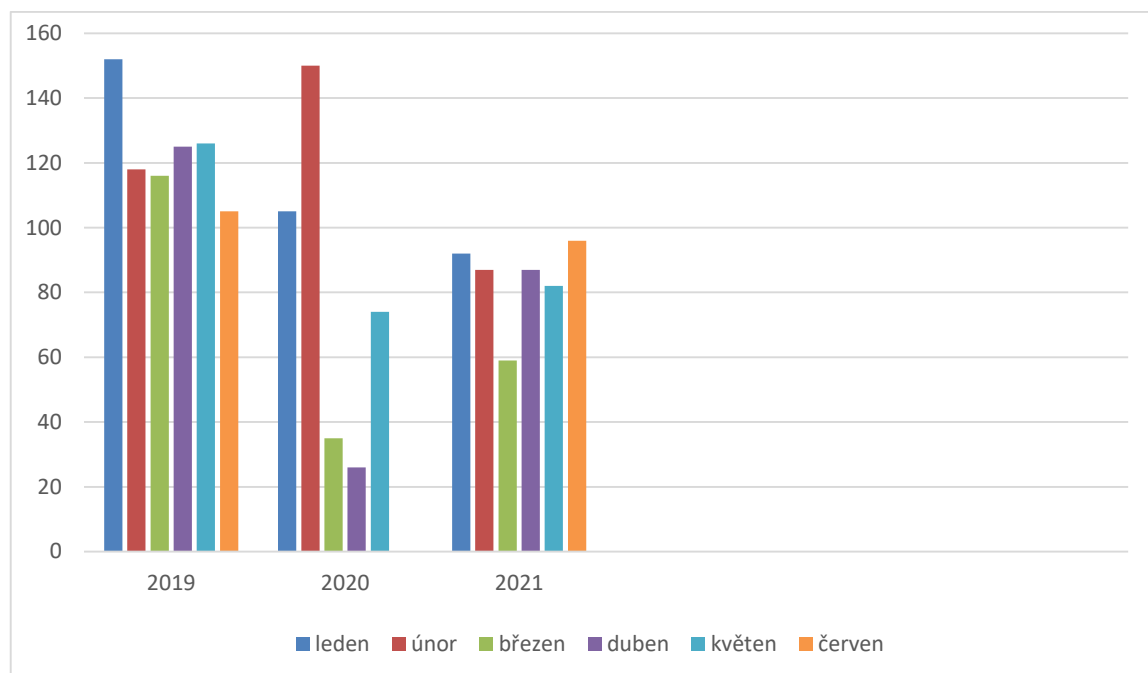
<i>Druh</i>	<i>Počet zjištění</i>	<i>Množství v g</i>	<i>Množství v ks</i>
amfetamin	2	21,70	-
diazepam	1	-	20
hašiš	3	127,25	-
kata jedlá	1	91 660,00	-
konopí (sušina)	44	8 768,89	-
lexaurin	2	-	105
LSD	1	-	10
metamfetamin	25	210,28	-
neuroleptika	1	-	60
opium	1	5,80	-
salvinorin A	2	2,15	-
xanax	1	-	50
3MMC (3-methylmethcathinon)	1	14,45	-
3CMC (Chloromethcathinone)	1	4,3	-
zolpidem	3	-	50
léky/prekurzory (obsah "pse")	2	2 000,00	240
neznámá látka	1	16,05	-
Celkový součet	92	102 830,87	535

Z výše uvedených tabulek vyplývá, že množství zachycených látek se při srovnání v období ledna 2019, ledna 2020 a ledna 2021 každoročně v počtech záchytů snížil. Avšak množství v gramech zachycených látek se značně navýšil.

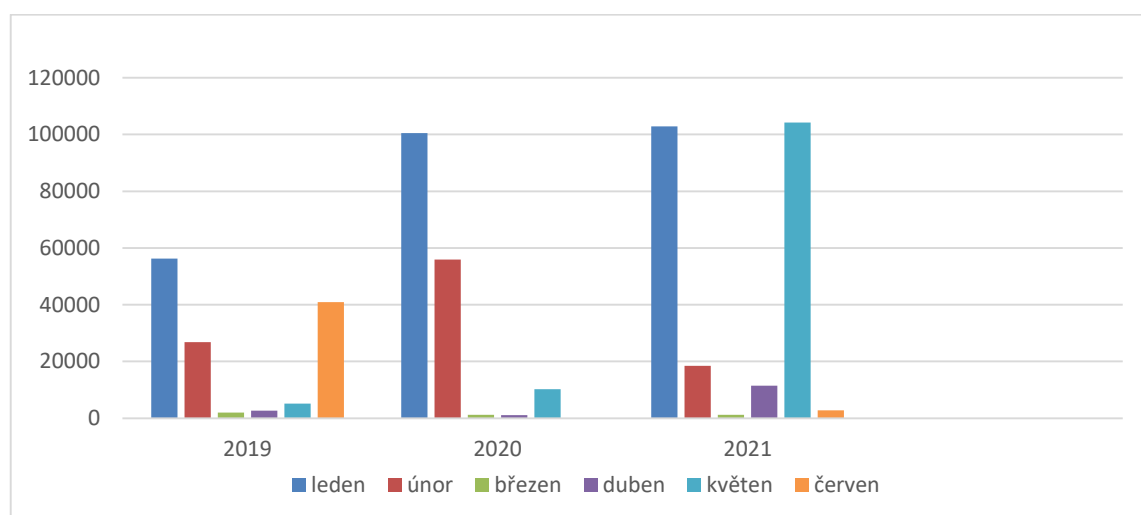
Z toho se dá usuzovat, že pachatelé se stávají sofistikovanějšími a jsou tedy schopni lépe svoji trestnou činnost skrývat.

Z jednotlivých tabulek byly pro základní srovnání jednotlivých měsíců a roků vytvořeny následující grafy č.1, 2, 3.

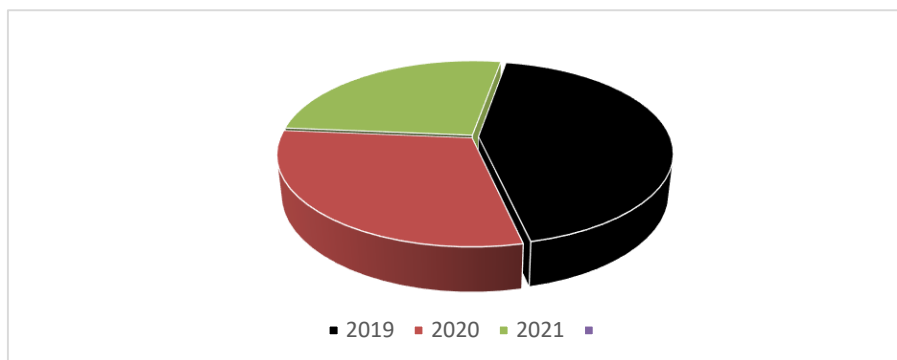
Graf č.1 Počet záchytů OPL a prekurzorů drog od ledna do června 2019, 2020, 2021 Celní správou ČR

Graf č.2 - OPL a prekurzorů drog od ledna do června 2019, 2020, 2021 Celní správou ČR

Graf č.3 - Záchyty OPL a prekurzorů drog v lednu 2019, 2020, 2021 na území ČR Celní správou ČR

4.2 Internetový obchod s nelegální lékovou komoditou

Čeští spotřebitelé s nelegálním obchodováním rizikových léčiv, prekurzorů a anabolik, alespoň na základě doposud soustředěných informací Státním ústavem pro kontrolu léčiv, dále jen SÚKL, se mohou setkat zejména v anonymním internetovém prostředí, protože v oficiální lékárenské síti v České republice se padělaný lék doposud neobjevil. S ohledem na skutečnost, že shora uvedené údaje v textu i v obrazové prezentaci mají vztah ke způsobu výroby padělaných léčiv ve značně nehygienických podmínkách, chtěl jsem získat také informace k nové, aktuální, a to s cílem poznání, zda jsou výroba i konečné produkty na stále stejné úrovni nebo došlo k podstatným změnám a inovacím.

Za tímto účelem jsem vstoupil do kontaktu s vedoucí oddělení dozoru nad reklamou při Státním ústavu pro kontrolu léčiv v Praze, Mgr. Jaroslavou Doležalovou. Jmenované jsem popsal studijní zájem na porovnání výroby, skladování a distribuce padělaných a jiných nelegálních léčiv. Během relativně krátké doby jsem od jmenované obdržel e-mail, jehož přílohou byla zahraniční prezentace k praktické činnosti při potírání nelegálního prodeje léčiv prostřednictvím internetu. Předmětná prezentace byla zpracována Úřadem pro kontrolu léčiv (HPRA) v Irsku.

Realizace proběhla v listopadu roku 2018, přičemž k zahájení trestního prověřování došlo již v lednu 2017. K úspěšné realizaci vedla příkladná

spolupráce několika spolupracujících policejních útvarů z Irska a z Velké Británie. V prověřování bylo zainteresováno Ministerstvo zdravotnictví a úřad pro kontrolu léčiv se sídlem v Irsku. Příběh započal záchytem několika zásilek z Belfastu.

V 9 bednách bylo zajištěno 250 kg anabolických steroidů v hodnotě 20.000 EUR. Adresný štítek na jedné z beden nasměroval na adresu do Sloughu. Odhalený zelený kontejner byl opatřen vnitřními přídavnými dveřmi s kamerovým zabezpečením, a uvnitř kontejnetru se nacházela téměř nemocniční laboratoř s elektronickým vybavením, alarmem a klimatizací. Stěžejním výrobním produktem na uvedeném místě byla anabolika. Na místě ustanoveným podezřelým byl XXX. Při realizaci případu byl dále odhalen prostor využívaný pro kompletaci nelegální produkce.

4.3 Popis případové studie

Příkladem z celní praxe je trestní spis obsahující problematiku nelegálního obchodování s padělanými a jinými v České republice a Evropské unii neregistrovanými léky. Tato problematika byla v roce 2012 pro celní správu poměrně nová. Nejsou tím myšleny záchyty, nelegálních léčiv podloudně importovaných do České republiky, kterých bylo poměrně značné množství, a to jak na poště v Praze, tak na letišti v Praze - Ruzyně, nýbrž vyhledání, rozkrytí a usvědčení konkrétního pachatele. V předmětném případě se jednalo o nabídku léčiv opakovaně zveřejňovanou prostřednictvím internetu formou soukromé inzerce na různých webových inzertních portálech, ale také formou inzerce, skryté v různých diskusních fórech, chatech, a také na různých vytvořených webových stránkách a e-shopech. Pro kazuistiku tento zvolený případ demonstruje poměrně rozsáhlé kompetence Celní správy České republiky, kterých bylo dosaženo díky vstřícnosti a perfektní spolupráci pracovníků na různých úrovních Celní správy ČR s Policií ČR a jejími výkonnými složkami na různých úrovních (např. ÚSČ, ÚZČ, OKTE). Také díky kvalitní spolupráci s pracovníky Státního ústavu pro kontrolu léčiv, ale i mnoha dalšími dožadovanými institucemi mezi, které je nutné jmenovat *Interpol, Europol, ale i DEA (Drug Enforcement Administration) se sídlem v USA.*

Rád bych poděkoval za spolupráci dozorovému státnímu zástupci, mým služebním funkcionářům na různých dotčených stupních, za důvěru ve mne vloženou, pochopení a nezbytnou pomoc s potřebným servisem. Toto vše mi umožnilo intenzivní zaměření se na rozkrytí sofistikované trestné činnosti, její řádné zadokumentování, objasnění a zpracování spisu, které umožnilo odsouzení všech identifikovaných pachatelů. Velké díky patří mnoha mým blízkým kolegům, kteří intenzivně pracovali na úkonech operativní činnosti, jejich následného vyhodnocování až po protokolování. Tato činnost není zprvu viditelná, přesto je nesmírně důležitá.

Předmětnou trestnou činnost bylo obtížné rozplétat. Pachatelé velmi úspěšně konspirovali. Ve chvíli, kdy první ustanovený pachatel navázal kontakt s pachatelem dalším, začala se síť pomalu objasňovat. Zprvu se zdálo, že ustanovení pachatelé páchají trestnou činnost jako samostatní internetoví prodejci padělaných nebo jiných neregistrovaných léčiv a anabolik. V závěru trestního prověřování bylo u nich bez dalších pochybností prokázáno spolupachatelství. Vzájemně si přeprodovali chybějící nelegální léčiva, obalové materiály, samolepící hologramy a mnohé další komponenty, které souvisely s předmětnou trestnou činností. V nelegálním byznysu se dělili o své zkušenosti, vzájemně se různým způsobem podporovali, v případě podezření z možného odhalení se také vzájemně varovali. Trestná činnost se začala rozplétat po celém území České republiky. Následně bylo prověřování rozšířeno do několika států Evropské unie, zejména na Slovensko a do Polska. Na základě postupně odhalovaných dodavatelských vztahů zacílilo prověřování i do Asie, zejména Číny a Indie. Zde se mimo zjištěných dodavatelů nelegálních léků nacházel i server pro *webhosting k užívané doméně jednoho z několika nelegálních e-shopů, sloužící pro nabídku padělaných a jiných neregistrovaných léčiv v ČR, EU*. Na základě zjištění, že z bankovního účtu vytvořeného v České republice na duševně nemocnou osobu, kterou pachatel zneužíval pro pozici tzv. *“bílého koně”*, dochází k převodům peněz (resp. výnosů pocházejících z prověřované trestné činnosti) za účelem jejich ukrytí a následné legalizace do banky na Seychelských ostrovech, bylo prověřování namířeno také do této oblasti. Následovalo ustanovení využívaných přepravních tras mezi dodavateli a prodejci, mimo jiné i přes Spojené království Velké Británie a Nizozemí, dále ustanovení konspirační adresy v ČR pro doručování nelegálních

léčiv ze třetích zemí, ustanovení sítě odběratelů, mezi kterými se, dle odebraného množství bez dalších pochybností nacházeli i mnozí další drobní dealeři. Jakýmsi pomyslným vrcholem bylo ustanovení dodavatele anabolik českého původu, který bydlel v USA. Tento byl, na základě námi soustředěných důkazů, realizován a zatčen shora jmenovanou „DEA“. Tím bylo naše celorepublikové a světové cestování u konce.

Domnívám se, že se jedná o ucelený, velice zajímavý a rozsáhlý případ, ze kterého může začátečník čerpat inspiraci pro řešení obdobné věci. Konkrétní údaje, ani vložené snímky v níže uvedené případové studii, zejména ve vztahu k místům, podezřelým osobám, užívaným e-mailům, webovým stránkám, k bankovním účtům a jiným, byly anonymizovány z důvodu znemožnění identifikace, v souladu s obecným nařízením o ochraně osobních údajů (GDPR). Z toho důvodu byla velikost a kvalita snímků záměrně upravena.

Za účelem vyhotovení případové studie v zadané diplomové práci, byla dne 29.09.2021 předložena žádost k Okresnímu soudu v Karlových Varech o možné nahlédnutí do archivovaného trestního spisu (5T 1xx/2016). Nadřízený Krajský soud v Plzni předložené žádosti v plném rozsahu vyhověl, pod sp. zn. 45 Spr 16xx/2021, dne 27.12.2021. Oběma jmenovaným institucím patří poděkování za vstřícné jednání, protože studium uceleného svazku autorovi diplomové práce značně rozšířilo obzory v úkonech prováděných po předání věci do vyšetřování Policii ČR, čímž práce pověřeného celního orgánu Celní správy České republiky, tj. policejního orgánu ve smyslu § 12 odst. 2 písm. d) zpravidla končí. Seznámení se s uceleným svazkem, umožnilo poznat praktické využití například „*Dohody o vině a trestu*“ ve smyslu ustanovení § 175a trestního řádu, což byl v době řešení předmětné trestní věci institut relativně nový, a ne příliš využívaný.

4.3.1 Akce „Zametač“

Pátrání bylo vedeno se zaměřením na ochranu práv duševního vlastnictví (v té době k registrovaným ochranným známkám „*Viagra*“ a „*Cialis*“).

- Sp. zn. PL-1631/TS-XX/2012 - spis zahájen pod hlavičkou Celního ředitelství Plzeň, oddělení 31 a ukončen pod hlavičkou Celního úřadu pro Karlovarský kraj, odd. 71 – Odhalování trestné činnosti.
 - Operativní označení případu „Zametač“
 - Sp. zn. 5T 1xx/2016 - Okresní soud v Karlových Varech
 - Skutek - Porušení práv k ochranné známce a jiným označením podle ust. § 268 odst. 1 zákona č. 40/ 2009 Sb. trestní zákoník.

Níže popsáný případ může mnohý mladší kolega vnímat jako starou a nudnou záležitost. Osobně jsem se setkal i s názorem, že co bylo v roce 2012/2013, již dávno neplatí, protože jsou zde nové technologie, nové komunikační možnosti. Mají částečně pravdu. Pachatelé jsou pouze lidé, a člověk je tvor chybující i přes skutečnost, že obraně proti odhalení věnuje velkou pozornost. Vzniklé chyby na straně pachatele dokáže dobrý operativce nebo vyšetřovatel obratně využít ve svůj prospěch, respektive ve prospěch objasnění šetřené věci. Mnozí, jak praví staré a moudré úsloví: *“pro stromy nevidí les”*, a právě takoví se mohou domnívat, že dnes již obdobný případ objasnit ani nejde. Ostatně, když jsem níže popsáný případ započal objasňovat, byl jsem přesvědčen také. Případ nelegálního obchodování s padělanými a jinými v ČR a EU neregistrovanými léky prostřednictvím internetu vyklíčil na Celním ředitelství Hradec Králové, odd. 33 *“Referát internetové kriminality”* Celní správy ČR (dále jen RIK). Zde byla předmětná nabídka v roce 2011 prvotně zjištěna. V této době již existující e-shop: www.xxxx.cz ubezpečoval na internetu získané spotřebitele o bezpečnosti nabízených léčiv touto citací: *„Nabízíme originální produkty odstraňující poruchy rekce od světového výrobce Ajanta Pharma products – konkrétně kvalitní výrobky Kamagra, Viagra, Cialis, Lovegra a Apcalis“*. RIK v rámci ochrany spotřebitele, a ve snaze znemožnit pronikání padělaných a jiných nelegálních léčiv na tuzemský trh prostřednictvím neoprávněných osob, požádal Státní ústav pro kontrolu léčiv v Praze (dále jen SÚKL) o spolupráci. Následně SÚKL za účelem rozptýlení přetrvávajících pochybností provedl dva po sobě následující kontrolní nákupy s cílem odborně prozkoumat nabízená léčiva a zjistit údaje k doposud neznámému odesilateli. Zejména jeho jméno, adresu, bankovní účet, na který přijímá uhrazené dobírky za doručené zásilky. Ale také z jaké pošty dochází

k rozesílání předmětných zásilek. SÚKLEM zjištěné skutečnosti potvrdily prvotní podezření RIK v tom smyslu, že se skutečně jednalo o nelegální nabídku padělaných léčiv. U objednané Viagry, v první kontrolní zásilce, bylo zjištěno pouze 53,2% účinné látky, přičemž v tabletě shodného druhu z druhé kontrolní zásilky bylo zjištěno již pouhých 19,2% účinné látky oproti originálnímu léčivu. Provedenou expertízou SÚKL bylo prokázáno, že se jedná o padělaná léčiva ve vztahu k Viagře a Cialisu, která v té době užívala ochrany vyplývající z mezinárodních dohod u zaregistrovaných ochranných známek. Ve vztahu k odesilateli padělaných léčiv se ovšem očekávané naděje k ustanovení možného pachatele nenaplnily, neboť obě obálky z uskutečněných kontrolních nákupů byly označeny pouze údajem: www.xxx.cz, P.O.Box x, 19xxx0 Praha x. Následným dožádáním u České pošty, s.p. bylo zjištěno, že žádná společnost uvedeného označení si nikdy dotazovaný P.O. Box nepronajala, a neužívala ani jiné služby, které pošta svým klientům standardně nabízí. Z této informace bylo zřejmé, že pachatel záměrně užívá smyšlené údaje za účelem znemožnění svého odhalení. Tato skutečnost byla stvrzena i tím, že každá zásilka ze dvou objednaných v rámci kontrolních nákupů u SÚKL, byla odeslána z jiného města i v rámci jiného kraje. Jedinými, ale poněkud vratkými jistotami byly shodné komunikační údaje, které pachatel opakovaně používal v zadávané webové inzerci, s odkazem na shora zmíněný e-shop nebo přímý prodej, prostřednictvím soukromého inzerátu na webu. Jednalo se o telefonní kontakt: anonymní předplacenou SIM kartu O2 "GO", u které nebylo možné identifikovat provozovatele. Dále neregistrovaný e-mail, IČO a DIČ, přičemž poslední dva sdělované údaje směřovaly k ženě ukrajinského původu Y.P., bytem i prací v obci P. okres H.m.P. Nejvíce hmatatelným důkazem ve vztahu k pachateli, v čase vleklé nejistoty, bylo pravděpodobně číslo bankovního účtu, na který SÚKL opakovaně provedl platbu za uskutečněné dva kontrolní nákupy nelegálních léčiv. Konkrétně se jednalo o bankovní účet č. vedený v České republice. Náhle došlo ke změně. Ještě před zahájením trestního prověřování byl předmětný e-shop zrušen, aniž by kdokoli ze zainteresovaných osob na probíhajícím šetření znal důvod. Neznámý prodejce v té době vystupoval pod jménem J.K., což byl později identifikovaný účelový pseudonym. Nutno podotknout, že obě písmena a to i ve shodném pořadí, vykazovaly shodu k iniciálám skutečného jména později ztotožněného pachatele. S ohledem na

skutečnost, že SÚKL v rámci své kontrolní činnosti od neznámého pachatele zakoupil léčiva pro účel zkoumání, stal se právě SÚKL také příjemcem informativního e-mailu o budoucí chystané změně. Pachatel J.K, bude v následujícím textu pro jím konané sofistikované jednání označován jako "ZAMETAČ", který z blíže neustanoveného města, rozeslal svým zákazníkům e-mail v tomto znění: „Zdravím Vás, bohužel stránky www.xxx.cz byly zrušeny na tlak lobistických firem pod ochranou SÚKL, aby mohly nabízet své produkty o 100% a více dráže, takže bohužel si přes www už nic nelze objednat, ale v brzké době budou nové stránky s koncovkou.com, kdy platba bude možná přes platební karty visa + masterkard, a to předem. Momentálně pokud budete mít zájem, můžete své oblíbené produkty objednat pouze na tento e-mail, kdy Vám obratem odpovím. Vaši objednávku prosím napište na e-mail: xxx@usa.com, uveďte Vaše jméno + adresu a počet kusů, co chcete zaslat“⁶⁶. RIK veškeré sumarizované údaje, včetně ustanovené osoby (IT specialisty z Jihomoravského kraje), která založila dne 10.05.2010 a 10.05.2011 prodloužila webhosting pro webové stránky www.xxx.cz, s ostatním popisem páchané trestné činnosti odeslal Generálnímu ředitelství cel (dále jen GŘC), za účelem přijetí dalších opatření. Věc ze strany GŘC byla přidělena Celnímu ředitelství Brno na základě ustanoveného pobytu IT specialisty. K zahájení úkonů trestního řízení podle § 158 odst. 3 trestního řádu u Celního ředitelství Brno, Odbor 03, oddělení 31, došlo dne 23.08.2011 pod spisovou značkou BN-0131/TS-XX/2011. Pracovníci pověřeného oddělení učinili několik nezbytných úkonů, mimo jiné prostřednictvím státního zástupce na základě předloženého návrhu podle § 8 odst. 2 trestního řádu zajistili údaje, které jsou předmětem bankovního tajemství. Z vyžádaných bankovních výpisů k účtu, kde byly soustředovány výnosy z páchané trestné činnosti, konkrétně prodeje padělaných a jiných nelegálních léků, byl ustanoven registrovaný majitel bankovního účtu. Provedena byla analýza příchozích a odchozích plateb. Uskutečněno bylo několik, bohužel víceméně formálních místních šetření, jejichž výstupem nebylo skutečné rozkrytí přetrvávajících pochybností. Osobou ustanoveného IT specialisty se brněnští kolegové hlouběji téměř nezabývali. Došlo k odeslání poučení poškozeného v trestní věci pro podezření ze spáchání přečinu

⁶⁶ Čerpáno z Trestního spisu k případu „Zametač“

“Porušování práv k ochranné známce a jiným označením podle § 268, odst. 1 trestního zákoníku společnosti M.C.R.M s.r.o., se sídlem v Praze, a tím práce kolegů z Brna bez dalšího hlubšího šetření, ve své podstatě také skončila. Skončila proto, že se spokojili se skutečností, že ustanovený majitel a disponent předmětného bankovního účtu bydlí v Karlovarském kraji, na základě čehož dospěli i k závěru, že se jedná o hlavního pachatele. Podotýkám, že se jednalo o pouhou domněnku, nikoli ověřenou relevantní skutečnost. Nicméně s odstupem času dnes již těžko někdo posoudí důvody k odložení spisu. Na pouhém základě ustanoveného vlastníka bankovního účtu byl trestní spis prostřednictvím GŘC dne 15.11.2011 přidělen do mých rukou do Karlových Varů. Po jeho podrobném prostudování jsem dospěl k závěru, že dosavadní prověřování nebylo úplné ve vztahu ke všem doposud známým skutečnostem. Provedená šetření byla spíše formální, nevedla k řádnému objasnění. Po úplném nastudování obdrženého spisového materiálu, jsem podrobně sepsal shledané nedostatky a vyhotovil *“Žádost o vydání stanoviska k místní příslušnosti u postoupeného spisu“*, která byla předána k posouzení Okresnímu státnímu zastupitelství v Karlových Varech. Na základě posouzení věci dozorovým státním zástupcem byl trestní spis dne 12.12.2011 vrácen zpět do Brna. Přešla zima a na základě rozhodnutí Nejvyššího státního zastupitelství se sídlem v Brně bylo s konečnou platností rozhodnuto, že k výkonu dozoru je příslušné OSZ v Karlových Varech, a tudíž trestní spis BN-0131/TS-XX/2011 opět skončil u Celního ředitelství Plzeň, oddělení 31, na pracovišti v Karlových Varech, tedy opět u mne. Tím definitivně došlo k ukončení přesouvání trestního spisu z Moravy do Čech, z Čech na Moravu a zpět. Dne 20.03.2012 došlo k převidování spisu pod evidenční číslo PL-1631/TS-XX/2012 v K.V. a začalo trestní prověřování. Začátek nebyl jednoduchý. Prvotní byla orientace ve farmaceutickém názvosloví, co je lék, padělaný lék, generický lék, neregistrovaný lék, účinná látka, oprávněná osoba, neoprávněná osoba, blistr, a tak dále. Nových pojmů bylo poměrně mnoho. Padělané cigarety, padělaný textil, padělané boty, opasky, kabelky, padělaný alkohol, padělané CD/DVD, videokazety a jiné padělky průmyslového zboží, s tím jsme se setkávali poměrně často, ale prověřovat neznámého „obchodníka“ s léky na internetu, to jsem si opravdu nedokázal představit. Usoudil jsem, že je potřeba se poradit. Oslovil jsem kolegy na “RIK“ do Hradce Králové. Do místa, kde tuto kauzu prvotně odhalili.

Prodiskutovali jsme veškeré známé skutečnosti a dohodli se, že se pachatele internetoví specialisté pokusí vytrasovat prostřednictvím jím používaných IP adres. IP adresy se však přihlašovaly z celého světa. Z Irkutsku – Rusko (Sibiř), Vídně - Rakousko, Stockholmu - Švédsko, Paříže – Francie, San Francisca, Seattle – USA, Hamburgu – SRN, Poděbrad - Česká republika, Bantar Jati – Indonesia. K přihlášení ovšem docházelo i ze Saudské Arábie, z Velké Británie, z Rumunska, z Kanady, z Nizozemska, z Lucemburska, ze Švýcarska, z Indie, někdy dokonce z odlišných světadílů během relativně krátkého času. Ani specialisté na internetovou kriminalitu v danou dobu netušili, jaký zvolit další postup. Vůbec jse netušili, po jakém “Démovovi“ pátráme, a zda naše úsilí má alespoň minimální šanci na dosažení cíle. Do kauzy jsem se ponořil, byla jako magnet. Ta domnělá nepolapitelnost pachatele mne způsobila můj větší zájem . Opakovaně jsem vyhodnocoval zjištěné a již sumarizované údaje v dostupném spisovém materiálu předmětného trestního spisu. Kontroloval jsem dříve vyžádané bankovní výpisy, kde za období od 03.01.2011 do 11.08.2011 bylo celkem soustředěno 553.269,- Kč, přičemž ke dni zpracování odpovědi bankou byl na účtu zůstatek pouhých 10.812,58,- Kč.

V této době nebylo zcela jasné, zda vlastník ustanoveného bankovního účtu nebo již perlustrovaná existující Ukrajinka nejsou skuteční pachatelé. U nového případu jsem zvolil tedy zvolil vlastní cestu prověřování. Začal jsem perlustrovat osoby, které se v prozatím “skromném spise“ vyskytovaly, aby byla ustanovena jejich role v případě. Usoudil jsem, že první osobou, kterou je potřebné vyslechnout, je IT specialista z Jižní Moravy, u kterého to brněnští kolegové, na rozdíl ode mne, nepovažovali za nutné. Dílčím úkonem, byť tentokrát bez spisového materiálu, jsem se opět ocitl na Moravě. Podotýkám, že se nejednalo o úkon poslední v prověřované věci, IT specialistu Š.B. z obce S, okres B.v., který 10.05.2010 založil a 10.05.2011 prodloužil webhosting pro webové stránky www.xxx.cz jsem kontaktoval telefonicky. Zprvu působil dosti odměřeně, nicméně po chvíli komunikace, kdy jsem mu vysvětlil danou situaci, a že je pouze na něm, jakou roli zvolí. Zda osobní účast na jednání, kde dochází k prokázanému ohrožení zdraví a života nic netušících spotřebitelů padělanými léky, jinými neregistrovanými léky a anaboliky nebo spolupráci s námi. Následně uvedl, že o ničem nezákonném nevěděl. Dodal, že co ví, není problém i sdělit. Protože zmíněný IT specialista byl

z Moravy, a cestovat do Čech byl pro něho problém, za účelem sepsání Úředního záznamu o podání vysvětlení podle § 158 odst. 6 trestního řádu jsme se dohodli, že bude odesláno dožádání podle § 8 odst. 1 trestního řádu a on písemně odpoví na několik důležitých otázek. Z obdržené odpovědi bylo jasné, že fakturační údaje směřovaly k ženě ukrajinského původu Y.P., bytem i prací v obci P. okres H.m.P., uvedené bylo její IČO a DIČ. Na výpisu z banky za provedenou IT službu byla připsána platba od J.K. (později identifikovaný pseudonym pachatele). Někdy se u provedené platby objevilo jméno s iniciály T.J. z obce Oⁿ/O, okres K. V., které bylo již známo ve vztahu k registrovanému majiteli bankovního účtu č. 239xxx961/03x0, na kterém docházelo k soustředování výnosů pocházejících z prověřované trestné činnosti, konkrétně z prodeje padělaných a jiných neregistrovaných léčiv. Novým a velice významným zjištěním bylo celé jméno, které se dotázanému IT specialistovi zobrazovalo při platbách za jím provedenou službu Moneybookers. Jednalo se o jméno J.K., které na základě provedené lustrace již patřilo fyzicky existující osobě, tedy nikoli neznámému "démonovi". Iniciály ustanovené existující osoby vykazovaly shodu k účelově užívanému jménu (resp. pseudonymu), používanému v opakovaných inzercích s nabídkou prodeje nelegálních léčiv. Vystala otázka, zda se jedná o pachatele nebo pouze další zneužitou identitu. IT specialista Š.B., v této souvislosti uvedl důležitou a poznámku, že objednatel v heslech, která používal, zároveň připojoval dvě nebo čtyři číslice, které se opakovaly. (Později k těmto číslicím bylo zjištěno, že se jednalo o rok narození pachatele, případně poslední dvojčíslí). V e-mailové komunikaci s IT specialistou Š.B. dosud neustanovený pachatel použil nejméně 6 různých e-mailových adres s příponou (.cz i .com). Objednatel IT služby také vystupoval pod iniciály J.T. nebo také TxG inc., přičemž do sítě internetu dle znalosti IT specialisty se přihlásil nejméně z 23 IP adres. Ve vztahu k některým IP adresám bylo dožádanému IT specialistovi Š.B. známo, že umožňují anonymní pohyb po internetu. Dožádaný IT specialista vytvořil, pro námi později ztotožněného pachatele, celkem 3 profesionální e-shopy. Závěrem dotázaný IT specialista z Jižní Moravy uvedl, že zná ještě jiného kolegu – IT specialistu, ale ze Severní Moravy, L.T. z obce B, okres F.M, který pro stejného objednatele zhotovoval SEO optimalizaci pro jeden e-shop. Byl osloven také. L.T. byl zjevně na telefonát připravený, očekával ho. Uvedl, že předmětný objednatel s ním

komunikoval pod jménem "Joxn Traxe", přičemž se jednalo o jednorázovou, ale nedokončenou zakázku. Dohodl jsem se s druhým IT specialistou na způsobu vyhotovení dožádání dle § 8 odst. 1 trestního řádu poštou. Z následně obdržené písemné odpovědi bylo zjištěno, objednatel psal IT specialistovi z e-mailové adresy s příponou (.us). Od druhého IT specialisty objednatel požadoval SEO optimalizaci, přesněji, jednalo se pouze o úpravu mega tagů u webu www.lekxxxline.com, který byl, dle sdělení objednatele, umístěn na serveru v Indii. S ohledem na skutečnost, že objednatel nechtěl zaslat potřebné údaje pro následnou fakturaci, a na jeho webu nebyly umístěny ani obchodní podmínky, druhý IT specialista s ním spolupráci ukončil. SEO optimalizace tedy zůstala nedokončená. Druhý IT specialista uvedl, že objednatel měl v e-mailové komunikaci uvedenu i e-mailovou adresu info@erexxee.cz, která měla vztah k prvnímu, ale zároveň již zrušenému e-shopu: www.xxx.cz. Z této e-mailové adresy objednatel, J.T. ovšem druhého IT specialistu údajně nikdy nekontaktoval. Dne 04.05.2012 byla na základě předloženého návrhu, státním zástupcem z OSZ v Karlových Varech vyhotovena žádost o sdělení údajů, které jsou předmětem bankovního tajemství ve vztahu k zájmovému bankovnímu účtu č. 239xxx961/03x0. Mimo obdržených bankovních výpisů za vyžádané období vyšla najevo další zajímavá skutečnost, že není k dispozici kopie osobního dokladu zřizovatele účtu, a to z důvodu, že žádost na zřízení bankovního účtu byla předložena na pobočce České pošty, s.p., nikoli v bance.

S ohledem na zjištěné a ověřené skutečnosti ve vztahu k neznámému pachateli s vysoce sofistikovaným způsobem páchaní internetové kriminality s celorepublikovou a mezinárodní působností byla dne 30.08.2012 prostřednictvím Policejního prezidia ČR odeslána žádost o spolupráci na Europol a Interpol. Na základě soustředěvaných nových a nových poznatků, jejich pečlivého vyhodnocování, byl detekován nový, tedy nástupnický e-shop www.lekxxxxxekci.com, za ten původní a zrušený www.xxx.cz. Na základě dožádání k RIK byla ke dni 09.11.2012 provedena kompletní záloha webových stránek (tj. nového e-shopu s nabídkou nelegálních léčiv), v elektronické podobě. Bylo rozhodnuto vyslechnout majitele bankovního účtu č. 239xxx961/03x0, pana T.J. z obce Oⁿ/O, okres K. V. Podrobně byl perlustrován, včetně nejbližších osob.

Ustanoveny byly majetkové poměry a bydliště. Proběhla pečlivá příprava. Mohlo se jednat o hlavního pachatee. Zjištěné majetkové poměry, doba pořízení, to všechno byly údaje, které neodpovídaly způsobu utrácení výnosů nakumulovaných trestnou činností. Pochopitelně, že mohlo jít i o jiné, skryté investování, například do kryptoměn nebo prostřednictvím jiné osoby, ale v tomto případě tomu tak skutečně nebylo. Ostatně z informací, které byly získány již od prvních dvou dotázaných IT specialistů bylo jasné, že dění okolo prověřovaných e-shopů bylo relativně promyšlené. Registrovaný vlastník prověřovaného bankovního účtu nebyl však sofistický pachatel. A to zjevně na první pohled. V rámci již zmíněné lustrace k majiteli bankovního účtu, panu T.J., bylo zjištěno, že dotyčný použil krátkou střelnou zbraň, kterou způsobil smrt. Z odpovědi na dožádání podle § 8 odst. 1 tr. řádu jsem se dozvěděl, že dotyčný kdysi pracoval u úklidové společnosti v Praze. Posledním zjištěním k majiteli účtu bylo, že téměř rok byl veden u Úřadu práce v evidenci uchazečů o zaměstnání. Podezřelého vlastníka účtu jsem tedy předvolal k sepsání Úředního záznamu o podání vysvětlení. Když se dostavil, uvedl, že žádný telefon momentálně nepoužívá. PC má starší, a k elektronické komunikaci užívá emailovou adresu jerxxxk@sezxxx.cz. Zdůraznil, že žádný e-shop neprovozuje, ani na žádném nenakupuje. Smlouvu na založení námi dotazovaného bankovního účtu mu údajně pomáhal zpracovat kamarád J.K., který rovněž pracoval u úklidové společnosti v Praze, přičemž tam jezdil jako řidič dodávky. K předmětnému bankovnímu účtu č. 239xxx961/03x0 předvolaný uvedl, že k němu momentálně nemá žádný přístup, a že ani bankovní výpisy nechodí na jeho adresu. Zdůraznil, že vlastně neví, co se na tom účtu děje.

Na dotaz, ke konkrétní adrese v obci R.u.P., okres H.m.P., kterou oslovená banka uvedla jako korespondenční pro zasílání bankovních výpisů majitel "kontroverzního účtu" uvedl, že dotazovaná adresa souvisela s jeho zaměstnáním. Na uvedené adrese měla sklad i sídlo úklidová společnost, pro kterou v Praze pracoval. Ačkoli se jednalo o poměrně malý rodinný domek, tak zde mělo sídlo přibližně dalších 15 firem. Majitel účtu dále uvedl, že na předmětnou adresu dojížděl s kamarádem J.K. pro úklidové pomůcky a čisticí prostředky, protože firma tam měla vyhrazené dvě místnosti na sklad. Registrovaný vlastník bankovního účtu se negativně vyjádřil k námi soustředěným

jménům J.K. (pseudonym) Y.P. a J.T., které se ve věci nabídky a prodeje nelegálních léčiv vyskytovala, v soukromé inzerci, i ve spojení s prověřovanými e-shopy, případně v komunikaci s IT specialisty. Předvolaný pouze stále opakoval, že neví, o koho se jedná, neví, kdo obsluhuje jeho účet. Údajně nikdy neprováděl žádnou blokadu platební karty k účtu registrovanému na jeho osobu, tedy vlastně neví, kdo zneužívá jeho identity. Předložena mu byla dále foto různých osob, které prostřednictvím platební karty hotovost z předmětného bankovního účtu prostřednictvím bankomatu vybíraly. I k těmto osobám vyslýchaný muž uvedl, že žádnou z nich nepoznává. Až na dotaz, z jakého důvodu byl u České pošty, a.s. v obci K.V.6 okres K.V. založen P.O.Box pod názvem jeho pozměněného příjmení, uvedl, že mu tam měla chodit výplata, ale taky medikamenty pro jeho kamaráda J.K, spolupracovníka z pražské úklidové firmy. Mělo se údajně jednat o léky pro osobní potřebu zmíněného kamaráda. Ostatně v přítomnosti T.J. (majitele bankovního účtu), J.K. údajně obálku opakovaně roztrhnul a uvnitř byly tablety různých barev v přibližném množství 100 kusů. Bližší podrobnosti si majitel účtu už nedokázal vybavit. Jen doplnil, že kamaráda J.K. zná z práce i z místa bydliště, protože bydlí ve stejném městě. Aby nedošlo k případné nežádoucí mýlce, předložil jsem registrovanému majiteli bankovního účtu, panu T.J. foto mnou již vylustrované osoby, pana J.K., ke kterému mne nasměřovaly informace sdělené IT specialistou z Jižní Moravy. Vlastník bankovního účtu reagoval spontánně, a konstatoval, že je to XX, kamarád z úklidové firmy. Začal se vyptávat, proč se o něho zajímáme, protože nic špatného nedělá. Jako autor této kazuistiky bych rád k majiteli prověřovaného bankovního účtu doplnil, že se jednalo o muže, který při sepsání prvního záznamu se mnou celkem komunikoval, ačkoli ne zrovna komfortním způsobem. Při druhém našem setkání, kdy místo úředního záznamu o podání vysvětlení jsem chtěl již sepsat protokol o výslechu svědka, mne dotyčný nepoznal, tvrdil, že mne vidí poprvé a vůbec nechápe, co po něm chce. Jednalo se o bývalého uživatele omamných a psychotropních látek, konkrétně pervitinu, čímž si přivodil pokročilé stádium schizofrenie a s tím spojenou invaliditu třetího stupně. Zjednodušeně řečeno mentální vnímání prověřovaného majitele účtu bylo při druhé schůzce velmi problematické. Byl tzv. „kamarádem“ pouze zneužit a pouze posloužil jako tzv. „bílý kůň“, který měl nést následky v případě odhalení bankovního účtu. V průběhu vedeného trestního prověřování nebyl zjištěn jediný

osobní, telefonický či e-mailový kontakt mezi pachatelem a zneužitým invalidou. Naopak v rámci telefonické komunikace s dalším pachatelem se později ztotožněný hlavní pachatel J.K. chlubil, že má účet na někoho jiného a zdůraznil, že to musí být předem vymyšleno a připraveno. V této souvislosti se J.K. chlubil, aby se na něj nepřišlo, tak nepřevzaté zásilky s léky již zpět nepřebírá, ty jsou ukládány jako nepřevzaté do úschovny České pošty. Druhý pachatel ustanovenému pachateli J.K. oponoval slovy: *„vždyť je tam ta dobírková složenska se jménem“*, jenže ustanovený pachatel J.K. s úsměvem dodal, že měl štěstí, že má *“DEMENTA“*, který kdyby po něm šli, tak stejně nic neřekne“. J.K. svému kolegovi ještě upřesnil, že je zcela *„labilní, protože 7 let bral pervitin a z toho mu zůstaly následky na mozku“*. V jednom konkrétním hovoru zaznělo, jak se účet zakládal, ale také ta skutečnost, že právě J.K. bankovní karty i rušil, z důvodu kamer v bankomatech. Jako bonus J.K. sdělil, že: *„účet musí být ještě jeden, a to tam, kde se nedá nikým na 100% dohledat“*. Poštovní dobírkové poukázky typu *“A“*, kde byla různá smyšlená jména, ale i jména fyzicky existujících osob, kterým byly identity odcizeny, směřovaly s platbami za uhrazené dobírky v průběhu let 2010 až 2013 na bankovní účet registrovaný k panu T.J. z obce Oⁿ/O, okres K. V.

Právě z tohoto bankovního účtu si později identifikovaný pachatel J.K. z obce Oⁿ/O, okres K. V., soustředěné výnosy pocházející výhradně z prověřované trestné činnosti dále převáděl přibližně dvakrát až třikrát měsíčně, prostřednictvím relativně anonymní služby telebanking, prostřednictvím telefonního čísla +420/607xxx909 na účelově zřízený offshore účet v daňovém ráji. Předmětný bankovní účet č. 104xxxxxxxx840, situovaný v bance LOxxL BxxK, v konkrétním městě na Seychelách jsme následně také identifikovali, včetně okolností týkajících se jeho zřízení, respektive, kdo jej zřídil, kdo byl jeho majitelem i disponentem. S ohledem na skutečnost, že majitel bankovního účtu č. 239xxx961/03x0, pan T.J. z obce Oⁿ/O, okres K. V. uvedl, že se založením bankovního účtu mu pomáhal kamarád J.K. z pražské úklidové firmy, bylo rozhodnuto, že bude vyslechnuta také Ukrajinka, ve věci opakovaně a různými způsoby zmiňovaná. Dotčená Ukrajinka byla uváděna v soukromé inzerci s nabídkou nelegálních léčiv k prodeji i ve spojení s prvotně ustanoveným e-shopem www.xxx.cz. V rámci prvotní perlustrace bylo zjištěno, že v minulosti ztratila tato zájmová osoba cestovní pas,

ale dle dostupných evidencí se žádného porušení předpisů zatím nedopustila, a trestána doposud také nebyla. V otevřených zdrojích internetu byla "Paxxxba" (jinak Y.P., bytem i prací v obci P. okres H.m.P.) dohledána ke své pravé podnikatelské činnosti, tj. k úklidovým pracím, i ve spojení s nabídkou padělaných a jiných neregistrovaných léčiv s uváděnou kontaktní adresou G. J. 9xx Praha 9, IČO: 288xxx63, DIČ:CZ855xxx4324, e-mailem: info@erexxee.cz dále telefonním číslem +420/ 607xxx909. Shodná žena jménem Y.P., byla dohledána v otevřených zdrojích internetu také ve spojení s nabídkou ostrahy objektů skrze server "AAA DODAVATEL.CZ", a dále ve spojení čištěním, úklidem, a pomůckami, skrze server "AAA POPTAVKA.CZ", kde k ní byl přiřazen další kontaktní e-mail: mxxx0@e-mail.cz, používaný pachatelem i ve spojení se smyšlenou osobou J.K. (pseudonym pachatele), a dále připojenou korespondenční adresou do obce R.u.P., okres H.m.P., s konkrétní ulicí, včetně čísla popisného. Právě poslední dohledaná adresa se shodovala se sídlem úklidové společnosti tak, jak ji při výpovědi popsal registrovaný vlastník zájmového bankovního účtu, konkrétně T.J. z obce O ň/O, okres K. V. E-mailová adresa mxxx0@e-mail.cz, dle vyjádření jednoho z doposud vyslechnutých IT specialistů byla použita nejméně ve vztahu ke čtyřem nelegálně vytvořeným a později užívaným e-shopům s nabídkou nelegálních léčiv. Uvedená e-mailová adresa mxxx0@e-mail.cz byla vytypovaným pachatelem J.K. bytem z obce O ň/O, okres K. V. prokazatelně v průběhu trestního řízení užita také z IP adresy zaměstnavatele, kde pracoval. Neregistrovaná anonymní SIM karta O2 "Go" s účastnickým telefonním číslem +420/ 607xxx909 byla v den realizace nalezena u pachatele v jeho kanceláři. Předmětné telefonní číslo bylo opakovaně užito jako kontaktní ve spojení s nejméně třemi ustanovenými e-shopy. Prostřednictvím shora uvedeného anonymního telefonního čísla později ustanovený pachatel J.K. komunikoval s jím najímanými IT specialisty na tvorbu a správu předmětných e-shopů, majících vztah k nabídce nelegálních léčiv. Ze zpráv (SMS) prostřednictvím uvedeného telefonního čísla, byly ostatně detekovány uskutečněné platby IT specialistům za provedené úkony. Prostřednictvím shodného telefonního čísla si později ustanovený pachatel odesílal výnosy z trestné činnosti na účet vytvořený v daňovém ráji. Předmětná SIM karta byla užívána jak v jeho soukromém, tak v jeho služebním mobilu. Z uvedeného účastnického čísla prostřednictvím SMS zprávy pachatel

komunikoval i se zákazníkem, resp. odběratelem padělaných léčiv za účelem ověření, zdabyla zásilka na poště vyzvednuta. Shodným účastnickým telefonním číslem pachatel obsluhoval službu telebanking, mající vztah k bankovnímu účtu č. 239xxx961/03x0, jehož jediným majitelem a disponentem v dané době byl pouze zneužitý pan T.J. z obce Oⁿ/O, okres K. V. invalida, ze kterého pachatel za účelem zajištění své vlastní anonymity, vytvořil klasického „bílého koně“. Neregistrovaná e-mailová adresa mxxx0@e-mail.cz, užívaná později ustanoveným pachatelem byla vodítkem k jím užívanému fixnímu telefonnímu číslu s internetovou přípojkou na jeho bydlišti. Dotyčný raději užíval dynamické připojení (wifi) s proměnlivou IP adresou. Z uvedeného e-mailu dne 29.05.2011 byla na jiný e-mail nadřízeného v úklidové společnosti, kde pachatel dříve pracoval, odeslána výplatní listina ukrajinské uklízečky, jejíž odcizenou identitu pachatel J.K. později náležitě zneužil. A to pro jím vykonstruovanou pozici provozovatele e-shopu s nabídkou nelegálních léčiv. Zjištěná skutečnost prokázala, že pachatel J.K. měl, v rámci své legální pracovní pozice také přístup k osobním datům poškozené Ukrajinky Y.P. Předmětná e-mailová adresa se v síti internetu vyskytovala ve spojení s různými smyšlenými jmény, které pachatel pro účel trestné činnosti vytvářel a používal. Předmětný e-mail užil i pro komunikaci v internetové seznamce. Předmětnou e-mailovou adresu mxxx0@e-mail.cz pachatel J.K. čteně používal pro zkušební komunikaci s fiktivním zákazníkem na nově vytvořeném e-shopu, ale i dalších, za účelem ověření, že vše správně funguje a také pro účel vytvoření tzv. zákaznického účtu. Ukrajinská uklízečka se dostavila k sepsání úředního záznamu o podání vysvětlení dne 11.10.2012. Jednalo se o mladou a poměrně drobnou ženu. Jmenovaná uvedla, že k dotazovanému e-shopu nemá žádný vztah, a naprosto nechápe, jak je možné, že v takovém rozsahu byly neznámým pachatelem zneužity její osobní údaje, konkrétně celé jméno, její IČO, rodné číslo uváděné v nabídce léčiv jako DIČ, ale také adresa jejího bydliště, u které bylo pouze pozměněno číslo popisné. Jmenovaná popsala, kde nyní pracuje, a kde pracovala dříve. Uvedla, že od listopadu 2009 do března 2011 pracovala pro úklidovou společnost se sídlem v obci R.u.P., okres H.m.P., přičemž ulice i číslo popisné se shodovalo s údajem na serveru "AAA POPTAVKA.CZ", v inzerci na úklid. Předvolaná Ukrajinka byla vyslechnuta ke všem známým skutečnostem týkající se nelegálního e-shopu, dále k používaným e-mailům, telefonnímu číslu,

k osobám J.K. (pseudonym) a J.T. uváděným v inzerci s nabídkou nelegálních léků, a tak dále.

Předvolané ženě byla předložena stejná fotografie vytipovaného muže, jako zneužitému registrovanému majiteli bankovního účtu s otázkou, zda muže na snímku v nějaké souvislosti nezná. V té době jsem již disponoval fotografií pořízenou z provedené lustrace k vytipovanému muži a zároveň i snímky, které se podařilo dohledat v otevřené síti internetu. Zde mimo jiné vytipovaný vystupoval pod jménem "pokexxxx8". Koncové dvojčíslí u tohoto dohledaného jména bylo rokem narození osoby. Na četné připojování dvoumístných nebo čtyřmístných kódů mne upozornil již první vyslechnutý IT specialista. Na předložené foto osoby vyslychaná Ukrajinka ihned reagovala, že to je Hxxxa z úklidové firmy. Ale zprvu vůbec nechápala, v jaké souvislosti a z jakého důvodu se o osobu z fotografie vůbec zajímám. Bylo zřejmé, že ona sama ho v souvislosti s přivozenými obtížemi vůbec nepodezírá. Bylo nutné jmenovanou uklidnit. Bylo to důležité pro další komunikaci. Jmenovaná uvedla, že Hxxxa, dělal pro stejnou úklidovou firmu se sídlem v obci R.u.P., okres H.m.P. Uvedla, že pravděpodobně pochází z obce K.V. okres K.V. nebo okolí, přesnou adresu bydliště, ale nezná. Doplnila, že muž na fotografii, vozil na jednotlivá úklidová pracoviště čisticí prostředky dodávkou. Několkrát ho také viděla u oběda, ale zdůraznila, že blíže ho nezná. Uvedla, že poznanému muži své osobní údaje o své vůli nikdy neposkytla. Pokud se na něj ptáme v této souvislosti. Doplnila, že osobní údaje byly na centrále firmy, kam poznaný muž jezdil a teoreticky na tomto místě se s nimi mohl i seznámit. Vyslechnutá Ukrajinka pro muže jménem Hxxxa (později ustanoveného pachatele J.K) údajně žádnou práci ani službu, která by souvisela s prověřovanou trestnou činností neprováděla a nebyla o ni ani dotyčným požádána. V závěru výsledku Ukrajinka Y.P. neskrývala, jak zásadním způsobem jí zneužití osobních údajů narušilo osobní život, protože opakovaně musela na různých místech vysvětlovat, že se prodejem padělaných a jiných neregistrovaných léků skutečně nezabývá, což považovala za dosti ponižující roli. Ostatně již před mým předvoláním musela podávat vysvětlení také na SÚKL, ale i u Policie ČR, kde ji údajně instruovali, jak má na ni účelově vytvořený e-shop, kde byly zneužity její osobní údaje zrušit, což prý následně udělala. Od již tří dříve označených podezřelých a mnou následně vyslechnutých osob, IT specialista, který zřídil a prodloužil webhosting pro

nelegální e-shop, majitele zneužívaného bankovního účtu a Ukrajinky, jsem poskládal cenné indicie, které se vzájemně provazovaly a potvrzovaly možnou shodu k již vytipovanému, pravděpodobnému, avšak již konkrétnímu pachateli. V této fázi již nebránilo započít boj s „nepolapitelným DÉMONEM“.

Internetová kriminalita je velmi problematická záležitost. Není jednoduché někoho zadržet a vyslechnout, ale prokázat mu neoprávněné užívání cizího bankovního účtu, neoprávněné zneužívání odcizené identity, nabídku a uvádění do oběhu padělaných a jiných neregistrovaných léčiv a anabolik, soustředování výnosů z páchané trestné činnosti, jejich ukrývání do daňového ráje s následnou legalizací, je obrovským úkolem. Pachatel se sám o své vůli většinou nepřizná. Pro to všechno bylo třeba soustředit relevantní důkazy, a za tímto se skrývá obrovský kus práce a nezměrné úsilí. Bylo třeba soustředit důkazy, ale následně je i pro svůj objem poskládat do logické formy, kde budou na sebe vzájemně navazovat.

4.3.2 Akce „Zametač“ - První ustanovený pachatel

Chyby prvního ustanoveného podezřelého J.K. z obce Oⁿ/O, okres K. V. (dále pro jeho sofistikované jednání označován již pouze jako „ZAMETAČ“), se začaly postupně kumulovat. Podrobné detaily k úkonům provedeného sledování používaných mobilů, e-mailů, osob a vozidel z taktických důvodů nebudou blíže a podrobněji popsány. „ZAMETAČ“ na webovém inzertním portále auxxo.cz vystupoval pod různými smyšlenými jmény. Jednalo se o pseudonym se shodnými iniciály k jeho pravému jménu, i o jméno budící dojem obchodníka z USA, se sídlem na Seychelských ostrovech. Pachatel měnil užívaná telefonní čísla, užívané e-mailové adresy. Jeho chybou u zmíněného webového portálu bylo, že jako heslo při registraci uvedl jméno své matky za svobodna, což byl pravdivý údaj.

Jakým způsobem se podařilo objasnit, že „ZAMETAČ“ je vlastně jednou a tou samou osobou, shodnou s obchodníkem z USA, jménem Jxxn Trxxe, se sídlem na Seychelských ostrovech? Prostou lidskou chybou. Mezi mnoha dalšími anonymními přihlášenými do sítě internetu, pravděpodobně v čase snížené

ostráživosti či obvyčejné lidské únavy, použil IP adresu svého zaměstnavatele, a to ke svému soukromému inzertnímu účtu i k účtu na účelově vytvořenou smyšlenou osobu, která opakovaně procházela v trestní věci. Jednalo o významné shody vedoucí k vytipované osobě. Hledalo se dál, dál se porovnávalo, přičemž se došlo ke zjištění, že na webovém inzertním portále auxxo.cz „ZAMETAČ“, jinak také vášnivý hráč pokeru, využíval jím naučené zdokonalované taktiky a strategie. Při tvorbě nelegálních e-shopů dražil na webovém portálu potřebné úkony od začínajících IT specialistů, případně těch, kteří pouze toužili po větším objemu práce, pochopitelně spojeném s větším příjmem peněz. Tito účelově najímaní profesionálové, pravděpodobně z důvodu platby v hotovosti, u které se mezi zúčastněnými stranami neřeší placení jakékoli daně (DPH nebo daně z příjmu), vytvářeli e-shopy s nabídkou padělaných a jiných neregistrovaných léčiv a anabolických steroidů za pouhý zlomek jinak požadované ceny. Pro příklad: v té době zhotovení kompletního e-shopu pro legální podnikání se cena této služby pohyboval od 30.000,- Kč výše. Je logické, že čím více funkcí objednatel od e-shopu požaduje, tím je jeho vytvoření dražší. Námi prověřovaný „ZAMETAČ“ díky vydražení potřebných úkonů, tedy mimo jiné i zhotovení nelegálního e-shopu, dokázal zrealizovat za 10 až 15 tisíc korun. „ZAMETAČem“ najatí IT specialisté mimo vytvořených nelegálních e-shopů, dále také zajišťovali a zřizovali webhostingy, napřed v tuzemsku, následně i na různých místech v zahraničí, vytvářeli reklamní bannery přitahující pozornost nových zákazníků, starali se o servis e-shopu, což vytvářelo klamný dojem dokonalosti. „ZAMETAČ“ se v rámci telefonické komunikace svému „kolegovi“ (resp. spolupachateli) pochlubil, že jen za obranu proti odhalení webových stránek s nabídkou nelegálních léčiv platí měsíčně 5.000,- Kč. V průběhu trestního prověřování bylo prokazatelně ustanoveno celkem 12 IT specialistů, kteří se podíleli v různém rozsahu na tvorbě nelegálních e-shopů i servisu s nimi spojeným.

Za účelem získání potřebných důkazů pro trestní řízení byl na základě vydaného povolení OSZ v Karlových Varech, ze dne 13.12.2012 uskutečněn předstíraný převod podle § 158c odst .1, odst. 2 TrŘ k tomuto účelu určeným útvarem PČR ÚSČ – SKPV Praha. Výsledkem byla zadokumentovaná elektronická komunikace se „ZAMETAČem“, která měla vztah k uskutečněnému nákupu, konkrétně ke

čtyřem tabletám: „*Cialis originál 20 mg za 190,- Kč, Kamagra Gold 100 mg za 160,- Kč, Viagra 100 mg za 195,- Kč a Super P Force za 175,- Kč*“. Obstaraná neotevřená zásilka byla odeslána do laboratoře PČR – OKTE v Plzni, za účelem zajištění veškerých dostupných stop. Provedenou expertízou se sice nepodařilo zajistit upotřebitelné daktyloskopické stopy, avšak na jednom z blistrů byl nalezen úplný profil DNA, v té době zatím neznámé osoby. K tomuto DNA profilu, až téměř o rok později, vyšla shoda porovnáním v Nizozemské databázi, kdy došlo k prokazatelnému ustanovení nám již z e-mailové komunikace známému dodavateli padělaných a jiných nelegálních léčiv. Jednalo se konkrétně o pana P.J.M., ročník 1964, bytem v Nizozemí. Tento byl tamní místní policií již řešen za padělání obchodních značek, za drogové trestné činy (opakovaně), za držení tvrdých drog, za prodej a distribuci léčiv, přestože věděl o jejich škodlivém účinku na lidské zdraví (opakovaně). Informaci o zjištěné shodě v zahraničí, jsme obdrželi od Interpolu v Haagu, prostřednictvím Policejního prezidia ČR. Po úplném dokončeném zkoumání obálky a jejího obsahu u PČR-OKTE Plzeň, putoval obsah obálky, resp. zakoupená léčiva k expertíze na SÚKL. Tam bylo zjištěno, že v tabletě Cialisu byla zcela zaměněna účinná látka sildenafil na místo tadalafilu, místo to, množství účinné látky oproti originálu bylo překročeno. Jednalo se o padělek. U tablety Viagry bylo zjištěno, že vyhotovení tablety i blistru neodpovídá originálu. Množství účinné látky oproti originálu bylo přibližně poloviční. Zkoumaný přípravek byl rovněž padělek. U tablet Kamagra 100 Gold a P Force Super účinná látka druhem i množstvím odpovídala deklarovaným skutečnostem, ale jednalo se o produkty, které v danou dobu nebyly v ČR ani EU registrovány jako léčivé přípravky. Z uvedeného důvodu nebylo možné s nimi legálně obchodovat na trhu ČR.

K sofistikovanému jednání „ZAMETAČe“:

Jakou formou nelegální obchodníci navazovali kontakt s dodavateli léků? Bylo to různé, v té době například webový portál <https://www.alibaba.com> poskytoval poměrně širokou škálu nabídky v dané komoditě, což již dnes neplatí. Pestrou nabídku různých druhů léčiv v jakémkoli skupenství ovšem v té době nabízelo mnoho dalších asijských webových portálů, stačilo se posadit k PC a hledat. Nabídka se většinou shodovala, ale zájmem „lékových“ obchodníků byla zejména pořizovací cena. To byl ten hlavní důvod cíleného hledání. Nabídky léčiv

obchodníci dále vyhledávali na běžných zahraničních inzertních portálech, ale také si vzájemně poskytovali tipy, v některých případech dokonce konkrétní doporučení na jejich osvědčené dodavatele.

Jakou formou se za nelegální léky do třetích zemí platilo? Různě. Někteří platili bezhotovostním převodem z bankovního účtu do měny dodavatele. V rámci soustředovaných důkazních prostředků byla například podchycena telefonická komunikace pracovnice banky se „ZAMETAČEM“ s tím, že cizí banka nedokáže přiřadit peníze na účet adresáta v Indii (*dodavatele nelegálních léčiv). „ZAMETAČ“ oponoval, že je to nesmysl, protože na tento účet již opakovaně posílal, a vše bylo v pořádku. Jelikož „ZAMETAČ“ nestál o případné administrativní potíže a možnou dekonspiraci skutečného účelu platby, platbu stornoval a nechal si ji raději vrátit na účet. Oblíbeným způsobem platby v té době byla úhrada prostřednictvím Western union. Praktikovali ji zejména nezaměstnaní prodejci, kteří neměli zřízen bankovní účet. Praktikovali ji ovšem i prodejci s účtem v případě, že o to požadoval dodavatel ze zahraničí. Zaznamenan v telefonické komunikaci byl i způsob vkladu hotovosti na přepážce v zahraniční bance (SRN, Rakousko), ke konkrétnímu účtu dodavatele, ale v případě „ZAMETAČE“ tento způsob nebyl zadokumentován. Poměrně zajímavá diskuse mezi zájmovými obchodníky byla vedena k hypotetickému vytvoření bankovního účtu v České republice, ke kterému by se vyžádala platební karta, a na tu by tuzemský prodejce léků odeslal indickému dodavateli do Velké Británie. Na zřízený účet v ČR by pak vložil limitovanou sumu k zamýšlenému nákup léků. Indický dodavatel by částku vybral a zboží odeslal. Nikde by nefigurovaly žádné převody peněz, těžko by se platby prokázaly. *„A pokud by se o účet někdo zajímal, tak tam chodí výplata a jezdím si nakupovat na výprodeje do Londýna. Peníze si vybírám tam, abych je cestou neztratil“.* Tento způsob platební transakce také nebyl zadokumentován, ale úvaha byla celkem zajímavá, protože dokládala kreativitu nelegálních obchodníků.

V rámci průběhu trestního prověřování bylo zjištěno, že v inzerci zveřejňované na internetu v souvislosti s nabídkou padělaných a jiných neregistrovaných léčiv, „ZAMETAČ“ vystupoval pod celkem 6 smyšlenými či pozměněnými jmény. K jím páchané trestné činnosti prokazatelně zneužíval dvě odcizené identity fyzicky

existujících osob. V průběhu trestního prověrování bylo ustanoveno celkem 5 „ZAMETAČem“ užívaných P.O.BOXů. 3 P.O. BOXy měly vztah ke smyšleným jménům a 2 k užívaným názvům e-shopů. Uvedené P.O.Boxy, ale reálně, mimo jednoho po krátkou dobu, užívány nebyly, resp. neexistovaly. Jejich úkolem pouze bylo, vyvolat klamný dojem u zákazníka, že prodejce disponuje zpáteční adresou. K „ZAMETAČi“ byly ustanoveny celkem 4, v různé frekvenci se opakující přezdívky, přičemž některé byly na konci zakončené čtyřčíslicím, případně dvojčíslicím, majícím vztah k roku jeho narození. Pod užívanými přezdívkami byl „ZAMETAČ“ dohledán na celkem 8 webových stránkách hráčů pokeru, jak tuzemských, tak i zahraničních. Jeho oblíbená přezdívka „krxxx8“, byla také užitá při zadání požadavku na webhosting e-shopu s komoditou padělaných a jiných neregistrovaných léků v Indii. K „ZAMETAČi“, za celý průběh trestního prověrování, bylo dohledáno celkem 10 vytvořených e-shopů s nabídkou padělaných a jiných neregistrovaných léků včetně anabolik. Dále s nabídkou anabolických steroidů byl v čase realizace teprve připravován. K „ZAMETAČi“ bylo ustanoveno 12 užívaných e-mailových adres, jejichž prostřednictvím „ZAMETAČ“ komunikoval v rámci soukromého života i v rámci prověřované trestné činnosti, což potvrdili i oslovení zainteresovaní IT specialisté. „ZAMETAČ“ nejčastěji používal e-mailovou adresu kxxx@post.cz, jejímž prostřednictvím učinil značné množství dotazů ve vztahu k objednávkám léčiv, ale jejím prostřednictvím objednávky léčiv také prováděl. Na tento e-mail „ZAMETAČi“ chodila potvrzení z jeho soukromého bankovního účtu o provedených platbách do zahraničí za objednané padělané a jiné neregistrované léky. Pod uvedenou e-mailovou adresou se domlouval s IT specialisty na vytvoření e-shopů s příponou (.com), kde popisky mají být výhradně v anglickém jazyce a platby pouze prostřednictvím platební karty v dolarech (USD), což potvrzovalo jeho zamýšlenou expanzi uvedenou v obchodním plánu, který předložil v bance na Seychelách, kde si pro účel legalizace výnosů pocházejících z jím páchané trestné činnosti v České republice, chtěl a později vytvořil offshore účet. Prostřednictvím e-mailové adresy kxxx@post.cz „ZAMETAČ“ dne 10.02.2011 kontaktoval společnost XXX s užívaným web hostingem v Panamě, ve věci jím projeveného zájmu o zřízení offshore bankovního účtu. V odpovědi od oslovené společnosti „ZAMETAČ“ obdržel pokyny, jaké dokumenty pro účel vytvoření jím požadované společnosti

musí předložit, shodně s informací, co on po založení dostane, konkrétně platební kartu, kterou lze vést v měně EUR nebo USD. Pro účel založení offshore bankovního účtu poskytl „ZAMETAČ“ z e-mailové adresy kxxx@post.cz, sken svého cestovního pasu, dále svou osobní fotografii a barevnou kopii za vyúčtování služby od užívaného telefonního operátora. O zřízení offshore společnosti se „ZAMETAČi“ postaral jiný subjekt, a k jejímu založení došlo 18.08.2011 pod registračním číslem 09xxxx6. Prostřednictvím e-mailové adresy kxxx@post.cz byl „ZAMETAČ“ v kontaktu s obchodníkem anabolických steroidů v USA (*jeho dodavatelem / odběratelem). Tento obchodník v anonymní síti internetu vystupoval pod jménem Mr. J.A., ale v kontaktu s jinými osobami se také představoval jako „J.E.“, Svůj pobyt či sídlo nahodile uváděl v SRN – Mnichov nebo také v Nizozemí – Rotterdam. Relevantnost deklarovaných adres v průběhu trestního prověření nebyla zjištěna. Jmenovaný obchodník z USA, užíval webové stránky s nabídkou jím obchodovaného zboží (*zejména anabolických steroidů, ale i jiných nelegálních léčiv). Užíval několik e-mailových adres a Skype. Kospirační obchodní společnost měl mít vytvořenou v Paraguai. Obchodní kontakty měl v Kanadě a tzv, „sypání“ zajišťoval z Číny.

Zmíněný obchodník z USA znal „ZAMETAČe“ velmi dobře, přičemž důvodem jejich obnoveného spojení nebylo posezení u kávy, nýbrž vzájemný obchod s nelegálními léky (zejména Viagrou a Cialisem), za údajně úplně „jiné ceny“. Obchodník z USA se totiž, dle jeho tvrzení, mět i sám podílet na vývoji různých, s nejméně pravděpodobností padělaných léčiv, protože zmíněna byla „Kanadská generická Viagra“. Jak již z popisované případové studie vyplývá, na internetu mnoho věcí není takových, jakými by se na první dojem mohly zdát. Shora popisovaný obchodník s anabolickými steroidy a jinými nelegálními léky z USA, byl ve skutečnosti Čech. A.Z. ročník 1977 bytem obec K.V., okres K.V., Česká republika. Pro trestnou činnost nabídky anabolických steroidů, ale i jiných nelegálních a padělaných léčiv v České republice používal webové stránky: <http://www.viaxxxxalis.cz>. Prověřovaný muž v průběhu námi vedeného šetření již nějakou dobu pracovně působil v USA, kam odešel údajně z důvodu značného zadlužení. Dle našich zjištění zde pracoval u blíže neidentifikované úklidové společnosti. S ohledem na dokončenou identifikaci pachatele, který prostřednictvím internetu anonymně rozesílal padělaná a jiná nelegální

nebezpečná léčiva, byly veškeré soustředěné poznatky k uvedené osobě postoupeny vedení Celní protidrogové jednotky při GŘC v Praze. Zmíněná CPJ zkontaktovala partnerský útvar DEA v USA, a ta tohoto obchodníka zrealizovala.

Došlo k zatčení A.Z. a následnému obvinění z porušení federálních zákonů. Při domovní prohlídce bylo zajištěno cca 15 kilogramů nespesifikovaných anabolických steroidů, tabletovačka, velké množství poštovních obálek připravených k odeslání zákazníkům a cca 2200 USD v hotovosti, (viz vložený údaj, který byl zveřejněn v místním tisku)⁶⁷. První dotazy ke vztahu k anabolickým steroidům pachatel prokazatelně prováděl už od roku 2009, přičemž tehdy se zajímal o Naposim, Sustanon, Nadrolon a Winstrol. Na e-mail obdržel i nabídkový ceník k anabolikům. Prostřednictvím shodné e-mailové adresy, komunikoval s několika najatými IT specialisty ve věci tvorby e-shopu pro účel nabídky anabolických steroidů. Prostřednictvím e-mailové byla 03.09.2011 učiněna objednávka na anabolické steroidy: Testosterone Enanthate 250 mg, Testoviron depot 250 mg, Sustanon 250 mg, Deca Durabolin, Primobolan Depot, Winstrol Depot Injektion, Anabol 5 mg, Clebuterol, v požadovaném množství. Platba 1.280 USD (orientačně 23.361,28,- Kč) za objednaná anabolika směřovala na ustanovený účet do Saudské Arábie. Z ostatních souvisejících sdělení prodejce anabolik vyplynulo, že se s největší pravděpodobností jednalo o Pakistánce, jménem „J“. Zjištěno bylo, že 03.10.2011 prostřednictvím e-mailové adresy „ZAMETAČ“ odeslal budoucímu zaměstnavateli životopis a své foto, v reakci na inzerovanou pozici provozního manažera. Za účelem zajištění bydlení v Praze, případně okolí, v čase jeho pobytu v novém zaměstnání, kontaktoval z užívané e-mailové adresy pana O.H., na základě zveřejněné nabídky k možnému pronájmu pokoje v bytovce 4+1 v obci P 5 - Z. okres H.m.P. Z e-mailové adresy „ZAMETAČ“ na e-mailovou adresu (dodavatele) odeslal tuto žádost: „Ahoj, pokud bych objednal Viagru, potřebuji vědět, jestli přeprava bude z Velké Británie nebo jiné země EU? Rozhodně ne z Indie nebo Pakistánu. Dejte mi vědět.“. Prostřednictvím

⁶⁷Manufaktura na nelegální anabolika. [online]. [cit.26.12.2021]. Dostupné z [www: https://www.wsocv.com/news/local/feds-arrest-west-charlotte-man-manufacturing-anabo/52196277/ze dne 8.3.2022.](https://www.wsocv.com/news/local/feds-arrest-west-charlotte-man-manufacturing-anabo/52196277/ze dne 8.3.2022)

užívané e-mailové adresy si „ZAMETAČ“ přeposílal krátké zkušební zprávy na nově vytvořené e-shopy s nabídkou padělaných a jiných nelegálních léčiv. Dne 15.01.2012 na e-mailovou adresu obdržel „ZAMETAČ“ ze své banky potvrzení o převodu 1.017,15 USD na účet do v USA. Přesný účel nebyl ustanoven, nicméně v uvedeném období byl vytvářen e-shop , který měl fungovat výhradně v angličtině a s platbami v USD. Důvodné podezření, že se může jednat o další banku k soustředování výnosů pocházejících z páchané trestné činnosti, se v tomto případě nepodařilo rozptýlit. Dne 02.06.2012 při kontaktu nového dodavatele z užívané e-mailové adresy na adresu k objednavce na generickou Viagru s platbou do banky v Honkg Kong, „ZAMETAČ“ uvádí, že platba bude provedena pod jménem „T. J.“ Jednalo se o celé jméno zneužívaného vlastníka bankovního účtu (resp. bílého koně), přičemž platba byla provedena z bankovního účtu č. 239xxx961/03x0, jehož jediným majitelem a disponentem byl T.J. a „ZAMETAČ“ k manipulaci s uvedeným účtem nebyl oprávněn žádným způsobem nakládat. Dne 12.8.2012 odesílá „ZAMETAČ“ z e-mailu dotaz na web [www. Hoxxxr-dxxxer.cz](http://www.Hoxxxr-dxxxer.cz) (*sexshop) u kterého existuje záměr na jeho prodej, tento text: „*Já si totiž také nějaké zboží nechávám posílat přes UK (tj. Velkou Británii) kvůli celní kontrole, která následně z UK není. Jaký je odhad za Váš e-shop? JK.* (*Dotaz zakončen příjmením pachatele). Dne 20.9.2012 „ZAMETAČ“ IT specialistovi M. Š. píše z e-mailu, že u budovaného e-shopu si přeje modré provedení, dále komunikaci v češtině i angličtině, přičemž jednat by se mělo o dvě kategorie nabízeného zboží. Nabízené tam budou přípravky na erekci, steroidy a anabolika na posilování. Minimální nákup vytvořit za 3000,- Kč a 200 USD. V části CZ bude uvedena dobírka, v část AJ bude uveden bankovní převod. Skrze e-mailovou adresu komunikoval „ZAMETAČ“ s Nizozemským dodavatelem nelegálních léčiv, panem P.S.M., kterého tamní orgány řešily mimo jiné i za tvrdé drogy. Dne 26.10.2012 od indického dodavatele přichází na e-mail údaj k platbě požadované prostřednictvím Western union: Dne 10.12.2012 prostřednictvím e-mailové adresy „ZAMETAČ“ uskutečnil objednávku 2.400 kusů tablet padělané Viagry z Číny za 1.700 \$ (v dané době 33.794.30,- Kč). V rámci trestné činnosti bylo užíváno značné množství účastnických telefonních čísel ve spojení s prodávanou inzercí nebo užívanými e-shopy s nabídkou nelegálních léčiv. Ačkoli jako kontaktní byly uváděny výhradně různé smyšlené osoby, případně osoby, jejichž identita byla

zneužita, prokázáno bylo, pomocí několika soustředěných důkazů, užívání výhradně „ZAMETAČem“. Do inzerce a jiné komunikace související s páchanou trestnou činností „ZAMETAČ“ uváděl nejméně dvě konspirační adresy, přičemž jedna se nacházela v tuzemsku a druhá na Seychelských ostrovech, kde vystupoval pod cizím jménem J.T. Pro příjem padělaných a jiných v ČR, EU neregistrovaných léků a anabolických steroidů ze zahraničí, zejména ze třetích zemí, používal k tomu účelu vytvořenou konspirační adresu v menší obci, nedaleko Prahy. Jednalo se o místo, kde jeho bývalý zaměstnavatel měl sídlo i sklad, a on to tam dobře znal. Jak bylo v průběhu trestního prověřování zjištěno, tato adresa byla ve své podstatě spojovacím článkem mezi „ZAMETAČem“, bývalým narkomanem T.J., zneužitým pro vytvoření bankovního účtu, na kterém pachatel soustřeďoval výnosy z jím páchané trestné činnosti a dále ukrajinskou uklízečkou, ze které „ZAMETAČ“ bez jejího vědomí a pomocí zneužitých osobních údajů, vytvořil provozovatele e-shopu s padělaných a jiných neregistrovaných léčiv zejména k léčbě erektilní disfunkce, což poškozené přivodilo značné nepříjemnosti v soukromém životě. Možnost užívání poštovní schránky na zjištěné konspirační adrese spočívala v tom, že i po odchodu z původního zaměstnání byl „ZAMETAČ“ nadále v kontaktu s jistým pracovníkem panem „V“ (osoba identifikována, ale dále nepodstatná pro účel této kazuistiky), který nadále svého bývalého kolegu, tj. „ZAMETAČe“ o schránce svého zaměstnavatele informoval. V určitém období „ZAMETAČ“ přes veškerou loajalitu, začal bývalého kolegu podezírat, zda tajemství konspirační adresy nevyzradil, neboť i on věděl o doručování léčiv na uvedenou adresu. S ohledem na skutečnost, že bývalý zaměstnavatel „ZAMETAČe“ tam měl fiktivní sídlo, měl zde vytvořeny podmínky pro využití schránky k trestné činnosti téměř ideální. Z jeho schránky nebyly údajně vyzvedávány ani doporučené dopisy. Na popsanou konspirační adresu tak směřovala nelegální léčiva ze třetích zemí i bankovní výpisy k účtu zneužitého invalidy T.J. Do předmětné schránky ovšem doputovala pouze písemná korespondence. Převzetí balíčků s nelegálními léky, dopravenými zejména z Velké Británie a Nizozemí renomovanými přepravci (Dxx, Gxx, xxC), si po telefonické výzvě „ZAMETAČ“ domlouval v Praze, na různých vzájemně vyhovujících místech nebo si zásilku osobně vyzvedl v depu přepravce. V rámci zaznamenávané telefonické komunikace bylo zaznamenáno hned několik hovorů

„ZAMETAČE“ s několika přepravci, kterým zdůvodňoval, že na zásilce je trochu jinak napsané jeho jméno. Nutno dodat, že o mnohých zásilkách jsme měly povědomí již na trase do ČR, tedy k deklarovanému adresátovi i k deklarovanému místu dodání.

Zjištěno prokazatelně bylo, že na zřízené konspirační adrese „ZAMETAČ“ neměl hlášen ani pobyt, ani sídlo. Za účelem ověření relevantnosti užívané konspirační adresy byla dožadáním podle § 8 odst. 1 TrZ oslovena i místní pobočka České pošty, s.p. V příloze odpovědi od České pošty, s.p. se nacházela kopie potvrzení, dokládající doručení zásilky z Amsterdamu, kde bylo uvedeno i nám v té době již známé pozmeněné jméno adresáta. Při převzetí předmětné zásilky na poště „ZAMETAČ“ (tj. J.K.), použil k prokázání totožnosti svůj vlastní občanský průkaz s odůvodněním, že odesílatel zkomolil jeho jméno.

Co vedlo „ZAMETAČe“ k vytvoření konspirační adresy a proč si tam nechal posílat zásilky s pozmeněným jménem. Důvod byl prostý, na České poště, s.p. v Praze, (tzv. celní poště pro zásilky ze třetích zemí) bylo zajištěno poměrně značné množství příchozích léčiv, což mu pochopitelně působilo potíže v rozsahu jím zveřejňované nabídky, ale také v reálné distribuci předmětných léčiv. Ostatně na základě úkonů prováděných podle § 158d odst. 3 TrŘ, ve vztahu k užívané e-mailové schránce „ZAMETAČe“ bylo zjištěno, že 11.05.2010 „ZAMETAČ“ ze své soukromé e-mailové adresy kontaktoval Českou poštu, s.p., ohledně zajištěných 60 kusů tablet P-Force původně objednaných jako doplněk stravy. V rámci následných lustrací v evidenci porušení právních předpisů Celní správy ČR bylo zjištěno, že 04.08.2010 u Celního úřadu - Praha Ruzyně došlo k zajištění zásilky ze Singapuru, jejímž příjemcem byl opět „ZAMETAČ“, tedy J.K. Obsahem druhé zajištěné zásilky bylo 80 kusů tablet Cialis. Právě z popsanych důvodu zásilky ze třetích zemí „ZAMETAČ“ záměrně odkláněl přes Velkou Británii, případně Nizozemí neboť i od jiných „tabletových obchodníků“ zaznívaly informace o tom, že důkladné prohlídky ve dvou uvedených zahraničních zemích probíhají tak týden, maximálně čtrnáct dní v měsíci a pak, jejich slovy „*to lítá*“, protože s ohledem na objem dovozu tam na četnější kontroly údajně nemají čas. Od dodavatelů léčiv si mnozí na krabici ještě nechali psát „GIFT“. Někteří věřili, že to

pomáhá. Jak zásilka prošla celníci, převzala zásilku přepravní společnost a již bez dalších potíží zásilka směřovala k adresátovi, který si ji po celou dobu přepravy pečlivě sledoval skrze „*Tracking number*“. Kolik se prověřovaným obchodem dalo vydělat? V rámci záznamu telekomunikačního provozu bylo z povolených odposlechů zadokumentováno, že „ZAMETAČ“ si prověřovanou trestnou činností ve svých začátcích vydělal jím zmíněný rekord 55 tisíc Kč za týden, 100 tisíc Kč za měsíc. V čase námi vedeného trestního prověřování se příjmy poněkud zkrátily, a to z důvodu soustavného nárůstu dalších a dalších nelegálních prodejců, kteří negativně ovlivňovali vytvořený černý trh s nelegálními léčivy tím, že mnozí výrazně snižovali prodejní cenu ve snaze dostat se na trh, čímž odčerpali dřívější klientelu. Z uvedeného důvodu, v čase našeho prověřování, si pachatel reálně vydělával měsíčně mezi 20 až 50 tisíci Kč. S ohledem na skutečnost, že v roce 2012 byla průměrná mzda okolo 25.000,- Kč, byl nezdaněný přívýdělek k legální výplatě velice slušný. Na základě vyžádaných poštovních dobírkových poukázek typu „A“ podle § 8 odst. 5 trestního řádu od České pošty, a. s., v celkovém množství 1.522 kusů fotokopií, které byly dle data a částky přiřazeny k platbám soustředěným na bankovním účtu č. 239xxx961/03x0 registrovaném na majitele T.J. (tzv. bílého koně) za dobu trestního prověřování, „ZAMETAČ“ na účtu soustředil celkem 1.550.532 Kč. V rámci úkonů povoleného sledování byl dne 24.06.2012 „ZAMETAČ“ zadokumentován při odesílání několika dobírkových zásilek s nelegálními léčivy. Jednotlivé zásilky byly ztotožněny dle evidenčních čísel České pošty, s.p.

Jak se padělaná a jiná neregistrovaná léčiva dostávala od „ZAMETAČe“ ke koncovým spotřebitelům? Na účelově vytvořeném e-shopu, ustanoveno jich bylo přes deset, si zákazník vybral z uveřejněné nabídky léky. Napoprvé to bylo většinou malé množství. Zákazník vyplnil elektronický formulář objednávky a ten odeslal. Obratem přišlo potvrzení, že objednávka byla zaregistrována a zpracovává se. Laik teoreticky mohl nabýt dojem, že se jedná o legální e-shop. Během přibližně dvou až tří dnů dorazila klasická poštovní obálka, její velikost se odvíjela od přepravovaného obsahu, kterou provázela poštovní dobírková poukázka typu „A“. Dobírkovou částku příjemce uhradil poštovnímu doručovateli a ta byla prostřednictvím centrálního účtu České pošty, s.p. poukázána na bankovní účet č. 239xxx961/03x0, který „ZAMETAČ“ prostřednictvím shora již

uvedeného invalidy vytvořil pro soustředování výnosů z jím páchané trestné činnosti. Právě z tohoto bankovního účtu „ZAMETAČ“ soustředěné finanční prostředky dříve utrácel po výběru hotovosti, později bezhotovostním způsobem za hry pokeru na internetu. Z uvedeného účtu dále hradil tvorbu a související servis nelegálních e-shopů s nabídkou léčiv, najímaným IT specialistům, ostatní prostředky převáděl do daňového ráje. Když dorazila zákazníkovi doručená zásilka v pořádku, někdy dokonce s malým bonusem, kterou byla například nová tableta na vyzkoušení „zdarma“, zákazníci byli spokojeni a vraceli se. Pokud se ovšem zásilku adresátovi doručit nepodařilo, „ZAMETAČ“ ji zpět už nikdy nepřevzal. Nechtěl při tomto úkonu být přistižen, s čímž se svěřil v hovoru svému nejbližšímu spolupachateli P.K. Nepřevzaté, nezaplacené léky raději oželel jako ztrátu. Ostatní spolupachatelé si nepřevzaté zásilky chodili na poštu přebírat, čímž pochopitelně vytvářely důkazy proti sobě samotným. „ZAMETAČ“ se oproti dalším spolupachatelům snažil vyhýbat osobním telefonickým hovorům, osobním schůzkám, kde by mohlo dojít k jeho prozrazení. Je možné poznat nelegální e-shop? Ve své podstatě se jedná o několik častých a shodných znaků. Takovým znakem je například absence obchodních podmínek, ale v této oblasti se mnozí již přizpůsobili. Ostatně neustálé zlepšování vzhledu a funkčnosti nelegálních e-shopů jsem pozoroval v průběhu trestního prověřování i u „ZAMETAČe“. Téměř jistě se nelze dopracovat k reálně existujícímu sídlu, reálně existujícímu prodejci a funkčnímu telefonu, případně e-mailu. Ačkoli mnozí prodejci drze telefonní, případně e-mailový kontakt bez obav používají. Zkráceně nejde o dogma, které by bylo možné konkretizovat na všechny případy. Kupující přes internet zkrátka musí u neznámých e-shopů možný podvod přepokládat. Z uvedeného důvodu je rozsah jeho opatrnosti jen a jen na něm. Z výslechnů odběratelů, v pozici svědků, provedených ve 13 krajích České republiky, formou sepsání Úředního záznamu o podání vysvětlení podle § 158 odst. 6 TrŘ, se 103 osobami – prokazatelnými příjemci poštovních dobírkových zásilek, bylo zjištěno, že převážným důvodem anonymního objednávání léků prostřednictvím internetu byl prostě stud. V této souvislosti chci podotknout, že předmětný problém se v žádném případě netýkal pouze starších mužů. Obtíže měli i relativně mladí muži v manažerských pozicích, pracující pod stresem, pochopitelně i ti, kteří jen měli více kamarádek. Převážná většina předvolaných osob, po seznámení se skutečností, že nakupovali padělaná

léčiva, u kterých byly dokonce zaměněny účinné látky a nedodržená gramáž, ve vlastním zájmu začala spolupracovat. Někteří svědci ale zdůraznili, že dle hologramů umístěných na krabičkách Viagry, se vážně domnívali, že se jedná o originální výrobky, ostatně i informace na webových stránkách zákaznicky klamaly tím, že se jedná o originální produkty, což zjevně nebyl pravdivý údaj. Vyslychané osoby popsaly způsoby objednávání, placení, ale i doručování ve vztahu k uskutečněným nákupům. Poměrně dosti vyslechnutých osob vydalo jim stále dostupnou e-mailovou komunikaci. V rámci vydaných listin jsme získali i fakturu, ve které „ZAMETAČ“ k padělaným a jiným nelegálně šířeným léčivům dokonce drze účtoval DPH. Vyhotovenou fakturu měl opatřenou také evidenčním číslem. Vyslechnuté osoby dále vydaly do té doby nespotřebovaná léčiva pro účel možné expertízy a v konečné řadě také listinné doklady o provedené platbě bezhotovostním převodem. Někteří svědci si vzpomněli, na jakých konkrétních e-shopech nakupovali, jaké bylo uvedené označení odesilatele na obálkách, případně z jakého e-mailu s nimi komunikoval. Mnozí odběratelé se ovšem shodli v tvrzení, že objednávku vyplňovali výhradně do elektronického formuláře, a tak reálný kontakt na prodejce (jeho jméno, adresu, telefon, e-mail) vlastně ani nemají. Ve své podstatě neměli ponětí komu odeslali své osobní údaje, jako si i v danou chvíli uvědomili, že pokud by z důvodu užití padělaných léků nastaly závažné nežádoucí zdravotní obtíže, vlastně ani neví od koho léky vůbec mají. Z výpovědí odběratelů a z jimi předložených listinných důkazů bylo zřejmé, že mnozí nakupovali hned v několika po sobě vznikajících nelegálních e-shopech. Podle vydaných písemností bylo dále zjištěno, zejména dle užívaných e-mailů „ZAMETAČem“, mnozí kupující nakupovali léky v reakci na provozovaný nelegální e-shop i v reakci na nabídku zveřejňovanou prostřednictvím soukromých inzerátů na různých k tomu určených webových portálech.

Kdo byl tento domněle nepolapitelný “démon”? Tak tedy, “ZAMETAČem“ byl jistý J.K. z obce Oⁿ/O, okres K. V., původně vyučen jako stavební dělník, obor zedník. Byt 2+1 měl koupený na hypotéku, ale bytem na adrese hlášen nebyl. Spojitost „ZAMETAČe“ s ustanovenou adresou byla prokázána až ztotožněním registrovaným odběrným místem elektřiny, fixní užívanou telefonní a internetovou přípojkou a pochopitelně místním šetřením na adrese. V čase vedeného tr.

prověřování bylo „ZAMETAČi“ cca 30 let. V minulosti byl opakovaně řešen Policií ČR ze tří krajů, zejména ve vztahu k podvodům, ostatním majetkovým trestným činům a pytláctví. Zmiňovaný muž, jako mladý na nějaký čas odjel do Ameriky, kde různě po obchodních centrech uklízel. Po nějaké době se vrátil a na základě získaných zkušeností začal pracovat u úklidové společnosti v obci K.V. okres K.V. Později přešel do Prahy ke konkurenční společnosti, která mimo úklidu se zabývala také ostrahou objektů. Podstatnou výhodou pachatele byla poměrně nevýrazná vizáž. Na někoho mohl působit slušně, svým poměrně vstřícným jednáním, zejména ve vztahu k legálnímu zaměstnavateli, kde pracoval v manažerské pozici s dobrým platem a četnými benefity (auto mimo zaměstnání, mobil, notebook též). Byl tzv. single, ačkoli přítelkyni bytem jinde měl, nic mu nebránilo stále riskovat. Ostatně, jednalo se vášnivého hráče pokeru, který podobně vnímal svůj život s tím, že riziko může generovat vysoký zisk, shodně jako ztrátu. Obětování něčeho, pro něj bylo pouhou součástí hry, aniž by musel, obrazně řečeno, odkrýt zbývající karty. Poker ovšem zdokonaluje i trpělivost, předvídatost, dochází k cílenému potlačování emocí. Vždyť i termín „*poker face*“ se překládá jako, kamená tvář, nečitelná tvář. Jak peníze miloval, tak se je relativně i smysluplně snažil investovat. Dá se říci, že utrácel s rozumem. Místo běžné soukromé inzerce s nabídkou nelegálních léčiv své konkurenty hodlal předběhnout, a za tím účelem začal prostřednictvím najímaných IT specialistů vytvářet nelegální e-shopy s nabídkou nelegálních léčiv a také s nabídkou anabolických steroidů. Několik e-shopů, vytvořených zejména na území ČR mu bylo postupně smazáno. Z každého negativa se „ZAMETAČ“, ale jen poučil a šel dál. Když mu webové stránky úřady mazaly, začal si od IT specialistů k vytvořeným e-shopům pouze vytvářet zálohy, a to z důvodu, že když mu někdo e-shop smaže, vytvoření nového již nebude tak nákladné. Pochopitelně, že v jím vedeném byznysu černé ekonomiky se chtěl chránit, a tak dle vlastních zjištění, dle odborných doporučení specialistů (IT), se snažil budovat ochranu proti odhalení a případnému smazání vytvořených nelegálních e-shopů. Cílem plánované ochrany byly i peníze (tj. výnosy pocházející z páchané trestné činnosti). V České republice to vyřešil vytvořením bankovního účtu na tzv bílého koně, jinak také na osobu jemu známou a duševně nemocnou. Veškeré podklady související s vytvořeným bankovním účtem si prakticky přivlastnil a účet, ke

kterému neměl právo ani jako disponent, ani jako majitel, vzdáleným způsobem v plném rozsahu a bez obtíží ovládal. Po nějaké době si uvědomil riziko možného odhalení při výběru peněz prostřednictvím platební karty z bankomatu, kde je instalovaná kamera. Tak platební kartu zrušil, více ji nepoužíval. V souvislosti se smazáním e-shopů v ČR mu došlo, že podobným způsobem by mohl přijít i o jím nakumulované finance z páchané trestné činnosti. Za tímto účelem si prostřednictvím dvou, na sobě nezávislých subjektů nechal vytvořit offshore společnost a offshore účet. V rámci telefonické komunikace mezi spolupachateli (J.K., tj. „ZAMETAČem“ a P.K. bytem ze stejné obce) vyšlo najevo, že vytvoření offshore účtu přišlo na 35.000,- Kč, přičemž se údajně nikdo a nikdy nezajímal, zda „ZAMETAČ“ skutečně disponuje nějakým oprávněním na prodej léků a anabolických steroidů. V bance situované na Seychelách, za účelem vytvoření požadovaného offshore bankovního účtu, musel „ZAMETAČ“ předložit tzv. „obchodní plán“, k němuž jsme se v rámci vedeného trestního prověřování také dostali. „ZAMETAČem“ v plánu zmíněné skutečnosti, ale i budoucí záměry jeho „nelegálních“ podnikatelských aktivit z mého pohledu nešlo považovat za přehnanou fabulaci s ohledem na veškeré, do té doby rozkryté skutečnosti, z jím páchané trestné činnosti. Jen pro představu: *„aše společnost Trxxe Lxxk Gxxxxal, lxc. kupuje a prodává farmaceutické výrobky pro muže na podporu erekce a produkty na podporu růstu svalové hmoty a svalů. Nakupujeme za levné ceny od prodejců z Indie, Číny, Pakistánu a produkty, pak prodáváme ve státech EU s více než 50% ziskem. Zajišťujeme odeslání všech objednávek z ČR, kde se nachází naše zásoby. Naše webové stránky jsou: www.kamxxxxxa.com“*. V popisu obchodního modelu bylo uvedeno: *„Prodáváme výrobky na podporu erekce: Viagra, Cialis, Kamagra Jelly, Kamagra Chewable, rozpustné tablety Kamagra, Abcalis, Lovegra. Prodáváme výrobky na podporu svalové hmoty (anabolika) Anabol 5 mg, Cypionax 200 mg, 100 mg Deca-Durabolin, Primobolan Depot 100 mg, 250 mg Sustanon, 250 mg Testosterone, Testoviron Depot, Winstrol 50 mg. Obchodní nabídka veškerých produktů je zaměřena na silné trhy západní EU, se silnou poptávkou ze strany zákazníků (Německo, Francie, Španělsko, Holandsko, Velká Británie, Švédsko, Finsko, Norsko, Švýcarsko, Belgie). V popisu bezpečnosti dodávek produktů bylo uvedeno: „Expedice veškerých objednaných produktů proběhne do 24 hodin po přijetí platby od zákazníka.“* V popisu výnosů

bylo uvedeno: „Měsíční odhad činí 10.000 USD, 15.000 USD, když naplánujeme zvýšit počet zákazníků, porostou výnosy až na 20.000 USD. Výdaje jsou ve srovnání s příjmy společností minimální. Počítáme, že výdaje budou činit cca 2.000,- až 3000 USD + cílová reklama na internetu 1500 USD“. V plánu pro budoucí období bylo uvedeno: „Společnost očekává nárůst zisku ve státech EU a následně rozšíří paletu produktů a bude expandovat na trhy v USA, Rusku a Polsku. S nárůstem zákazníků se zvýší zisky. Očekáváme nárůst zisku ve výši 100%.“ V prohlášení bylo uvedeno: Spolexxost Lxxk Glxxal Trxxe Coxxany lxc. (učelově „ZAMETAČEM“ vytvořená offshore společnost) „Prohlašuje, že její obchodní činnost není žádný finanční podvod, nepodporuje finanční terorismus, kartové hry nebo hry nebo jiné nedovolené obchodní aktivity zakázané stanovami Lxxxl Bxxxk. Spolexxost Lxxk Glxxal Trxxe Coxxany lxc. u Lxxxl Bxxxk akceptuje, že místní úřady by oznámily jakékoliv finanční nebo účetní machinace u probíhající činnosti“. V závazku majitele offshore účtu bylo uvedeno: „Majitel účtu se zavazuje k následujícímu: Je si plně vědom právní úpravy, řádu a nařízení a jeho účet vedený Bankou nebude používán k legalizaci výnosů z trestné činnosti, financování terorismu, podvodům, finanční trestné činnosti ani jiné trestné činnosti. Majitel účtu rozumí, že banka může účet ukončit, pokud by vyšel najevo opak“. V předmětu podnikání bylo uvedeno: „Podpůrné farmaceutické doplňky“. V předpokládaném obratu byla uvedena částka: “8.000,-USD“. Následným dožádáním k ČNB se žádostí o stanovení kurzu měny amerického dolaru ke dni založení offshore účtu bylo zjištěno, že „ZAMETAČ“ výhledově předpokládal měsíční příjem v částce cca 150.472,- Kč (tj. cca 1.805.664,- Kč za rok).

V odstavci k bankovním výpisům bylo uvedeno: „Bankovní výpisy jsou požadovány v elektronické formě, 1x měsíčně, na e-mailovou adresu txg@gxx.us“. K osobě oprávněné s offshore účtem nakládat, bylo uvedeno celé pravé jméno („ZAMETAČe“), dále číslo jeho pravého cestovního pasu. K údajům o bydlišti byla uvedena celá a skutečná adresa pobytu, tj obec O ⁿ/O s konkrétní ulicí a číslem popisným, okres K.V., dále skutečné číslo užívaného bytu, číslo skutečného užívaného účastnického telefonního čísla +420/ 60xxxxxx00 a skutečně užívaná e-mailová adresa: kxxx@post.cz. K offshore účtu byla vydána platební karta “MAESTRO“, kterou bylo možné platit kdekoli na světě, a jejím prostřednictvím kdekoli vybírat také hotovost z bankomatu. Tento bonus se ovšem

„ZAMETAČi“ při výběru v České republice poněkud vymstil, protože v rámci jednoho takového výběru platební karta zůstala uvízlá v bankomatu. Smůlou bylo, že došlo ke stržení peněz v částce 25.000,-Kč z offshore účtu, nikoli k jejich vyplacení. S ohledem na skutečnost, že prvotní reklamace byla projednána telefonicky v čase nasazených odposlechů, jako i následně ručně „ZAMETAČem“ popsaná reklamovaná událost s údaji k bance, která předmětnou platební kartu vydala, poskytl jinak opatrný pachatel v jeden okamžik proti sobě dosti důkazů. Jen pro zajímavost, ačkoli se jednalo o bankovní účet na Seychelách, tak nejbližší pobočka předmětné banky se nacházela v Maďarsku. Komfort ke klientům z EU byl tak vysoký, že komunikace probíhala v mateřském jazyce klienta. Platební karta „Maestro“ mající vztah k offshore účtu byla v den realizace u „ZAMETAČE“ zajištěna. V rámci trestního prověřování bylo bez dalších pochybností prokazatelně zjištěno, že v případě „ZAMETAČe“ se jednalo o významného, dlouhodobého a neoprávněného obchodníka s padělanými a jinými v ČR, ani EU neregistrovanými léky s celorepublikovou a mezinárodní působností. „ZAMETAČ“ léčiva ve stovkách, případně v tisících tablet, neoprávněně objednával nejméně v období od roku 2009 do 01/2013 zejména ze třetích zemí Pakistánu, Indie, Číny, Singapur, přičemž dodavatelům zdůrazňoval, že zásilka nesmí směřovat přímo do ČR, nýbrž do Holandska, Velké Británie, případně do jiné země EU, odkud bude do ČR přepravní společností dopravena s cílem vyhnout se celní kontrole. „ZAMETAČ“ prokazatelně také obchodoval s látkami s anabolickým nebo jiným hormonálním účinkem, ve smyslu ustanovení § 288 TrZ uvedenými v NV č. 454/2009, které pro účely TrZ stanoví, co je považováno za metodu spočívající ve zvyšování přenosu kyslíku v lidském organismu a za jiné metody s dopingovým účinkem. Skutečnost o obchodování s anabolickými steroidy byla zjištěna ze zaznamenávané komunikace (SMSp) i z e-mailové komunikace a také z nálezu uskutečněného v rámci domovní prohlídky. Prověřování pachatelé ve vzájemné telefonické komunikaci anabolické steroidy většinou označovali jako „zobání“ nebo „léky na cvičení“. „ZAMETAČ“ v rámci internetové kriminality postupoval kreativně a sofistikovaně. Tato skutečnost nesouvisela ani tak s jeho intelektem, nýbrž s předešlými zkušenostmi nabytými v rámci dřívějších odhalení, resp. při jím dříve páchané hospodářské kriminalitě, o čemž se ostatně v rámci telefonické komunikace zmínil i jemu nejbližšímu spolupachateli P.K. z obce O n/O, okres K.V.

„ZAMETAČ“ měl pochopitelně velké štěstí i na lidi kolem sebe, kteří jej o své vůli sami nikdy neudali, ale naopak jejich profesionální práce dávala nezpochybnitelný náskok před konkurencí, kterého „ZAMETAČ“ sám o sobě by s největší pravděpodobností nebyl schopen, alespoň ne v takovém rozsahu. Vysoký stupeň společenské škodlivosti v trestním jednání tohoto pachatele spočívá zejména v postupu, kdy odpovědnost se rozhodl delegovat na jiné fyzicky existující osoby (registrovaný majitel zneužívaného bankovního účtu, dále fiktivně vytvořená provozovatelka e-shopu s padělanými léčivými na erektilní disfunkci), případně vytvořením dalších několika jmen smyšlených osob, pod kterými „ZAMETAČ“ vystupoval v síti internetu, ale i při komunikaci s najímanými IT specialisty za účelem plnění různých jím požadovaných služeb, souvisejících s vytvářením a servisem ilegálních e-shopů, webhostingů, reklamy a tak dále. Již v čase před předáním spisu s návrhem na zahájení trestního stíhání dle ustanovení § 160 odst. 1 trestního řádu, existovalo na základě vyslechnutých svědků, jako i jiných indicií důvodné podezření, že pachatel pokračuje v trestné činnosti jiným a blíže neurčeným způsobem. Z veškeré soustředěné hovorové a textové (SMS) komunikace bylo zřejmé, že trestná činnost ustanoveného pachatele byla úmyslná, vědomá, protože zainteresovaní spolupachatelé mezi sebou popisovali jimi konané jednání v rámci prověřované trestné činnosti, někdy i dost podrobně, pochopitelně pokud hodnotící znal kontext prověřované věci a spolupachateli užívaný slang. Dost podrobně se bavili o společně učiněných objednávkách léčiv. Pozorně sledovali trasu zásilky s tím, zda se někde nezajistila. Spolupachatelé diskutovali i o jiných možných způsobech prodeje předmětných nelegálních léčiv. Někdy se i upřímně bavili nad klamáním, resp. podváděním spotřebitelů. Shora popsaný hlavní pachatel, alias „ZAMETAČ“, se svému nejbližšímu spolupachateli P.K., bytem ze shodného města jako on, svěřil i s vytvořenými e-shopy, vytvořeným účtem na bílého koně i vytvořeným offshore účtem v daňovém ráji, ale také vytvořenou offshore společností. Výhodou pro nás, v prvotní navázané komunikaci mezi spolupachateli ve vztahu k léčivům bylo jejich vzájemné ujištění, že oba dobře ví, že se nejedná o originály. Hlavní pachatel svému spolupachateli například vypomohl tím, že ze svého soukromého účtu opakovaně provedl úhradu do zahraničí, neboť spolupachatel byl nezaměstnaný a bankovním účtem nedisponoval. Probírali spolu jak „ZAMETAČ“ měl kontakt na blíže

neustanoveného „Angličana“ co mu dodával Viagru v krabičkách i s návody, poté ho, jejich slangem „*vychytali*“, a on jen poslal odkaz na někoho, více se neozval. P.K. upozornil, že tablety z Anglie mají expiraci do 2016, ale záruka na 4 roky se prý nedává. Bylo zjevné, že předmětem hovoru jsou padělané léky s chybným označením expirace na blistru i na krabičce. Nejbližší spolupachatelé „ZAMETAČ“ a P.K. spolu dělali obchod, vzájemně se navštěvovali, společně chodili na pivo anebo jezdili hrát poker do Casina nedaleko hranic s Německem. Zmínění spolupachatele si dost důvěřovali, a tak pro „ZAMETAČe“ nebyl problém sdělit, že volá ze „služebního telefonu“. V jiném hovoru se „ZAMETAČ“ pochlubil, že na bytě v Praze má léky, které od originálu nikdo nepozná, jeho slangem „*fakt pecka*“. Spolupachatelé rovněž probírali tzv. „*zobání*“ nebo také „léky na tělocvik“, kterými reálně byly anabolické steroidy. „ZAMETAČ“ se spolupachateli P.K. také pochlubil s tím, že zná jistého A, který je původem z obce K.V, okres K.V. Detaily ovšem odmítl řešit po telefonu. „ZAMETAČ“ padělaná a jiná neregistrovaná léčiva a anabolika skladoval v zaměstnání, v jím užívaném pronájmu, dále ve služebním motorovém vozidle a také v soukromém bytě. V rámci prohlídky uskutečněné na pracovišti pachatele bylo nalezeno potvrzení o zablokování platební karty vystavené na jméno T.J. z obce O n/O, okres K.V., (tj. k bankovnímu účtu vytvořenému na tzv. bílého koně pro účel soustřeďování výnosů z páchané trestné činnosti). U „ZAMETAČe“ bylo zajištěno několik podacích lístků k posledním odeslaným zásilkám. Převážná většina adresátů byla vyslechnuta, přičemž mnozí svědci vypověděli, jaké léky a na jakém e-shopu objednali. Mnozí nespotřebovaná léčiva také vydali pro účel exptízy u SÚKL.

Obr.č. 21 a 22 – Foto z realizace případu „Zametač“. Zdroj: foto vlastní.

Při domovní prohlídce byla nalezena obálka se vstupními údaji k vytvořenému offshore účtu, ale i složka o 39 listech, mající vztah k účelově vytvořené offshore společnosti v daňovém ráji. Zajištěno bylo několik různých dokladů, včetně platebních karet, které byly evidované na cizí státní příslušníky. Zajištěny byly finanční prostředky, jak v hotovosti na místě, tak i na bankovním účtu, jehož registrovaným majitelem byl pro pozici tzv. bílého koně zneužitý invalida. V rámci závěrečné realizace u „ZAMETAČe“ byly zjištěny seznamy obchodovaných léků, jejichž cenu jen pro zajímavost v omezeném výčtu uvádím: (Cialis 20 mg, tableta dle ceníku obchodovaná za 200,- Kč, Viagra 100 mg, tableta dle ceníku obchodovaná za 185,- Kč, Kamagra 100 chewable tablet tableta dle ceníku obchodovaná za 170,- Kč, Kamagra šumivé tablety (8 ks) dle ceníku obchodovány za 800,- Kč, P-Force Super, tableta dle ceníku obchodovaná za 180,- Kč. Lovegra, tableta dle ceníku obchodovaná za 160,- Kč, Tadacip 20 mg, tableta dle ceníku obchodovaná za 170,- Kč, Apcalis SX želé 20 mg, dle ceníku obchodován za 165,- Kč a tak dále). V zajištěných datech PC byly následně vyhledány z internetu stažené návody k použití léčiv, které nejsou v ČR ani EU registrovány a to v angličtině, ve slovenštině, které po překladu „ZAMETAČ“ dále využíval na jím provozovaných nelegálních e-shopech, ale také jako návody k použití pro nabízené a do oběhu uváděné padělky léků, které byly neoprávněně označené ochrannou známkou, k níž přísluší výhradní právo jinému (§ 268 TrZ), například Cialis 20 mg, Pfizer, LILLY, Viagra 100 mg a jiné. V zajištěných datech PC byl následně zjištěn ceník látek s anabolickým nebo jiným hormonálním účinkem v \$ (USD), které „ZAMETAČ“ měl v nabídce na e-shopech k tomuto účelu vytvořených (§ 288 TrZ). Cenu tohoto druhu obchodované komodity jen pro zajímavost v omezeném výčtu také uvádím: (DECA-DURABOLIN 100 ml, 1x ampule od ORGANON PAKISTAN cena: 8 USD, PRIMABOLAN DEPOT v ampuli cena: 20 USD, SUSTANON 250 mg 1 ml v ampuli od ORGANON PAKISTAN cena: 10 USD, TESTONON 1 ml 250 mg, 1x ampule od ZAFPA PAKISTAN cena: 10 USD, TESTOSTERONE ENATHATE 250 mg 1ml, 3x ampule od GEOFFMAN PAKISTAN cena: 20 USD, TESTOVIRON DEPOT 1 ml 250 mg, 3x ampule od SCHERING AG/BERLIN GERMANY cena: 20 USD, WINSTROL DEPOT 1 ml 50 mg 3x ampule od DESMA ITALY cena: 25 USD, CYPIONAX 200 mg (TESTOSTERONE COPIONATE) 10x ampule v balení 2 ml, ks cena: 80 USD,

ANABOL TABLETS 5 mg 1000 tablet od BRITISCH DISPENARY cena: 130 USD, CLENBUTEROL (Clenbuterol Hydrochloride) 200 tablet 20 mg cena: 80 USD, PREGNYL 5000 (HCG) 1 ampule cena: 20 USD).

V zajištění výpočetní technice byl dále dohledán i ceník anabolik nabízených od dodavatele z USA. Nařízení vlády definuje pojem větší množství, kdy větším množstvím se rozumí více než jeden blister, injekce nebo podobné obvykle nedělitelné balení léku obsahujícího tyto látky nebo obdobné množství těchto látek ve speciálním dopingovém přípravku. Na místech námi provedených prohlídek byly nalezeny látky, jako jsou „stanozol“ „metonol“ „klenbuterol“ „nadrolon“ a „metandienon“ patřící mezi látky s anabolickým a jiným hormonálním účinkem, uvedené v Nařízení vlády č. 455/2009 Sb, kterým se pro účely trestního zákoníku stanoví, co se považuje za látky s anabolickým a jiným hormonálním účinkem a jaké je jejich větší množství, a co se pro účely trestního zákoníku považuje za metodu spočívající ve zvyšování přenosu kyslíku v lidském organismu a za jiné metody s dopingovým účinkem. Z úložny České pošty, s.p. bylo vyžádáno celkem 28 adresátům nedoručených zásilek, s obsahem různých léčiv, které si „ZAMETAČ“ zpět již nepřevzal. Léčiva byla odeslána k expertíze na SÚKL. Samostatné obálky putovaly na expertízu ručního písma s dalšími písemnostmi. „ZAMETAČem“ vyplněné podací lístky, dobírkové složenky a dostupné nadepsané obálky adresátům, včetně ručně vyplněné reklamace k nevydaným penězům při výběru platební kartou patřící k offshore účtu, tj veškeré dostupné a ručně psané písemnosti, byly i se srovnávacím materiálem předány Policii ČR-OKTE Plzeň ke znaleckému zkoumání, odvětví ruční písmo. Shoda k „ZAMETAČi“ byla potvrzena a to i k obálkám od léků, které na samém počátku, tedy ještě před zahájením trestního prověřování obstaral SÚKL v rámci uskutečněného kontrolního nákupu v reakci na podnět RIKu. Bez dalších pochybností ustanovený pachatel do úředního záznamu o podání vysvětlení po řádném poučení využil svého práva a odmítl vypovídat.

A. Potrestání prvního pachatele

Na základě Dohody o vině a trestu podle § 175a trestního řádu, ze dne 28.7.2016 byl „ZAMETAČ“ na základě výsledků vyšetřování dostatečně prokazující závěr shledán vinným za přečin neoprávněné podnikání podle § 251 odst. 1,2 písm. b

trestního zákoníku, pokračující přečin porušení práv k ochranné známce a jiným označením podle § 268 odst. 1, 3 písm. b trestního zákoníku, přečin výroba a jiné nakládání s látkami s hormonálním účinkem podle § 288 odst. 1 trestního zákoníku.

Potrestán uloženými tresty:

- Podle § 251 odst. 2 trestního zákoníku a podle § 43 odst. 1 trestního zákoníku úhrnný trest **odnětí svobody** v trvání 18 (osmnáct) měsíců.
- Podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 trestního zákoníku se výkon tohoto trestu podmíněně odkládá na **zkušební dobu** 30 (třicet) měsíců.
- Podle § 67 odst. 1 trestního zákoníku a § 68 odst. 1, 2 trestního zákoníku **peněžitý trest** ve výměře 200 denních sazeb po 1.000 Kč, tj. 200.000 Kč.
- Podle § 69 odst. 1 trestního zákoníku se stanoví pro případ, že by ve stanovené lhůtě nebyl peněžitý trest vykonán, náhradní trest odnětí svobody v trvání 12 (dvanáct) měsíců.
- Podle § 70 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku trest **propadnutí věci**, a to (veškerá zajištěná padělaná a jiná v ČR, EU neregistrovaná léčiva, dále zajištěná anabolika, steroidy, zajištěné finanční prostředky, zajištěný notebook, externí disky, tj. věci jmenovitě vyjmenované v Dohodě o vině a trestu podle § 175a trestního řádu)

4.3.3 Akce „Zametač“ - Druhý ustanovený pachatel

Blízký spolupachatel shora popsaného „ZAMETAČe pan P.K. ze shodné obce Oⁿ/O, okres K. V. Tento spolupachatel trestnou činností v dané době nebyl až vyjimečný oproti jiným prodejcům padělaných a jiných neregistrovaných léčiv nabízených prostřednictvím internetu. Modus operandi v páchané trestné činnosti bylo dosti podobné, tudíž v tomto směru se hlouběji nebudu vracet ke shora popsaným skutečnostem. Rád bych se u této osoby zaměřil výhradně na popis odlišných způsobů, které u „ZAMETAČe“ praktikovány nebyly. P.K. v čase trestního prověřování byl ve věku blízcím se třiceti rokům. Byl dlouhodobě nezaměstnaný a svůj příjem zajišťoval zejména prověřovanou trestnou činností. (Dále tato osoba s ohledem na dlouhodobou nezaměstnanost označována jako „ZAHÁLKA“). Dlouhodobě se bytem zdržoval ve 3+1, vlastněném jeho přítelkyní,

se kterou byl ve vztahu přibližně 9 let. V tomto místě také skladoval jím obchodovaná nelegální léčiva. „ZAHÁLKA“ užíval na sebe registrované, starší motorové vozilo zn. Sxxt Toxxxo, jiným majetkem nedisponoval. Nedisponoval ani vlastním bankovním účtem. Hodně času trávil u počítače vyhledáváním levných dodavatelů léků ze třetích zemí, zejména Číny a Indie, ale určitými dodavatelskými kontakty on sám, disponoval dále ve Velké Británii, v Rumunsku a na Slovensku. V případě, že na webu objevil levného dodavatele léčiv, platbu do zahraničí prováděl prostřednictvím Western Union. Později také bezhotovostní platbou, se kterou mu do zahraničí vypomáhal „ZAMETAČ“, který na rozdíl od „ZAHÁLKY“ disponoval hned několika bankovními účty. Objednaná a zaplacená léčiva si „ZAHÁLKA“, obdobně jako „ZAMETAČ“, nechal posílat přes Velkou Británii, ve snaze také se vyhnout celní kontrole. Důvod k tomu měl, protože Celní správou ČR mu byly v minulosti zadrženy dvě zásilky. Konkrétně dne 12.10.2006 v zásilce odeslané z Filipín bylo zjištěno 161 tablet léku SEAGRA, 100 tablet s podezřením na porušování známky VIAGRA a 10 tablet s podezřením na porušování známky CIALIS. Dále dne 26.02.2007 v zásilce odeslané z Thajska bylo zjištěno 36 tablet s podezřením na porušování známky CIALIS.

Obr.č. 23 – Foto z realizace případu. Zdroj: foto vlastní.

Do ČR dopravené zásilky prostřednictvím různých přepraveců přebíral „ZAHÁLKA“ na bydlišti, případně na depu konkrétního přepravce. V minulosti údajně za 100 liber ve velké Británii využíval blíže neupřesněné preposílací adresy. Relevantnost této informace, sdělené v rámci komunikace mezi prodejci, se nepodařilo ověřit. „ZAHÁLKovi“ k životu stačilo málo: „*tepláky, gauč, cigárko, kafičko a občas večer, když své přítelkyni namluvil, že jede dělat obchod*“. Pracovnímu poměru s pevnou pracovní dobou se „ZAHÁLKA“ cíleně vyhýbal. Pro svůj téměř bohémský způsob života mnoho, na rozdíl od „ZAMETAČe“, nenašetřil. Spíše co vydělal, utratil

v herních automatech, případně za prostitutky. Ponechával si pouze určitý kapitál, ne moc velký, pro účel případné výhodné koupě jím obchodovaných léčiv. „ZAHÁLKA“ se stal 2. v pořadí ustanovených podezřelých, když dne 04.11.2012 telefonicky (anonymní předplacená SIM karta “Oskar“), kontaktoval shora uvedeného „ZAMETAČe“. „ZAHÁLKA“ v počátcích byl obtížně identifikován. Jeho identita se pracně skládala ze strohých sdělení v rámci uskutečněné telefonické komunikace. Až dožádáním k internetovému inzertnímu portálu www.axxxo.cz, byla z registračních údajů ustanovena jeho plná identita. Na uvedený web se „ZAHÁLKA“ opakovaně přihlásil z IP adresy, registrované na jeho přítelkyni, u které se dlouhodobě bytem zdržoval. „ZAHÁLKA“ veškeré nelegální léky (tj. padělané, jiné v ČR, EU neregistrované a anabolické steroidy uváděl do oběhu jak přímým prodejem na předem domluvených osobních schůzkách, tak i prostřednictvím 23 různých webových inzertních portálů. „ZAHÁLKA“ ovšem nelegální léky nabízel i skrytě například v chatové komunikaci na internetovém diskusním portále. Na uvedený diskusní portál se opakovaně přihlásil z IP adresy registrované na jeho přítelkyni. V průběhu trestního prověřování bylo zjištěno, že „ZAHÁLKA“ padělaná léčiva, zejména Viagru dodával do několika podniků typu „Night club“. „ZAHÁLKA“ byl trochu paranoidní. Nechtěl nikde vypisovat svoji adresu. Pokud nějakému známému či jinému blízkému spolupachateli posílal nelegální léčiva, například za účelem doplnění chybějícího sortimentu, zásilku z několika stran nafotil a fotky odeslal adresátovi. Důvodem byly obavy z možného zadržení zásilky a záměny jejího obsahu. Úkolem adresáta bylo v případě jinak polepené, či jinak zabalené zásilky nepřebírat. „ZAHÁLKA“ při zadávání inzerce na internet používal šifrovací software, který měl generovat každých cca 10 až 30 minut jinou IP adresu (v jiném státě, jiném městě). Něco podobného užíval také „ZAMETAČ“. Předmětný software ovšem „ZAHÁLKovi“ výrazně zpomaloval funkci počítače, což vytvářelo diskusní téma s jinými spolupachateli prostřednictvím telefonních hovorů. Provedenou lustrací k „ZAHÁLKovi“ bylo zjištěno, že za obdobnou trestnou činnost, byl již v minulosti stíhán Policií ČR a odsouzen. Z protokolu o výslechu obviněného, ze dne 12.02.2009 vyžádaného z archivovaného trestního spisu xT 1x3/2xx9 u OS K.V., bylo zřejmé, že jde vědomé a úmyslné trestní jednání neboť s následky uvádění padělaných léčiv do oběhu byl obeznámen. „ZAHÁLKA“ se stále bál nového možného odhalení. Dle

sdělení „ZAHÁLKY“ v rámci uskutečněné telefonické komunikace se spolupachateli, jím páchanou trestnou činnost provozoval nejméně 5 až 6 let. V inzerci zveřejňované na internetu, „ZAHÁLKA“ vystupoval pod pěti smyšlenými jmény, záměrně uváděl jiná místa svého působení, tedy i v jiných krajích ČR. Zpětná vazba kupujícího na prodejce de facto neexistovala. Záleželo pouze na jeho libovůli, kdy změnil užívané telefonní číslo nebo e-mail. Pokud e-mail v inzerci uvedl, jednalo se zpravidla o šest emailů. Platby od odběratelů nelegálních léčiv si „ZAHÁLKA“ nechal poukazovat prostřednictvím poštovních dobírkových poukázek typu C, tedy k výběru v hotovosti oproti jím předloženému občanskému průkazu. „ZAHÁLKA“ původně pro příjem nelegálních léčiv používal P.O.BOX x na České poště, s.p. v obci, kde bydlel. Později objednané, případně od zákazníků nepřevzaté zásilky mu začaly chodit na nově zřízenou službu „Pxxr Kxxxxf – Posterestante“. Na uvedenou službu od druhého blízkého spolupachatele tentokrát z Jižní Moravy, pana J.S. z obce Z, okres Z, mu přišel balík o hmotnosti 1,286 kg, na dobírku za 5.000,- Kč.

(Jmenovaný dodavatel padělaných léků z Jižní Moravy bude následně popsán jako III. pachatel, ale s ohledem na jeho hobby bude dále označován jako „SVALOVEC“). Předmětná doručená zásilka obsahovala padělanou Viagra, která mezi zainteresovanými obchodníky byla nazývána slangově i jako Věčka, Vitamíny, Modráky či Šmoulové. V případě komunikace mezi prodejci o léku Cialis, se mnohdy slangově snad i záměrně užívalo označení Céčka. Ze zaznamenané telefonické komunikace mezi uvedenými spolupachateli byl sdělen, jak obsah příchozí zásilky, tak vyšlo z hovoru najevo, že se vůbec nejedná o zásilku první. Padělanou Viagra „SVALOVEC“ obstarával od jeho dodavatelů R.K. a M.K. oba bytem v Ostravě, kteří měli další dodavatelské kontakty na Slovensku a také v Polsku. „ZAHÁLKA“ v šetřené věci začal užívat více telefonních čísel, což není neobvyklé. Avšak nově užívané telefonní číslo bylo registrováno na ČLK, tedy komoru, mající, co dočinění s prověřovanou komoditou. Dosti jsem zpozorněl a udělal hlubší lustraci k okruhu osob kolem prověřovaného „ZAHÁLKY“. Výsledek se dostavil brzy. Přítelkyně „ZAHÁLKY“ byla „lékárnice“ a předmětné číslo, na kterém její přítel řešil obchod s padělanými a jinými v ČR a EU neregistrovanými léky a anaboliky bylo registrováno ke zmíněné ČLK. Jen pro upřesnění, s trestnou činností neměla nic společného ustanovená „lékárnice“, ani ustanovená komora.

Jednalo se pouze o jedno z několika, v rodině užívaných, zvýhodněných telefonních paušálních čísel, sice registrovaných na ČLK komoru, ale registrovaným provozovatelem a plátcem byla na základě členského čísla ustanovená „lékárnice“, tedy přítelkyně „ZAHÁLKY“, který se rád prezentoval jako obchodník s nelegálními léčivými, co dělá velkoobchod. Sám jsem o tom v čase prověřování moc přesvědčen nebyl. Ano, tu a tam se mu nějaký rychlý pře prodej povedl, a on si na něm, jak říkal slangově „škrábnul“, ale že by měl místnost plnou léčiv, tak to ani náhodou. Nicméně při telefonické komunikaci s jinými spolupachateli („ZAMETAČem“, „SVALOVCEm“, panem „P“ - údajně druhým největším dealerem ve středočeském kraji nebo manželským párem M.P. & Mgr. P.P. bytem rovněž nedaleko Prahy, který ve shodné věci byl realizován pražskými kolegy), vyplulo na světlo, že „ZAHÁLKA“ dříve pravděpodobně obchodoval ve stovkovém, případně tisícovém objemu léků při jediné transakci. Trh s nelegálními léčivými se neustále hýbal, vyvíjel, narůstala konkurence v nových nelegálních obchodnících. Jednou byl nedostatkový tento druh, příště jiný. Prodejci ovšem potřebovali některé druhy tablet stále k dispozici. Jelikož začal problém s obstaráváním Viagry z Číny, prodejci se dohodli na jakési nepsané spolupráci. „ZAMETAČ“ začal ve větším množství objednávat generické léky z Indie (Kamgra 100 Gold, Tadacip 20, Kamagra Jelly, Super P- Force aj.). Nepotřebné množství prostřednictvím „ZAHÁLKY“ odeslal „SVALOVCE“ na Jižní Moravu, a ten na oplátku zajišťoval přísun padělané Viagry. Po nějakou dobu to dobře fungovalo, ale po čase došla Viagra i na Jižní Moravě. „SVALOVEC“ ji objednal ze Slovenska (50 krabiček Viagry), a my ji zadrželi. Vše by bylo v pořádku, kdyby na poště, nebyla upovídáná pošťačka, která shodou okolností byla spolužačkou „SVALOVCE“ z dětství, a která mu také sdělila, že byla zásilka zajištěna. Tím nastal velký chaos. Telefony zvonily všemi směry. Šířilo se varování, vyklízelo se. Jen „ZAMETAČ“ přes veškerá varování „ZAHÁLKou“ byl v klidu, v přesvědčení, že o něm nikdo nic neví. Něco se „ZAHÁLKovi“ i „SVALOVCE“ podařilo ukrýt, ale důkazů v té době již bylo dost. „ZAHÁLKA“ dokonce telefonicky informoval „SVALOVCE“, že již se zařídil, že vše zakopal. „SVALOVEC“ jen přitakával, že už z domu taky všechno odvezl, a doma nemá vůbec nic. „ZAHÁLKA“ z nastalé situace byl tak nervózní, že do telefonu uvedl *„Mít toho celníka bez placky, tak mu utrhnu hlavu a pošlu ho v krabici někam do Šanghaje“* Bylo to zbytečné, telefonická a emailová

komunikace byla zadokumentovaná, užití IP adresy zadokumentované, zadokumentované byly způsoby nabídky, ale i způsoby plateb, jak v tuzemsku, tak do zahraničí, Za objednaná léčiva byly vyžádány od České pošty s.p. kopie poštovních dobírkových poukázek typu C v počtu 66 kusů, dokládající doručení zásilek adresátům, zajištěno bylo 16 podacích lístků k posledním odeslaným zásilkám, a dostupnou komunikaci s prodejcem a nespotřebované léky pro účel expertízy na SÚKL následně vydali vyslechnutí spotřebitelé z 10 krajů České republiky. Bez dalších pochybností ustanovený pachatel „ZAHÁLKA“, do úředního záznamu o podání vysvětlení po řádném poučení využil svého práva a odmítl vypovídat.

B Potrestání druhého pachatele:

Na základě Dohody o vině a trestu podle § 175a trestního řádu, ze dne 28.7.2016 byl „ZAHÁLKA“ na základě výsledků vyšetřování dostatečně prokazující závěr shledán vinným za pokračující přečin neoprávněné podnikání podle § 251 odst. 1 trestního zákoníku, pokračující přečin porušení práv k ochranné známce a jiným označením podle § 268 odst. 1 trestního zákoníku.

Potrestán uloženými tresty

- Podle § 251 odst. 1 trestního zákoníku a podle § 43 odst. 1 trestního zákoníku úhrnný trest odnětí svobody v trvání 8 (osm) měsíců.
- Podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 trestního zákoníku se výkon tohoto trestu podmíněně odkládá na zkušební dobu 18 (osmnáct) měsíců.
- Podle § 67 odst. 1 trestního zákoníku a § 68 odst. 1, 2 trestního zákoníku peněžitý trest ve výměře 20 denních sazeb po 1.000 Kč, tj. 20.000 Kč.
- Podle § 69 odst. 1 trestního zákoníku se stanoví pro případ, že by ve stanovené lhůtě nebyl peněžitý trest vykonán, náhradní trest odnětí svobody v trvání 2 (dva) měsíce.
- Podle § 70 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku trest propadnutí věci, a to (veškerá zajištěná v ČR, EU neregistrovaná léčiva, zajištěné finanční prostředky, zajištěný notebook, 4 zajištěné mobilní telefony, tj. věci jmenovitě vyjmenované v Dohodě o vině a trestu podle § 175a trestního řádu).

4.3.4 Akce „Zametač“ - Třetí ustanovený pachatel

Třetím významným ustanoveným spolupachatelem ke shora uvedeným mužům, byl J.S. z obce Z, okres Z. Jmenovanému bylo v čase trestního prověřování 30 let. Vedl spořádaný život. Chodil do zaměstnání, měl přítelkyni V.V., se kterou společně bydlel, v rodině vládly uspořádané vztahy a ve volném čase se jmenovaný věnoval posilování, konkrétně kulturistice. (S ohledem na uvedené hobby bude jmenovaný dále označován jako „SVALOVEC“). Dalo by se konstatovat, že tento muž poutal na sebe pozornost spíše dívek pro své vysportované tělo, nežli pozornost orgánů činných v trestním řízení. Avšak, jak praví přísloví, *„tichá voda břehy mele“*. Zásadní chybou tohoto muže bylo vstoupení dne 16. 11. 2012 do obchodních sítí se shora popsaným „ZAHÁLKou“, který potíže spíše přitahoval. Jak bylo již u „ZAHÁLKy“ popsáno, pro „SVALOVCE“ se stal osudovým balík o hmotnosti 1,286 kg, s platbou na dobírku za 5.000,- Kč, který odeslal spolupachateli „ZAHÁLKovi“ na jím zřízenou službu u České pošty, s.p, „Pxxr Kxxxxf – Posterestante“. Z následující telefonické komunikace mezi uvedenými spolupachatel „ZAHÁLKou“ a „SVALOVCEm“ užívajícím účastnické telefonní číslo (předplacenou anonymní SIM kartu O2 Go), bylo zjištěno, že balík obsahoval značné množství tablet padělané Viagry, přičemž se nejednalo o první zásilku s obdobným množstvím. Právě tyto zjištěné skutečnosti dostaly „SVALOVCE“ do hledáčku orgánů činných v trestním řízení, později také jeho o čtyři roky mladší přítelkyni (dále s ohledem na její profesi označovanou jako „SESTRÍČKA“). Modus operandi v páchané trestné činnosti „SVALOVCE“ se v mnohém shodovalo nebo dosti podovalo konání shora popsaného „ZAHÁLKy“. Z uvedeného důvodu se u této osoby zaměřím na jednání, které u shora popisovaných, tedy „ZAMETAČe“ a „ZAHÁLKy“, popsáno nebylo.

Na počátku trestního prověřování „SVALOVCE“, se zdálo, že trestná činnost se týká výhradně jeho, protože právě on se zaměřoval na obstarávání padělaných, přitom veřejnosti dobře známých léků na erektilní disfunkci. Konkrétně se jednalo o padělaná léčiva neoprávněně opatřená ochrannou známkou „VIAGRA“ (*vlastník PFIZER INC., 235 East 42 nd Street, New York, 10017-5755, Spojené státy americké) a dále o padělaná léčiva neoprávněně opatřená ochrannou

známkou „CIALIS“ (*vlastník Eli Lilly and Company, Lilly Corporate Center, Indianapolis US, 46285). Padělaná léčiva formou nelegálního dovozu získával od několika zdrojů ze Slovenska, například od M.H. z obce Ž, okres Ž, Slovensko. Spolupracovníkem jmenovaného Slovák byl P.N., bytem v obci Ž, okres Ž, Slovensko. První zásilku padělané Viagry od uvedených prodejců ze Slovenska se přes veškeré úsilí nepodařilo zajistit z důvodu absence identifikačních údajů. „SVALOVCI“ se obdržené léky z I. zásilky ze Slovenska moc nepozdávaly, a ačkoli je neměl vyzkoušené, rozeslal je odběratelům. Následně se mu začaly tablety vracet s reklamací, pro jejich nefunkčnost. Druhou zásilku ze Slovenska, od M.H. z obce Ž, okres Ž, Slovensko, adresovanou J.S. obec Z, okres Z. Česká republika, obsahující (51 krabiček “Viagry“, tedy 204 tablet opatřených označením “Pfizer“) se zadržet podařilo. Dne 05.02.2013 byl soudcem OS v Karlových Varech vydán souhlas s otevřením zásilky podle § 87 odst. 1 trestního řádu. Předmětná zásilka byla dopravena na Policii ČR - OKTE Plzeň, za účelem otevření zásilky a zajištění veškerých dostupných stop, které by mohly vést k ustanovení a usvědčení pachatele. Po ukončeném zkoumání u PČŘ - OKTE v Plzni, byla předmětná léčiva doručena na Státní ústav pro kontrolu léčiv v Praze, se žádostí o vyhotovení odborného vyjádření podle § 105 odst. 1 trestního řádu. Výsledkem provedeného zkoumání SÚKL bylo vyjádření: *„Předložené léčivé přípravky neodpovídají originálnímu výrobku vyhotovením blistru ani tablet. Dle vyjádření zástupce držitele registračního rozhodnutí společnosti Pfizer nebyl přípravek Viagra 100 mg, čísla šarží: 714830241 a 14830238 vyroben schváleným výrobcem společností Pfizer a ani uvolněn pro distribuci v ČR nebo v zahraničí, jedná se o padělek“*. Určitou komplikací ve vztahu ke shora popsané a zadržené zásilce s padělanou Viagrou byla pošťáčka Z.K. nedbající mlčenlivosti spojené s výkonem zaměstnání. Ta „SVALOVCI“ 24.01.2013 v průběhu dopoledne odeslala SMS zprávu s tímto textem: *„Tak pro tu zásilku si sem přišli a zadrželi ji, nevím co jsi čekal, ale asi to nebylo legální“*. „SVALOVEC“ obratem prostřednictvím SMS zprávy odpověděl: *„Dekuji moc Zxxnx, me to bylo jasny! A nevis, kdo presne, jestli celnicii nebo Hlavne se nezminuj ze jsi mi tuhle informaci rikala dekuji.“* „SVALOVEC“ SMS zprávou okamžitě informoval svou přítelkyni „SESTRÍČKU“: *„Tak je to v prdeli! Balicek zadrželi! Byli si pro nej na poste!“*. Pošťáčka se věc rozležela a po obědě „SVALOVCI“ napsala SMS: *„Hoxxi prosím tě*

nesměla jsem ti to říkat. Tak ne že mě práskneš ☺ tobě mám říct že je ztracená a odesílatel si má udělat reklamaci.“ „SVALOVEC“ ihned telefonicky nebo prostřednictvím SMS varuje veškeré jemu známé dodavatele s odůvodněním, že se může rozjet řetězová štára. Několikrát věc opakovaně řešil i se „ZAHÁLKOU“, který okamžitě varuje zase své dodavatele a urychleně vyklízí byt od naskladněných léčiv. S ohledem na skutečnost, že ostatní související okolnosti byly již zmíněny u „ZAHÁLKY“, další podrobnosti není nutné uvádět. Dalšími významnými dodavateli „SVALOVCE“ byli dva muži R. K. a M. K., oba bytem v Ostravě, kteří měli vazby na dodavatele z Polska a ze Slovenska. K těmto dodavatelům bylo šetřením zjištěno, že zájmové zásilky mezi Severní a Jižní Moravou byly přepravovány vlakem, konkrétně vlakovou službou „Kurýr“. V těchto zásilkách byly přepravovány padělané léky, běžná sportovní výživa, ale také anabolické steroidy. Za účelem zajištění důkazů byly za období od 01/2012 do 01/2013 vyžádány „přepravní listy“ čímž bylo ustanoveno 49 zásilek za „SVALOVCEm“ uhrazenou celkovou částku 314.403,- Kč. K jednomu ostravskému dodavateli bylo zjištěno, že v dané době byl závislý na tvrdých drogách. Ke shodnému bylo také zjištěno, že byl v minulosti pracovníky Celní správy ČR již zachycen, v jím vlastněném osobním motorovém vozidle zn. BMW, jak ze Slovenska přiváží 636 různých tablet léků, mezi kterými nechyběl CIALIS. V čase kontroly měl Ostravák u sebe v hotovosti 771.066,- Kč.

Posledním významným dodavatelem „SVALOVCE“, byl shora již popsán „ZAHÁLKA“, ze západních Čech. „SVALOVEC“, různým způsobem obstaraná léčiva, následně přechovával na jím užívaném bydlíšti, odkud je různými způsoby uváděl dále do oběhu. Prováděl to prodejem jiným překupníkům /dealerům, ale také koncovým spotřebitelům, které získával pomocí prostředků dálkové komunikace na sedmi, jemu oblíbených internetových inzertních portálech. „SVALOVEC“ padělané léky také nabízel skrytě například v chatové komunikaci na internetovém diskusním portále www.doxxxxxa.cz, což bylo obdobné jednání jako u „ZAHÁLKY“, avšak navíc užíval ještě diskusní portál www.noxxxk.net. Na obou diskusních portálech „SVALOVEC“ jím nabízená léčiva deklaroval výhradně jako originální. V prostředí internetu se snažil konspirovat, skrývat svou skutečnou totožnost.

Obr.č. 24 – Realizace případu“ Zametač“. Zdroj: Foto vlastní.

Za tímto účelem pro zadávání inzerce s nabídkou padělaných a jiných nelegálních léků k prodeji si vytvořil dvě smyšlené osoby, konkrétně jednu mužského pohlaví s příjmením **“Raxxxcký“** a jednu ženského pohlaví s příjmením **“Kloxxxva“**. K oběma fiktivně vytvořeným osobám se za celé období trestního prověřování nepodařilo zjistit, zda se jednalo o odcizení identity způsobem, který praktikoval například spolupachatel „ZAMETAČ“. V rámci povoleného sledování byl „SVALOVEC“ zadokumentován při odeslání 6 poštovních zásilek ve formátu A5, které jsou zevnitř chráněny fólií, konkrétně na poště, v obci, kde se jmenovaný zdržoval bytem. Předmětné zásilky následně byly ztotožněny s přidělenými evidenčními čísly České pošty, s.p. a také nadepsanými adresáty. Ustanovení adresáti, dle data doručení zásilky, byli přiřazeni k platbám připsaným na účet „SVALOVCE“, případně „SESTRÍČKY“. Peněžní prostředky za doručené dobírkové zásilky s obsahem padělaných nebo jiných nelegálních léčiv „SVALOVEC“ přijímal dvěma způsoby. Pokud adresát, resp. podvedený spotřebitel uhradil platbu za doručenou zásilku prostřednictvím poštovní dobírkové poukázky typu “A“, směřovaly tyto prostředky na bankovní účet.

Tímto způsobem získávané finanční prostředky byly poukazovány na dva odlišné účty, konkrétně na účet jehož majitelem byl „SVALOVEC“, ale i na účet č. v období od 10.08.2012 do 29.01.2013 jehož majitelem a jediným disponentem byla přítelkyně jmenovaného, V.V., tedy „SESTRÍČKA“. Zvláštní situace. U „ZAHÁLKY“ byla padělaná a jiná nelegální léčiva přechovávána v bytové jednotce, jejímž výhradním majitelem byla „lékárnice“, přičemž užívané telefonní číslo pro obchod s padělkou používané „ZAHÁLKou“ bylo registrováno na komoru ČLK. A v tomto případě je zjištěno, že zdravotní sestra soustřeďuje výnosy z páchané trestné

činnosti, konkrétně z prodeje padělaných léků adresným spotřebitelům. Od tohoto zjištění byla i „SESTRÍČKA“ v zájmu naší pozornosti. Vedeným šetřením k „SESTRÍČCE“ bylo zjištěno, že „SVALOVCI“ je v trestné činnosti, mimo vytvořeného bankovního účtu, nápomocna i při neoprávněném rozesílání listovních dobírkových zásilek odběratelům, a to po celém území ČR. V případě, že adresát, uhradil platbu prostřednictvím poštovní dobírkové poukázky typu „C“, směřovaly peníze přímo ke „SVALOVCI“, který si je oproti předloženému občanskému průkazu a vlastnoručnímu podpisu převzal v hotovosti od poštovního doručovatele, případně na poště. Oba ustanovení podezřelí, „SVALOVEC“ i „SESTRÍČKA“ věděli, že výdej léčivých v ČR registrovaných přípravků „VIAGRA“ a „CIALIS“ je výhradně vázán na lékařský předpis. Dalším šetřením bylo zjištěno, že zásilkový výdej léčivých přípravků, které jsou vázány na lékařský předpis, není povolen. S ohledem na pracovní zařazení „SESTRÍČKY“ ve zdravotnictví, nelze dovozovat, že by si nebyla vědoma možných důsledků souvisejících s neoprávněným nakládáním s uvedenými léčivy a možnými zdravotními riziky spojenými s nekontrolovaným užíváním látek „sildenafil“ a „tadalafil“ v padělaných léčivech, které bez předchozího vyšetření a posouzení anamnézy, jakožto i fyzického posouzení stavu pacienta, můžou vést k nepřímému i přímému ohrožení života pacienta. Prověřovanou trestnou činností si ustanovené osoby, s ohledem na délku páchané trestné činnosti a její rozsah na celém území ČR, zamýšlely opatřit zdroj trvalých příjmů. „SVALOVEC“, krátce před závěrečnou realizací, začal používat další účastnické telefonní číslo, které s ohledem na jeho pozdní ustanovení nebylo již lustrováno ve vztahu k operátorovi a ani nebylo odposloucháváno. V rámci provedené závěrečné realizace se podařilo soustředit dostatečné množství důkazů k prověřované věci. Již v rámci prověřování byla zaznamenávána komunikace zájmových osob. K zájmovým osobám bylo provedeno potřebné sledování. Při domovní prohlídce byly nalezeny krabice od již dokumentovaných zásilek, ze stran dodavatelů, ale i krabice od uskutečněné reklamace léčiv, kterou spotřebitel sám potvrdil. Nalezeny byly poštovní podací archy se jmény adresátů, Nalezeny byly jiné důležité písemnosti ale i předmětná léčiva, byť v omezeném množství. Ve 13 krajích ČR bylo celkem vyslechnuto 80 osob, které k šetřené věci vypovídaly, vydaly jimi nespotřebovaná léčiva, dostupnou e-mailovou komunikaci s prodejcem, ale také dostupné podklady

k uskutečněným platbám za padělané léky. Od České pošty, s.p, byly vyžádány poštovní dobírkové poukázky typu A, v celkovém počtu 280 kusů a 16 kusů poštovních dobírkových poukázek typu C, které potvrdily realizované hotovostní i bezhotovostní platby. Dalším významným důkazem bylo opakované přihlašování k internetovým inzertním portálům za účelem zveřejnění inzerátu s nabídkou padělaných léků, pod shora již uvedenými smyšlenými identitami, ale z IP adresy registrované od 07/2012 do 12/2012 výhradně na „SVALOVCE“ v jeho skutečném bydlišti. Při domovní prohlídce byly dále zjištěny 4 kusy fotokopií bankovek, každá v nominální hodnotě 500,-Kč. Následně provedenou expertízou k předmětným bankovkám u České národní banky, bylo zjištěno, že se jedná o „méně zdařilé padělky. Z důvodu věcné nepříslušnosti k padělaným bankovkám došlo Usnesením k vyloučení věci podle § 23 odst. 1 trestního řádu a věc byla postoupena pro přečin Padělání a pozměnění peněz podle § 233 odst. 1 trestního zákoníku místně příslušnému útvaru Policie ČR. Za držení padělané bankovky byl „SVALOVEC“ podmíněně odsouzen na 12 měsíců.

C. Potrestání třetího pachatele:

Na základě Dohody o vině a trestu podle § 175a trestního řádu, ze dne 28.7.2016 byl „SVALOVEC“ na základě výsledků vyšetřování dostatečně prokazující závěr shledán vinným za pokračující přečin neoprávněné podnikání podle § 251 odst. 1 trestního zákoníku, přečin porušení předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou podle § 261 odst. 1 trestního zákoníku, pokračující přečin porušení práv k ochranné známce a jiným označením podle § 268 odst. 1 trestního zákoníku.

Potrestán uloženými tresty

- Podle § 251 odst. 1 trestního zákoníku a podle § 43 odst. 1 trestního zákoníku úhrnný trest **odnětí svobody** v trvání 1 (jeden) rok.
- Podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 trestního zákoníku se výkon tohoto trestu podmíněně odkládá na **zkušební dobu** 2 (dva) roky.
- Podle § 67 odst. 1 trestního zákoníku a § 68 odst. 1, 2 trestního zákoníku **peněžitý trest** ve výměře 50 denních sazeb po 1.000 Kč, tj. 50.000 Kč.

- Podle § 69 odst. 1 trestního zákoníku se stanoví pro případ, že by ve stanovené lhůtě nebyl peněžitý trest vykonán, náhradní trest odnětí svobody v trvání 5 (pět) měsíců.
- Podle § 70 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku trest **propadnutí věci**, a to (veškerá zajištěná padělaná a jiná v ČR, EU neregistrovaná léčiva, dále zajištěný obalový materiál a dva mobilní telefony, tj. věci jmenovitě vyjmenované v Dohodě o vině a trestu podle § 175a trestního řádu).

V rámci zakončení shora popsané případové studie je nutné uvést, že nelegální obchod s padělanými, jinými neregistrovanými léky a anaboliky, vedený pod krycím názvem „ZAMETAČ“ v průběhu let 2012 až 2013, byl odhalen celníky z Karlovarského kraje. V rámci závěrečné realizace případu, konkrétně při domovních prohlídkách a prohlídkách jiných prostor bylo na Karlovarsku, v Praze a na Jižní Moravě zajištěno téměř 7000 kusů padělaných, případně jiných v ČR, EU neregistrovaných léků za více než jeden milion korun. Nalezeno bylo 6000 kusů tablet a ampulí anabolik. Padělaných léčiv, tedy neoprávněně označených ochrannou známkou (VIAGRA a CIALIS), k níž přísluší výhradní právo jinému, bylo nalezeno 400 kusů tablet⁶⁸.

5 ZÁVĚR A DISKUZE

Snahou této diplomové práce na téma „Nelegální obchodování s padělanými, jinými generickými léky a anaboliky prostřednictvím internetu“, bylo vytvořit pomyslné nahlédnutí do problematiky byznysu, který je převážné části obyvatelstva skryt a neznámý. K zamyšlení je také otázka, kolik lidí z našeho okolí obdobné služby reálně využívá. Mnohé ženy na internetu vyhledávají léky na hubnutí, manažeři a umělci, ve snaze čelit stále stupňujícím se požadavkům svého okolí, vyhledávají antidepresiva, léky na erektilní disfunkci, léky na spaní nebo cokoliv, co je udrží ve formě. Ostatně i mládež, před tvrdou prací dává v některých

⁶⁸ www.celnisprava.cz: *Karlovarští celníci odhalili nelegální internetový prodej léků* - [online]. [cit.06.10.2021]. Dostupné z www: <https://www.celnisprava.cz/cz/tiskove-zpravy/2013/Stranky/karlovarsti-celnici-odhalili-nelegalni-internetovy-prodej-leku.aspx>.

případech přednost tabletce či injekci, po které svaly v posilovně rostou rychleji, bez ohledu na důsledky vyplývající z dlouhodobého užívání přípravků, o jejichž složení vlastně nemá ani tušení. Obdobím skutečné expanze této kriminality na internet bylo zejména období Covid pandemie. Souviselo to pochopitelně s omezeným cestováním, s náhlým nedostatkem do té doby jakéhokoli dostupného zboží a služeb, ale také se situací, kdy z důvodu možného šíření onemocnění COVID-19 se lidé potkávat ani nechtěli. Valnou většinu osobních potřeb mnozí začali řešit prostřednictvím internetu. Náhle vyvolanou sociální izolací začali však mnozí upadat i do složitých depresí, které museli ze svého pohledu nějak řešit. Ale jak? Pomocí psychoaktivních léků zakoupených od neznámých prodejců na internetu? Bez pohybu začali mnozí přibývat na váze. V obavě před onemocněním COVID-19 si lidé prostřednictvím internetu obstarávali různé dezinfekční prostředky, ochranné roušky, ochranné masky, pokaždé jiné léky, a to pouze dle toho, co kde uvedla média či známí. S odstupem času jistě mnohý sám připustí, že nastalá situace vedla u lidí ke ztrátě soudnosti a zdravého uvažování. Není dnes žádným tajemstvím, že se například obchodovalo s padělkami dětských respirátorů. Mnohé zrychlené nákupy ochranných zdravotnických pomůcek, léků a hygienických prostředků byly uskutečněny na základě různých padělaných certifikátů od domněle seriózních prodejců na internetu. Valná většina z nás se v obavě před šířící nemocí nechala očkovat. Málokdo ovšem ví, že i u tolik známé vakcíny Pfizer BioNTech COVID – 19 byl také zjištěn výskyt padělku č.š. EH9899 s dobou použitelnosti 09/2021, dále č.š. 783201 s dobou použitelnosti 08/2024. Téma, které jsem si zvolil pro diplomovou práci, v žádném případě nemá vyvolávat paniku, ale slouží i k zamyšlení nad možnými důsledky vlastního jednání každého z nás. Nutí k zamyšlení, kam až jsou lidé schopni zajít v honbě za ziskem, kam jsou schopni zajít při honbě za dokonalým tělem, či nadstandartními výkony. Z uvedeného důvodu jsem se v teoretické části blíže specifikoval a konkretizoval dotčená názvosloví. Položil jsem si otázku, zda je nadmíru veřejně jasné, co je to padělek. Co si představit pod pojmem počítačová nebo farmaceutická kriminalita. Vysvětlil jsem základní pojmy ve vztahu k lékům legálním i nelegálním, včetně okolností jejich výroby. Za tímto účelem jsem do práce zařadil i fotografie různých ilegálních výroben padělaných léků a to v průběhu 10 uplynulých let. Z práce je patrné, že

tyto dílny již dávno nelze označovat za primitivní. V rámci sběru studijních podkladů jsem našel i snímek padělané tablety v řezu, který dokládá zhotovení tablety z úlomků jinak barevných nadrcených tablet. Své studium jsem věnoval i reálnému a aktuálnímu stavu výskytu padělaných léků ve světě, v Evropské unii, v České republice. Poukázal jsem na aktivní postup v boji proti padělaným a jiným neregistrovaným léčivům ze strany Státního ústavu pro kontrolu léčiv, pomocí k tomuto účelu vytvořenými webovými stránkami. Ve vztahu k nelegálnímu obchodování léčiv prostřednictvím internetu jsem podrobně popsal, za jakých okolností a u kterých léků, je nákup přes internet možný. Náležitou pozornost jsem věnoval na internetu veřejností tolik oblíbeným anabolickým steroidům. Zabýval jsem se důvody a historií vzniku této komodity a důsledky jejího dlouhodobého užívání. Pozornost jsem věnoval i zneužívaným psychoaktivním látkám, stejně tak i skutečnosti, že dochází k soustavnému nárůstu jejich distribuce v záměrně upravené chemické podobě.

Tyto úpravy však stále častěji znemožňují trestnost distributorů a výrobců. Pokusil jsem se popsat sofistikovanou represi z loňského roku, kterou Europol v rámci mezinárodního měřítko podnikl proti padělatelům léčiv, a z tohoto důvodu jsem od kolegů z Europolu vyžádal snímky, které v ČR nebyly publikovány, a které jistě obohatily svým obsahem i tuto práci. Pro praktickou část jsem zvolil starší a již odsouzený trestní spis, který odhaluje činnost několika nelegálních prodejců obchodujících s padělanými a jinými nelegálními léky prostřednictvím internetu na celém území České republiky, ale i v rámci mezinárodního působení.

Ačkoli zmíněná kazuistika má záměrně anonymizovaný obsah, domnívám se, že píle, kterou jsem do ní vložil je zúročena tím, že zrcadlí převážnou spleť sumarizovaných důkazů, které vedly k odsouzení odhalených pachatelů. Za tímto účelem jsem ke každému pachateli uvedl i způsob jeho odsouzení. Na první pohled by se mohlo zdát, že zvolený případ pro kazuistiku z přelomu let 2012 a 2013 je příliš zastaralý a nemá již čím obohatit. Opak je však pravdou. Zcela relevantním faktem je, že do internetového vyhledávače Google lze napsat „Tadacip prodej“, „Viagra prodej“, „Cialis prodej“, „Kamagra prodej“, „Diazepam prodej“, „Rohypnol prodej“ a tak dále. Při ověření relevantnosti uvedených skutečností jsem zjištěné údaje postoupil útvarům oprávněným konat, také z důvodu, že v řetězu shora uvedených léků je možné se v internetové nabídce

rozpracovat až k nelegálním anabolikům, ale také k nabídce pervitinu aniž by bylo nutné vstupovat do pomyslných tmavých vrstev internetu. Spektrum je opravdu široké. Při studiu detailů lze nalézt i schody v jednání pachatelů, které tato práce popisuje.

Cíl této práce po stránce teoretické i po stránce praktické byl splněn. Při cíleném vyhledávání na internetu teprve zjistíme, co vše nelegálního a zejména v jakém rozsahu se zde skutečně nachází. Tento fakt je zcela zarážející. Pochopitelně je na snadě i argument, že nelegálních léků je průběžně zachycováno již značné množství. S tím lze zcela souhlasit. Avšak v mnoha případech není nalezen vlastní pachatel. Mnohdy se jedná pouze o zachycenou krabici plnou léků, ale není vždy pravidlem, že je možné jí ztotožnit s odesílatelem nebo adresátem. Ve výše uvedeném případě „Zametač“, se toto zcela povedlo i přes sofistikovaná jednání a skrývání pachatelů. Pachatelé byli nejen ustanoveni, ale povedlo se mi je usvědčit a byli i následně odsouzeni. Práce to byla složitá, velmi časově náročná, ale i pestrá na množství úkonů v trestním řízení provedených v rámci jediného případu. Zcela jistě dobrá škola. Ve vztahu k motivaci při porovnání trestnosti u pachatele realizovaného v USA a pachatelů realizovaných v České republice je to však téma diskutabilní.

6 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

HYNIE, S. Farmakologie v kostce. vyd. Praha: TRITON, 1999. ISBN 80-85875-96-9.

ŠÁMAL, P. a kol. Trestní zákoník I. § 1 až 139. Komentář. 2 vydání. Praha: C.H.Beck, 2012.

ŠUSTKOVÁ, L. Padělané a nelegální léky. BULLETIN - NÁRODNÍ PROTIDROGOVÉ CENTRÁLY. 2014, č. 4, s.20.

KLIMEK, Libor, ZÁHORA , Josef a kol. Počítačová kriminalita v evrópskych súvislostiach. 1. vyd. Bratislava: Wolters Kluwer s.r.o., 2016. 17, 18,19 s. ISBN 978-80-8168-538-5.

PORADA, V. a kol. *Kriminalistika. Technické, forenzní a kybernetické aspekty.* Plzeň: Aleš Čeněk, 2016. 791 s. ISBN 978-80-7380-589-0.

SMEJKAL, V. Kybernetická kriminalita. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2018.

VIKTORYOVÁ, J. – DRUGA, J. eds., 2018. *Farmaceutická kriminalita – hrozba pre Európu.* Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislave.

MIKŠÁTKOVÁ, P., KUCHAR, M. *Zdravotní rizika užívání anabolických steroidů.* BULLETIN - NÁRODNÍ PROTIDROGOVÉ CENTRÁLY. 2015, č. 3.

ŠUSTKOVÁ, L. Padělané a nelegální léky. BULLETIN - NÁRODNÍ PROTIDROGOVÉ CENTRÁLY. 2014, č. 4, s.17.

TEPLÁREK, P., 2009. *Trestní zákoník versus anabolika – prezentace Národní protidrogová centra.* s. 2 až 26.

STRAUS, Jiří-BRUNA, E. eds, 2018. *Trestně právní aspekty dokazování – Úvod do problematiky nových psychoaktivních látek,* 1. vydání. Praha: Vysoká škola finanční a správní, s. 97 -105.

PECKOVÁ, H. Usnesení. Cheb, 2019. Dostupné u: Okresní státní zastupitelství v Chebu pod spis. zn. 4 ZN 1024/2018-15.

Interetové zdroje

Linka zdraví, slovníček lékařských pojmů. [online]. [cit.28.12.2021]. Dostupné z www: <https://www.zdravi.cz/linka-zdravi-slovnicek-lekarskych-pojmu>.

SÚKL Státní ústav pro kontrolu léčiv. [online]. Padělky léků a nelegální přípravky. [cit.28.12.2021]. Dostupné z www: <https://www.sukl.cz/padelky-leku-a-nelegalni-pripravky>.

EUROPOL – EU_ Posouzení hrozby závažného a organizovaného zločinu - [online]. s. 80. [cit.1.12.2021]. Dostupné z www: <https://www.europol.europa.eu/activities-services/main-reports/european-union-serious-and-organised-crime-threat-assessment>.

O lécích: Poznejte své léky - [online]. [cit.23.12.2021]. Dostupné z www: <http://www.olecich.cz/>.

Nebezpečné léky: Padělky léků - [online]. [cit.23.12.2021]. Dostupné z www: <http://www.nebezpecneleky.cz/nebezpecne-leky/padelky-leciv>.

SUKL: Internetové stránky s nelegálními nabídkami neschválených přípravků- [online]. [cit.26.12.2021]. Dostupné z: www: <https://www.sukl.cz/leciva/webove-stranky-s-nelegalnimi-nabidkami-leciv>.

Padělky léků stále více pronikají na evropský trh – Tiskové a informační centrum SÚKL Praha, Bc. Ondřej Veselý - [online]. [cit.26.12.2021]. Dostupné z www: <http://www.edukafarm.cz/soubory/medinews/2010-07/padelky.pdf>.

Informace o výskytu padělku léčivého přípravku COVID-19 Vaccine BNT162b2 – (SÚKL). [online]. [cit.25.12.2021]. Dostupné z www: <https://www.kurzy.cz/zpravy/585942-informace-o-vyskytu-padelku-leciveho-pripravku-covid-19-vaccine-bnt162b2>.

Vakcíny proti covidu se prodávají na černém trhu. Jedna dávka stojí minimálně 11 000 korun -[online]. [cit.25.12.2021]. Dostupné z www: <https://zoommagazin.iprima.cz/zajimavosti/koronavirus-cerny-trh-vakciny-prukazy-testy>.

Několik Čechů se v souvislosti s covidem předávkovalo ivermektinem, uvedl lékový ústav- [online]. [cit.23.12.2021]. Dostupné z www: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/statni-ustav-pro-kontrolu-leciv-ivermektin-predavkovani-sukl_2107100631_jgr.

www.sukl.cz. online]. Internetové stránky s nelegálními nabídkami neschválených přípravků- [cit.26.12.2021]. Dostupné z www: <https://www.sukl.cz/leciva/webove-stranky-s-nelegalnimi-nabidkami-leciv>.

STARKA, Luboslav, Lukáš. Mužský hypogonadismus indukovaný steroidními anaboliky: přehled poznatků a kazuistika [online]. s.598 – 602. [cit.23.12.2021]. Dostupné z: <https://www.casipisvnitnikarstvi.cz/pdfs/vnl/2017/09/10.pdf>.

[Z hory svalů věchýtek: Kulturista zemřel na rakovinu, mohly za to steroidy – „Dean Wharmby“](https://www.expres.cz/svet/muz-zemrel-na-rakovinu-jater-kvuli-steroidum.A151215_184111_dx-viral_khor) - [online]. [cit.12.1.2021]. Dostupné z www: https://www.expres.cz/svet/muz-zemrel-na-rakovinu-jater-kvuli-steroidum.A151215_184111_dx-viral_khor.

[Zatčení a zabavení 63 miliónů eur, padělaných léčiv a nelegálních dopingových látek.](https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/544-arrests-and-%E2%82%AC63-million-of-fake-pharmaceuticals-and-illegal-doping-substances-seized) - [online]. [cit.16.01.2022]. Dostupné z www: <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/544-arrests-and-%E2%82%AC63-million-of-fake-pharmaceuticals-and-illegal-doping-substances-seized>

Wikipedia. [online]. Pervitin. [cit.16.01.2022]. Dostupné z www: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Metamfetamin>.

EUR-lex_ Přístup k právu Evropské unie. [online]. *Dokument 32003R138*. [cit. 6.12.2021]. Dostupné z www: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/cs/TXT/?uri=CELEX:32003R1383>.

wipo.int. [online]. Co je WIPO. [cit. 22.12.2021]. Dostupné z www: <https://www-wipo-int.translate.google.com/about-wipo/en/? x tr sl=en& x tr tl=cs& x tr hl=cs& x tr pto=sc>.

Evropský parlament: Vše co potřebujete vědět o ACTA - [online]. [cit.22.12.2021]. Dostupné z www: <https://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+IM-PRESS+20120220FCS38611+0+DOC+XML+V0//CS>.

TELEC, I. Politická svoboda a právo duševního vlastnictví: STŘED HODNOT. PRÁVNÍK [online]. 2013, roč.3, s. 209 až 221 [cit. 22.12.2021]. Dostupné z www: https://www.ilaw.cas.cz/upload/web/files/pravnik/issues/2013/3/%20PRAVNIK_komplet_3_2013.pdf.

EGLER, O. ELLE. Fake is new black aneb kde se vzaly padělky. [online]. 25.11.2021, [cit.6.12.2021] Dostupné z [www: https://www.elle.cz/moda/navrhari/fake-new-black-aneb-kde-se-vzaly-padelky](https://www.elle.cz/moda/navrhari/fake-new-black-aneb-kde-se-vzaly-padelky).

DVOŘÁK. J. www.idnes.cz. Programy skrývají vaši identitu a geografickou polohu v PC i tabletu [online]. 24.11.2015. [cit.12.12.2021]. Dostupné z [www: https://www.idnes.cz/technet/software/jak-se-schovat-na-internetu.A151103_194525_software_dvr](https://www.idnes.cz/technet/software/jak-se-schovat-na-internetu.A151103_194525_software_dvr).

7 SEZNAM ZKRATEK

PTSD	Posttraumatická stresová porucha
NMDA	Receptor důležitý pro regulaci synaptické plasticity a paměťové funkce.
AMPA	Sloučenina, která je specifickým agonistou pro AMPA receptor.
CB	Receptor exprimován hlavně v mozku, ale také v plicích, játrech a ledvinách.
OPL	Omamné a psychotropní látky.
LSD	Jedna z neúčinnějších chemických látek měnící stav vědomí.
ASS	Exogenní anabolické steroidy.
AS	Anabolické steroidy.
NPS	Nové psychoaktivní látky
EMCDDA	Evropské monitorovací centrum pro drogy a závislosti.
EDQM	Evropský úřad pro kvalitu léčiv a zdravotní péče.
OLAF	Evropský úřad pro boj proti podvodům.
DEA	Jeden z federálních policejních orgánů v USA, který se zabývá se bojem proti pašování a distribuci drog.
OKTE	Odbor kriminalistické techniky a expertiz.
KÚP	Kriminalistický ústav Policie České republiky.
GŘC	Generální ředitelství cel, se sídlem v Praze
RIK	Referát internetové kriminality, se sídlem v Hradci Králové
CTL	Celně technická laboratoř.
SÚKL	Státní ústav pro kontrolu léčiv, se sídlem v Praze.

DDoS	Útok směřující na napadení serverů (služeb, stránek), který je zahltí obrovským množstvím požadavků.
OBSE	Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě.
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj.
WHO	Světová zdravotnická organizace.
WADA	Světová antidopingová agentura.
MOV	Mezinárodní olympijský výbor.

8 SEZNAM TABULEK A GRAFŮ

Graf č.1 Počet záchytů OPL a prekurzorů drog od ledna do června 2019, 2020, 2021 Celní správou ČR.

Graf č.2 - OPL a prekurzorů drog od ledna do června 2019, 2020, 2021 Celní správou ČR.

Graf č.3 - Záchyty OPL a prekurzorů drog v lednu 2019, 2020, 2021 na území ČR Celní správou ČR.

Tabulka č. 1 - Záchyty OPL a prekurzorů drog v lednu 2019 na letišti v Praze Celní správou ČR.

Tabulka č. 2 - Záchyty OPL a prekurzorů drog v lednu 2020 na území ČR Celní správou ČR.

Tabulka č. 3 - Záchyty OPL a prekurzorů drog v lednu 2021 na území ČR Celní správou ČR.

9 SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. č. 1 Padělané a nelegální léky (zdroj: ŠUSTKOVÁ, Lucie. Padělané a nelegální léky. BULLETIN - NÁRODNÍ PROTIDROGOVÉ CENTRÁLY) roč. 2014, č. 4. [cit. 23.12.2021].

Obr.č.2 Padělané a nelegální léky (zdroj: ŠUSTKOVÁ, Lucie. Padělané a nelegální léky. BULLETIN - NÁRODNÍ PROTIDROGOVÉ CENTRÁLY) roč. 2014, č. 4. [cit. 23.12.2021].

Obr.č.3 zdroj: Chatrč kdesi v Indii. Zdroj: www.vitalia.cz: Pozor na padělky: Výrobce léku? - [online]. [cit.27.12.2021]. Dostupné z: <https://www.vitalia.cz/clanky/pozor-na-padelky-vyrobce-leku-chatrc-kdesi-v-indii/>

Obr. č.4 Nevyhovující prostory pro výrobu falešných sirupů – (zdroj: VIKTORYOVÁ, J. – DRUGA, J. eds., 2018. *Farmaceutická kriminalita – hrozba pre Európu*. Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislave. s. 95 (Cialis). ISBN 978-80-8054-777-1).

Obr.č. 5 Prezentace zpracovaná Úřadem pro kontrolu léčiv (HPRA) v Irsku

Obr.č.6 zdroj: www.europol.europa.eu: *544 zatčení a zabavení falešných léčiv a jiných nelegálních dopingových látek za 63 miliónů eur* - [online]. [cit. 28.12.2021]. Dostupné z: <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/544-arrests-and-%E2%82%AC63-million-of-fake-pharmaceuticals-and-illegal-doping-substances-seized>

Obr.č.7 *KR NNI Podezírá pět Maďarských a jednoho Syrského muže z padělání léků.* zdroj: www.police.hu: - [online]. [cit.29.03.2021]. Dostupné z: [Öt magyar és egy szír férfit gyanúsít a KR NNI a hamis gyógyszergyártással | A Magyar Rendőrség hivatalos honlapja \(police.hu\)](https://www.police.hu/otmagyar-es-egy-szir-ferfit-gyanusit-a-kr-nni-a-hamis-gyogyszergyartassal-a-magyar-rendorség-hivatalos-honlapja-police.hu)

Obr.č.8 zdroj: Prezentace zpracovaná Maďarskými policisty k případu [“RIVOTRIL“](#).

Obr.č. 9 Rozlomená tableta Viagry, ve které jsou vidět úlomky tablet potahovaných jiným barvivem - (zdroj: Zkoumání přípravků určených k odstranění erektilní str. 4, zdroj: (VANĚK, Jaroslav. 2009. Prezentace Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje OKTE Plzeň).

Obr.č.10 Padělané vakcíny – (zdroj: <https://www.who.int/news/item/26-03-2021-medical-product-alert-n-2-2021-falsified-covid-19-vaccine-bnt162b2>).

Obr.č. 11 Produkty, které jsou předmětem výstrahy WHO (zdroj: Obr.č. Padělané vakcíny – (zdroj: <https://www.who.int/news/item/26-03-2021-medical-product-alert-n-2-2021-falsified-covid-19-vaccine-bnt162b2>).

Obr.č. 12 – Graf trendy incidentů. zdroj: www.psi-inc.org. *Trendy incidentů - graf* - [online]. [cit.15.01.2022]. Dostupné z: <https://www.psi-inc.org/incident-trends>

Obr.č.13 – Graf: *Trendy incidentů* - zdroj: [online]. [cit.15.01.2022]. Dostupné z: <https://www.psi-inc.org/incident-trends>.

Obr.č. 14 Graf *Geografické rozšíření*. Zdroj: www.psi-inc.org. - *graf* - [online]. [cit.15.01.2022]. Dostupné z: <https://www.psi-inc.org/geographic-distribution>.

Obr.č. 15 Graf *Terapeutické kategorie - graf* - [online]. [cit.15.01.2022]. Dostupné z: <https://www.psi-inc.org/therapeutic-categories>.

Obr.č. 16 *Data zatčení* – zdroj: [online]. [cit.15.01.2022]. Dostupné z: <https://www.psi-inc.org/arrest-data>.

Obr.č. 17 Změna stavu Deana Wharmbyho, v průběhu užívání falešných steroidů (zdroj: „Dean Wharmby“ (zdroj: https://www.expres.cz/svet/muz-zemrel-na-rakovinu-jater-kvuli-steroidum.A151215_184111_dx-viral_kho).

Obr.č.18 Graf Počet a kategorie nových psychoaktivních látek poprvé oznámených systémem včasného varování EU, 2005 -18 <https://www.emcdda.europa.eu>. Infografika: - [online]. [cit.15.1.2021]. Dostupné z: https://www.emcdda.europa.eu/media-library/infographic-number-and-categories-new-psychoactive-substances-notified-to%20%AC0-eu-early-warning-system-first-time-2005-18_en.

Obr.č. 19 Uliční oběti tzv. "zombie drogy". (zdroj: www.blesk.cz) v *Česku poprvé zabíjela zombie droga! Bojí se experti. Muž zemřel, dítě v bezvědomí*. [online]. [cit. Z [www](https://www.blesk.cz/clanek/regiony-ostava/564133/v-cesku-poprve-zabijela-zombie-droga-boji-se-experti-muz-zemrel-dite-v-bezvedomi.html): <https://www.blesk.cz/clanek/regiony-ostava/564133/v-cesku-poprve-zabijela-zombie-droga-boji-se-experti-muz-zemrel-dite-v-bezvedomi.html>

Obr.č. 20 Snímky z realizace případu. Zdroj 5 snímků SHILD II: <https://www.europol.europa.eu>. *544 zatčení, zabavení 63 miliónů eur, padělaných léčiv a nelegálních dopingových látek*. [online]. [cit. 18.11.2021]. Dostupné z: <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/544-arrests-and-%E2%82%AC63-million-of-fake-pharmaceuticals-and-illegal-doping-substances-seized>

Obr.č. 21 – Realizace případu „Zametač“. Zdroj: foto vlastní.

Obr.č. 22 – Foto z realizace případu „Zametač“. Zdroj: foto vlastní.

Obr.č. 23 – Foto z realizace případu. Zdroj: foto vlastní.

Obr.č. 24 – Realizace případu“ Zametač“. Zdroj: Foto vlastní.